

TEVIŠKES ŽIBURIAI

Nr. 9 (62)

TORONTO, Ontario, 1951 m. Kovo (March) mėn. 1 d.

Kaina 10¢

1704
The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian
R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class
Mail Post Office Department
Ottawa
SAVAITRASTIS
Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Opiuoju reikalu

Daug turime reikalų. Ir čia, nykščių ir platesnių. Bet visų svarbiausias beabejo yra susiorganizavimo reikalas, kuris jau pusantrų metų judinamas, o gal kaip nesimato, taip nesimato. Jis visiems rūpi, dėl jo sielojamasi, nes jo nesutvarkius daugybę kitų reikalų vietoje tebstovė.

Dėl to tai prie šio reikalo norime grįžti dar kartą. Tiesa, ir griežtesnį mūsų žodį Centriniam LO Kui atsiliepė kitos žirkles — "Nepriklausomoji Lietuva". Deja, mes nemanome, kad tai jos reikalas, mes jį nesiekime ir nesame linkę su ja ginčytis nei šiuo nei kitais klausimais. Nepažįstame mes prisiderinti nei prie šios, nei prie kitų partijų "neparitvū centru" akrobatikos bei terminologijos, tad paliekame tai jų pačių pasismaguravimui. Kam atimti žmonėms džiaugsmą?

Mums užtenka paties fakto, kad per pusantrų metų nesulaukime vaisių ir eilę mėnesių veik nebegirdime veikimo to organo, kuris pasiėmė didžiulį uždavinį ir jo neatlikdamas laiko gyvenimą sustingusį. Mes jaučiame atspėjimą plačios visuomenės mintį, kai šaukiame Centrinį LOK darba baigti arba nors paaikškinti tokio vilkinimo priežastis. Kai jos paaikšės, visuomenė gal ir išsiaiškins paslaptį.

Kanados lietuviškoji visuomenė apsidžiaugė, kai krašto laikinasis statusas pagaliau buvo paskelbtas ir negali suprasti, kodėl nepaskelbiami rinkiminiai nuostatai ir krašto pasiskirstymo į apygardas bei apylinkes schema. Juk tai tokie paprasti dalykėliai, kad, rodos, vos kelių vakarų darbas. Jei to nedaroma, persai išvada, kad čia kažkas kažką kombinuoja, tarytum gyvenimą galėtų kita vaga pakreipti šokiai ar tokia forma praversti rinkimai arba vienokia ar kitokia regionalinio paskirstymo schema. Gyvenimas ne nuo to priklauso. Jis ejo ir eis sava vaga, veikiamas tų veiksmų, kurie yra gyvenime, bet ne popieriuje. Tuo jau buvo galima įsitikinti ir iš netolimos mūsų pačių praeities.

Ir dabar tą patį matome. CLO K-tas yra ir gal kažką veikia, o gyvenimas eina savo vaga. Jau ne viena lietuviška kolonija savo viduje susitvarkė, apylinkių LOKus likvidavo, išsirinko apylinkių valdybas ir tik laukia, kada galės rinkti atstovus į krašto tarybą. Tos kolonijos jaučia šio laipsnio priėjusio natūraliu ir logišku keliu, atlikusios tai tada, kai reikalas jų sąlygose buvo pribrendęs. Jos pagaliau mano, kad tai įvykdyta visiškai legaliai, nes joks statuso nuostatas to nedraudžia. Priešingai, numato rinkimus ir Kanados apylinkių statusas ir laikinieji PLB Santvarkos Nuostatai ir joks iš iki šiol paskelbtų nuostatų nesako, kad apylinkių rinkimų negalima vykdyti be CLOK pavedimo ar be jo paskelbtų rinkiminių taisyklių, kurios, beabejo, ir netiktų visoms kolonijoms, nes kiekvienoje yra kiek skirtingos sąlygos. O, kaip girdėti, CLOK, išsirdęs apie kaikiurių apylinkių užbaigtą darbą, ima šiaušti ir nori viską grąžinti atgal.

Kam visa tai? Ar tai padės įgyvendinti darnią veiklą ir apylinkių darnų santykiavimą su centru? Nereikia būti pranašu, kad numatytam kaip tik priešingus vaisius. Joks talmudizmas niekad negali įvykdyti, o čia jam ir pagrindo nėra. Ar ne tiksliau pripažinti, kad gyvenimas pralenkė įstatymdavius ir reikia su tuo sutikti. Ypač, kai nebuvo paskelbta nuostatų, kurie būtų galėję šią raidą sulaukyti ar pagedauti linkme pakreipti.

Taigi yra faktas, kad Centriui

vilkinant, kaikiurios apylinkės nužygiavo toliau negu jis norėjo. Jei šito noro pagrindas būtų aiškus, gal ir tos pačios apylinkės rastų išeitį ir kelią prisitaikyti, bet kaip galima iš jų to reikalauoti pagrindo nenurodžius. Argumentas, kad centras šitaip pagedautas, vargu ar gali būti veiksmingas.

Atskirų apylinkių greitesniu žingsniu, atrodo, reikėtų tik pasidžiaugti. Tiesa, kažkam gali atrodyti, kad tai šen, tai ten padaryti kokių netikslumų. Ar jie tikri ar nemai, juk ne taip jau svarbu. Gal kai kam nepatinka išrinktieji organai. Bet ar jau nebus galima jų pakeisti? Argi jie suskubs ką parduoti ar išieškoti? Visi organai renkiami metams. Kaikiurie jų jau kelintas mėnuo veikia — dažni ir neblogai veikia — ir kažin ar anksčiau pasibaigs jų veiklos metais ar, šitokiuo vežliu žingsniu žingsniuodamas, CLOK spės iki jų pabaigos savąją tvarką paskelbti. Mums tad ir lieka neaišku, kam CLOKui mestis į kovą su "pelaudžais", gaisrinį brangų laiką, kurio jis ir taip jau per daug sugaišino. Ar ne geriau būtų baigti savo tiesioginį darbą? Visuomenė iš jo tik šio laukia, bet ne kovos su atskirom apylinkėmis.

Mes nemanome ginti kokios rezoliucijos, tačiau apylinkių organizacinio darbo atbaigimas nėra jokia rezoliucija. Tai tiesioginė išvada iš veikiančių nuostatų. CLOK, atrodo, turėtų tai sveikinti ir tik paraginti kitus veiksmus taip pat greitai atlikti. Jų priekyje, beabejo, stovi registracijos užbaigimas. Kur ji dar nebaigta, turėtų būti paskubinta ir registracijos kortelės kuo greičiau pasiųstos centrui, nes juk tik pagal jas tegalės būti nustatytas rinkiminių apygardų atstovų skaičius Krašto Taryboje. Mes tikime, kad periferija ir čia neatsiliks ir registracijos kortelės pasiųstos nepavėlins. Kas trokšta gerų vaisių, turi atlikti viską, be ko negalimas tolimesnis žingsnis.

Čekai Sovietinėse replėse

Pastarojo mėto žinios rodo, kad Čekoslovakijoje kažkas vyksta, nors tikslėsnų žinių neateina. Yra gandų, kad Čekoslovakijoje je šeiminkaujas sovietų maršalas Koniev, kuris gavęs Roko-sovskio Lenkijoje turimą padėti. Iš kitos pusės nurodoma, kad sovietų karo atasė Prahoje yra gen. pulk. N. Z. Guzev. Manoma, kad šitokio rango karininkas turi turėti kažkokią kitą misiją negu karo atasė.

Yra žinoma, kad ruošiamasi pavasario manevrams, kuriuose be čekoslovakų dalyvaus dar Lenkijos kariuomenė ir R. Vokietijos vad. "Bereitschaften" daliniai. Iš Austrijos pranešama, kad ten pastaruoju laiku labai padaugėjo pabėgėlių iš Čekoslovakijos skaičius.

Buvusio užsienų ministerio VI. Clementis likimas vis dar nepaaiškėja. Yra žinoma, kad nuo sausio 22 d. jis yra dingęs ir jo butas saugomas saugumo policijos, bet kur jis yra, tebėra neaišku. Vasario 25 d. prezidentas Kl. Gottwald savo kalboje Clementį apkaltino, kad jis buvęs įsitraukęs į "didelio masto konspiraciją", norėdamas įvesti Čekoslovakiją į "imperializmo stovyklą". Taip kalbėjo prezidentas, kuris buvo žinomas kaip Clementis artimas draugas ir kuris 1949 m. prikaltė Clementį grįžti iš užsienio po JTO plenumo posėdžių, kai tas buvo suabejojęs. Tada prezidento duotos garantijos nujėo niekais. Iš šio prezidento pareiškimo yra daroma išvada, kad Clementistas yra ne pabėgęs, bet

JAV gins Japoniją
Per Dulles lankymąsi Japonijoje JAV pasiūlė, kad būsimoje sutartyje JAV pasiimtų Japonijos saugumo garantijas, kad Japonijos užpuolimas būtų traktuojamas lyg JAV užpuolimu. Rytų su tuo dabar nutarta į Japoniją pasiųsti 2 naujas JAV divizijas, kurios čia bus jau ne kaip okupacinės pajėgos ir ne kaip stiprinimas Korėjos fronto atsigalėjimui, bet kaip pajėgos, turinčios vykdyti sutarties įsipareigojimus.

Churchillis pyksta
JAV admiralas Fechteler paskyrus Atlanto sąjungos laivyno pajėgų vadu, Churchill parlamente smarkiai puolė vyriausybę, kad apilenkti D. Britanijos admiralai. D. Britanija, kalbėjo apie karų admiraliteto lordas, dar niekieno nesanti pralenkta ir praeito karo metu D. Britanija nuskandinus 525 vokiečių povandeninius, o JAV vos 174. Dėl to tai britam tikė gauti jūrų laivyno vadovybę, kai Eisenhower yra vyriausias vadas.

Attlee ir priekaištus atsakė, kad Fechteler pasiūliusi ne D. Britanija, bet visi nariai parinkę.

Atlantą perskrido per 4 val. 40 min.

Vasario 21 d. Newfoundlando Gander aerodrome nusileido britų bombonešis Canberra, pakilęs iš Aldergrove aerodromo netoli Belfasto Airijoje, Atlantą perskridęs per 4 val. 40 min. O kelio jam buvo 2100 mylių. Tai naujas greičio rekordas, senaji praeitą 30 min., tačiau oro sporte jis nebuvo įskaitytas, nes skridimas nebuvo registruotas oro klube ir nebuvo specialių oro klubo laiko registruotojų nutupiant.

Atominė energija lėktuvams
General Electric Co. kalbėtojas, gavęs leidimą oro pajėgų vadovybės, pareiškė, kad JAV nustatysios pastatytą atominę energiją varomą lėktuvą ir tuo reikalu oro pajėgų vadovybė vedanti derybas su General Electric Co. dėl sutarties.

Tuo tarpu oro pajėgų vadovybė ir atominės energijos komisija bendrai pranešė, kad po 4 mė-

suimtas. Beabejo, bus suimti ir visa eilė, apie 100, užsienų ir užsienų prekybos ministerijos tarnautojų.

— Praha. — Čekoslovakų kompartijos kalbėtojas pagaliau oficialiai pranešė, kad Clementis sumintas.

Čekoslovakijoje ruošiamas schizma

"The Ensigne" korespondentas iš Šveicarijos praneša apie katalikų bažnyčios priespaudą ir ruošiamą schizmą Čekoslovakijoje. Didžioji dalis dorų kunigų esanti uždaryta į darbo stovyklas bei kalėjimus ir esą ruošiamas bylos, kurios turėtų sukompromituoti visą dvasiškiją. Tuo tarpu į bažnyčias valdžia siunčianti kunigus atskalinus, ekskomunikuotus ir vertianti tikinčiuosius dalyvauti jų laikomose pamaldose. Vad. taikos kongreso metu taip pat buvę surengtos pamaldos Šv. Igno jėzuitų bažnyčioje, nuo kurios jėzuitai nušalinti. Iškilmingose pamaldose dalyvaus daugiausia ekskomunikuotieji dvasininkai, bet visų nusteibimui buvo ir tokių, kurie iki šiol reikės kaip ištikimi Bažnyčiai, o vienas net iš arešto laikomojo arkivyskupo Beran aplinkos. Koris vienas priemonėmis buvo pridėtas į ten dalyvauti, nežinoma. Deja komunistinė vyriausybė yra nusilenkęs ir Prahos vyskupas aukštiliaras senelis Anton Eltschknier, pirmasis iš vyskupų prisiekęs ištikimybę "liaudies respublikai". Nusilenkęs yra 4 dijecezijų generalvikarai ir

keletas žymesnių kunigų bei profesorų. Komunistinė vyriausybė nori jais atsiremus suorganizuoti "tautinę bažnyčią". Vyriausybės rūpesčiu teologijos fakultete Prahos universitete ekskomunikuoto profesorius Šanda priežiūroje skubiai rengia komjaunolius kunigais.

Čekoslovakijos Bažnyčios laukia dar liūdno dienos ir persekiojimai, nes nuo "tautinės bažnyčios" bus prieita prie atviros kovos su Bažnyčia ir bus stengiamasi ją ardyti per specialius agentus kunigų tarpe.

Sovietai sutinka tartis

Į D. Britanijos paskutinę notą, kurioje buvo akcentuojama, kad ji priversta ginkluotis tik matydamas grėsmę iš sovietų pusės, kuri nedemobilizavusi kariuomenės ir lauzanti sutartis, Sovietai atsakė, kad tai netiesa, kad Sovietų Sąjunga kariuomenės teturinti tik 2.500.000, t.y. tiek, kiek turėjo 1939 m. karui prasidėjant. JAV D. Britanijos ir Prancūzijos karinės pajėgos sovietiškasias praškančios net 2 kartus. D. Britanija ir anos visos valstybės varančios agresyve politiką, D. Britanija sulaužiusi 1942 m. sutarties nuostatus, tad Sovietų S. jos vasario 17 d. notos negalį priimti. Tačiau derėtis ir aiškintis nesutarimus esanti pasirengusi.

D. Britanijos premjero pavaduotojas H. Morrison pareiškė, kad notos priekaištai ir minimi faktai esą neteisingi, tačiau D. Britanija derybas pradėti sutinkanti.

— Paryžius. — Prancūzų santykiai su vietnamiečiais pastaruoju metu esą žymiai pagerėję.

— Hong Kong. — Kom. Kinai sučiupo partizanų vadą O. Bator.

Sitų taikių kelių Tol. Rytų problema išspręsti dabar ieško JTO sudarytoji "Geros valios" komisija, kurioje pirmąjį smūką po Indijos žada perimti Švedija, taip pat jau pripažinusi kom. Kiniją. Atgarsių betgi tuo tarpu jokių. Tik komisijos pranešime buvo pasakyta, kad veikiama per "švediškuosius kanalus".

Griežtų priemonių prieš Kiniją nebuvo imtasi svarbiausia dėl nelankios pozicijos, kurią užėmė D. Britanija su visu savo Commonwealthu. D. Britanija nenorėjo užleisti JAV visų savo pozicijų Toluimuiose Rytuose, tad norėjo pakreipti viską kita linkme, kad jai ten liktų stambus vaidmuo. Jei britams pasisektų savaip pasiekti aparinimo JAV būtų izoliuotos. Pastarosios tai gerai supranta ir, beabejo, D. Britanijai šito nepamirš. Pirmie-

Geležinkelių streikas Anglijoje
5 d. trukęs geležinkelių streikas pasibaigė geležinkelininkams 7½ pakėlus atlyginimą. Metams tai sudaro 12.000.000 svarų. Dėl to turės būti pakeltas geležinkelių pervežimų tarifas. Streiku metu nedirbo 5.434 darbininkai, o 20.708 dirbo Anglijoje praktikuojamu lėtu tempu.

— Vašingtonas. — JAV darbo unionų pareiškė protestą prieš kainų kontrolės kaikiurių sričių atpalaidavimą, dėl ko pragyvenimas pabrangės 2,6% mėnesiui.

Europa tebenardo pastangų ir kliūčių painiavoje
Europa tebėra stabilizacijos pagėdavimų ženkle, bet šiuo atžvilgiu dar labai netoli tepasitūmėta. Britai, tiesa, rodo pastangų ginkluotis ir pašneka narsiai, tačiau vargsta su vidaus nesutarimais. Churchill užsispyręs priversti darbiečius skelbti naujus rinkimus, nes mano, kad dabar pasireiškusių sunkumų iššauktoje visuotinio nepasitenkinimo atmosferoje galėtų laimėti konservatoriai. Tačiau vyriausybė vis atsilauko ir gauna daugumą, nors jai pasiekti tenka balsuoti ir parlamentą atgabenti sergancius atstovus net lovose.

Praeitą savaitę britų parlamente buvo iškeltas skundas ir priekaištus vyriausybei, kam Atlanto pakto laivyno vadu numatytas JAV admiralas Fechteler, kai britai turį daug senesnes laivyno tradicijas. Amerikiečiai nuoro, kad JAV Atlanto laivynas esąs didesnis už Britų namų laivyną, bet britai ruošiasi praversti, kad amerikiečiai būtų paliktas vyriausio laivyno vado Atlante postas, bet kad britas būtų paskirtas "Šiaurės Atlanto Sąjungos Laivyno vyriausiojo vado", t.y. kad būtų įkurtas iki šiol visai nenumatytas postas. Šiuo siūlymu darbiečių vyriausybė nori išgelbėti savo prestižą viduje, nes tautinių ambicijų pažeidimas gali labai blogai atsiliepti jos varžybose su konservatoriais.

Oficialaus susidomėjimo centre Europoje stovi Jugoslavija, su kuria gvyai deramasi, kažkas aiškina, bet viešų sprendimų dar negirdėti, nors kai kas jau pranašauja, kad satelitai, paremti sovietų kariuomenės sukoncentruotos Bulgarijoje, Runcunijoje ir Vengrijoje, jau pulsią darį pavasari, balandžio mėn. Jito nariai kalbasi su vakarų diplo-

Puodas katilą vainoja
Savo paskutinėje notoje D. Britanijai Sovietų Sąjunga tarp kitko rašo, kad ją stebina D. Britanijos noras pasidaryti Jugoslavijos pratektoriu.

"Sovietų liaudies nepripažino ir nepripažins dabartinių Jugoslavijos valdytojų, nes jie krašte įvedė fašistinį režimą, panašų į Ispanijos Franko režimą ir išplėšė jugoslavų tautai elementarines demokratiškas teises".

Grasina puliti Kiniją
JAV sausumos pajėgų štabo viršininkas gen. J. Lawton Collins pareiškė, kad, jei kinai pradėtų didelio masto puolimą iš jūrų ar iš oro, JAV atsakytų tuo pačiu ir bombarduotų Mandžiūriją bei Kiniją — bombarduotų bazes, iš kurių būtų puolama. JT karo išplėsti nenori, tačiau negalį prieš laikyti privilegijuotoje padėtyje.

Savaitės įvykių apžvalga

Klaustukų miške

Gal niekad pasaulis taip nebuvo išalkęs tarptautinio masto sprendimų, taip nelaukė spaudos agentūrų pranešimų bei oficialių valstybių vyrų pasisakymų, kaip pastarosios savaitės. Pasauli slėgia baises tarptautinės politikos painiavos, gresiančios sudrebinti visą žemės rutulį, o sprendimų vis neprieinama. Šito slogučio praskaidrinimui neatšė nieko ir praėjusioji savaitė. Politinė įtampa nei atsideilo, nei dar labiau įsitempė. Tebesitęsija painiava, kuri susidarė po paskutinės JTO rezoliucijos, paskelbusios Kiniją agresore. Išvadų iš to dar nepadaryta jokių. Tenka daryti išvadą, kad JAV rezoliuciją pravedė savo prestižui išgelbėti, bet išvadų iš jos vis dėlto nedaro. Nedaro, nes dar prieš rezoliucijos priėmimą pasižadėjo nepradėti nei Kinijos puolimo, nei blokados ir priėmė savo pateiktosios rezoliucijos pataisą, ipareigojančią pirmiausia bandyti Kiniją sulaukyti taikiomis priemonėmis.

Sitų taikių kelių Tol. Rytų problema išspręsti dabar ieško JTO sudarytoji "Geros valios" komisija, kurioje pirmąjį smūką po Indijos žada perimti Švedija, taip pat jau pripažinusi kom. Kiniją. Atgarsių betgi tuo tarpu jokių. Tik komisijos pranešime buvo pasakyta, kad veikiama per "švediškuosius kanalus".

Griežtų priemonių prieš Kiniją nebuvo imtasi svarbiausia dėl nelankios pozicijos, kurią užėmė D. Britanija su visu savo Commonwealthu. D. Britanija nenorėjo užleisti JAV visų savo pozicijų Toluimuiose Rytuose, tad norėjo pakreipti viską kita linkme, kad jai ten liktų stambus vaidmuo. Jei britams pasisektų savaip pasiekti aparinimo JAV būtų izoliuotos. Pastarosios tai gerai supranta ir, beabejo, D. Britanijai šito nepamirš. Pirmie-

Geležinkelių streikas Anglijoje
5 d. trukęs geležinkelių streikas pasibaigė geležinkelininkams 7½ pakėlus atlyginimą. Metams tai sudaro 12.000.000 svarų. Dėl to turės būti pakeltas geležinkelių pervežimų tarifas. Streiku metu nedirbo 5.434 darbininkai, o 20.708 dirbo Anglijoje praktikuojamu lėtu tempu.

— Vašingtonas. — JAV darbo unionų pareiškė protestą prieš kainų kontrolės kaikiurių sričių atpalaidavimą, dėl ko pragyvenimas pabrangės 2,6% mėnesiui.

Europa tebenardo pastangų ir kliūčių painiavoje

Europa tebėra stabilizacijos pagėdavimų ženkle, bet šiuo atžvilgiu dar labai netoli tepasitūmėta. Britai, tiesa, rodo pastangų ginkluotis ir pašneka narsiai, tačiau vargsta su vidaus nesutarimais. Churchill užsispyręs priversti darbiečius skelbti naujus rinkimus, nes mano, kad dabar pasireiškusių sunkumų iššauktoje visuotinio nepasitenkinimo atmosferoje galėtų laimėti konservatoriai. Tačiau vyriausybė vis atsilauko ir gauna daugumą, nors jai pasiekti tenka balsuoti ir parlamentą atgabenti sergancius atstovus net lovose.

Praeitą savaitę britų parlamente buvo iškeltas skundas ir priekaištus vyriausybei, kam Atlanto pakto laivyno vadu numatytas JAV admiralas Fechteler, kai britai turį daug senesnes laivyno tradicijas. Amerikiečiai nuoro, kad JAV Atlanto laivynas esąs didesnis už Britų namų laivyną, bet britai ruošiasi praversti, kad amerikiečiai būtų paliktas vyriausio laivyno vado Atlante postas, bet kad britas būtų paskirtas "Šiaurės Atlanto Sąjungos Laivyno vyriausiojo vado", t.y. kad būtų įkurtas iki šiol visai nenumatytas postas. Šiuo siūlymu darbiečių vyriausybė nori išgelbėti savo prestižą viduje, nes tautinių ambicijų pažeidimas gali labai blogai atsiliepti jos varžybose su konservatoriais.

Oficialaus susidomėjimo centre Europoje stovi Jugoslavija, su kuria gvyai deramasi, kažkas aiškina, bet viešų sprendimų dar negirdėti, nors kai kas jau pranašauja, kad satelitai, paremti sovietų kariuomenės sukoncentruotos Bulgarijoje, Runcunijoje ir Vengrijoje, jau pulsią darį pavasari, balandžio mėn. Jito nariai kalbasi su vakarų diplo-

Puodas katilą vainoja
Savo paskutinėje notoje D. Britanijai Sovietų Sąjunga tarp kitko rašo, kad ją stebina D. Britanijos noras pasidaryti Jugoslavijos pratektoriu.

"Sovietų liaudies nepripažino ir nepripažins dabartinių Jugoslavijos valdytojų, nes jie krašte įvedė fašistinį režimą, panašų į Ispanijos Franko režimą ir išplėšė jugoslavų tautai elementarines demokratiškas teises".

Grasina puliti Kiniją
JAV sausumos pajėgų štabo viršininkas gen. J. Lawton Collins pareiškė, kad, jei kinai pradėtų didelio masto puolimą iš jūrų ar iš oro, JAV atsakytų tuo pačiu ir bombarduotų Mandžiūriją bei Kiniją — bombarduotų bazes, iš kurių būtų puolama. JT karo išplėsti nenori, tačiau negalį prieš laikyti privilegijuotoje padėtyje.

kitos valstybės jau paskyrė sumas. JAV nėra intereso, kad britai, vadovaudami šiam planui, darytų sau kreditą šiame pasaulio kampe, kai jie aiškiai parodė noro išstumti iš čia JAV įtaką. Greičiausia jos duos tik tam tikromis sąlygomis, kurios jų kapitalo nepažeidytų joms pačioms, kad kapitalas patarnautų jų vardui išskelti. Lygiai kaip, pav., Kanada, kuri Colombo planui paskyrė \$25.000.000, bet ne pinigų duoda, o badaujančiai Indijai kviečius, supirktus pas savo ūkininkus, kurių neturi kur dėti.

Gal niekad pasaulis taip nebuvo išalkęs tarptautinio masto sprendimų, taip nelaukė spaudos agentūrų pranešimų bei oficialių valstybių vyrų pasisakymų, kaip pastarosios savaitės. Pasauli slėgia baises tarptautinės politikos painiavos, gresiančios sudrebinti visą žemės rutulį, o sprendimų vis neprieinama. Šito slogučio praskaidrinimui neatšė nieko ir praėjusioji savaitė. Politinė įtampa nei atsideilo, nei dar labiau įsitempė. Tebesitęsija painiava, kuri susidarė po paskutinės JTO rezoliucijos, paskelbusios Kiniją agresore. Išvadų iš to dar nepadaryta jokių. Tenka daryti išvadą, kad JAV rezoliuciją pravedė savo prestižui išgelbėti, bet išvadų iš jos vis dėlto nedaro. Nedaro, nes dar prieš rezoliucijos priėmimą pasižadėjo nepradėti nei Kinijos puolimo, nei blokados ir priėmė savo pateiktosios rezoliucijos pataisą, ipareigojančią pirmiausia bandyti Kiniją sulaukyti taikiomis priemonėmis.

Korėjoje žygiuoja žygiuoja pirmyn, ir vis vietoje

Prieš pora savaičių viso pasaulio spauda paskelbė, kad JT kariuomenė peržengė 38 paralelę, atseit S. Korėjos sieną. Tiesa, ta siena buvo peržengta, nužygiuota 5 mylios, tačiau tą pačią dieną kinai privertė tą dalinį grįžti atgal, o per pora sekantių dienų didžiulės kinų masės centriniame fronte ruožė nūburbėjo kylan į JT kariuomenės pozicijas apie 20 mylių ir vėl pradėjo gręsti per Wonju atkirsti visą 100.000 armiją, slenkiančią prie Seoulo.

Kas fronte dabar dedasi, visiškai tiksliai pasakyti sunku, nes vyr. štabas teskelbia tik fragmentus, dažniausiai vos prisimenant atsitrukimus ir pabrėžiant pasistūmėjimus, o karo korespondentams aptarti padėti smulkiai yra uždrausta. Betgi yra aišku, kad anas pšsiveržimas kinų yra sulaukytas, atkirtimo pavojus likviduotas ir JT kariuomenė daugely vietų pasistūmėjo pirmyn. Karštosios kovos vyksta prieš Hoengsong. Apsilankęs fronte, MacArthur pareiškė pasitenkinimo ir užtikrino, kad išsilaikys, o į Stalino pareiškimo "Pravdai" pastabą, kad JT kariuomenė iš Korėjos būsianti išmesta, pastebėjo, kad, norėdami

okupacinės valdžios viršininkai — aukštieji komisari paskelbė, kad vokiečiams teks apmokėti padidėjancios sąjungininkų kariuomenės išlaikymo išlaidas, kurių būsią bent 9 milijonai markių. Matyt, manoma, kad vokiečiai susivylsios galimybė šių mokėjimų atsikratyti, stodami greta jų kaip sąjungininkas. JAV numatytas 4 divizijas į Europą, atrodo, visdėlto perves. Bet visi šie reikalai geriau turės paaikškėti skančiomis savaitėmis, kai pradės veikti gen. Eisenhowerio štabas, kuris galutinai turės būti sudarytas šią savaitę.

Vokietijos ginklavimo klausimas tebestovi vietoje. Kad vokiečius suminkštintų, vakariečių

okupacinės valdžios viršininkai — aukštieji komisari paskelbė, kad vokiečiams teks apmokėti padidėjancios sąjungininkų kariuomenės išlaikymo išlaidas, kurių būsią bent 9 milijonai markių. Matyt, manoma, kad vokiečiai susivylsios galimybė šių mokėjimų atsikratyti, stodami greta jų kaip sąjungininkas. JAV numatytas 4 divizijas į Europą, atrodo, visdėlto perves. Bet visi šie reikalai geriau turės paaikškėti skančiomis savaitėmis, kai pradės veikti gen. Eisenhowerio štabas, kuris galutinai turės būti sudarytas šią savaitę.

Galimas dalykas, kad Jugoslavijos klausimas bus iškeltas numatomoje 4 didžiųjų konferencijoje, kurios darbotvarkėi nustatyti visų 4 užsienų viceministrai, vakariečių siūlymu turėtų susirinkti kovo 5 d. Paryžuje. Betgi Maskva dėl šių posėdžių dar neatsakė.

Vokietijos ginklavimo klausimas tebestovi vietoje. Kad vokiečius suminkštintų, vakariečių

okupacinės valdžios viršininkai — aukštieji komisari paskelbė, kad vokiečiams teks apmokėti padidėjancios sąjungininkų kariuomenės išlaikymo išlaidas, kurių būsią bent 9 milijonai markių. Matyt, manoma, kad vokiečiai susivylsios galimybė šių mokėjimų atsikratyti, stodami greta jų kaip sąjungininkas. JAV numatytas 4 divizijas į Europą, atrodo, visdėlto perves. Bet visi šie reikalai geriau turės paaikškėti skančiomis savaitėmis, kai pradės veikti gen. Eisenhowerio štabas, kuris galutinai turės būti sudarytas šią savaitę.

Kanada pasiruošimų ženkle

Negausi gyventojais, bet turtin-gai ir gana saugi dėl savo geografinės padėties, Kanada tarptautinėje politikoje vaidina didelį vaidmenį. Kad ji laikoma saugia, rodo faktas, kad į ją Europos vis gausiau ir gausiau plaukia brangenybės bei auksas apsaugai. Pati Kanada pasiryžusi suorganizuoti tinkamą apsaugą savo krašto nuo oro puolimų. Jų visdėlto laukiama ir organizuojama civilii apsauga. Šiuo reikalų praeitą savaitę Otavoje įvyko konferencija, kuri nustatė, kokias šios programos vykdymo išlaidas padengs federalinis išdas ir kokias provincijų išdai. Tuo pačiu metu gyventojai raginami pradėti rengti slėptuves.

Numatomiems krašto gynimo ir karo pramonės darbams reikia tinkamai paskirstyti darbo jėgą. Tai turės atlikti specialus organas — Vyrų jėgos Paskirstymo Taryba (žr. 8 psl.), o vyriausybės prašo parlamento įgaliojimų skelbti potvarkius, turinčius įstatymų galios, panašiai kaip praeito karo metu (žr. 8 psl.). Visą

— Jeruzalė. — Vasario 23 d. Izraelio vyriausybė paskelbė, kad jo gyventojų skaičius nepriklausomo gyvenimo metu pakilęs 86% ir dabar esą 1.400.000 gyventojų, kuri užtarę 120.000 maimetonių, 35.000 krikščionių ir 15.000 drujų.

TĖVIŠKĖS ŽIBŪRIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

SAVAITRAŠTIS

Redaguoja Kolektyvas. Redaktorius Dr. A. Šapoka

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of CanadaPrenumerata Kanadoje ir JAV. metams su priedu \$4,00, pusmečiui
be priedo \$2,50. Kituose kraštuose metams su priedu \$4,50, pus-
mečiui be priedo \$2,50.

Įmokejė nemaziau \$10,00 skaitomi garbės prenumeratoriais

Adreso pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)

941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telefonas EM 3-4265

Apie kalėjimą ir tremtį

Ukrainiečių politinis emigran-
tas rašytojas Ivan Bahrianyj pra-
ėjusiais metais davė skaityto-
jams puikų „Getsemanės sodo“
romaną, tame rašytojas vaizduo-
ja komunistinę tikrovę.

Isidėmetinas romano fragmen-
tas, kuriame pasakojama, kaip
sūmėtasis Cumak palaužia jį tar-
dantį enkavedistą Sergiejėvą:
— Gaila man jūsų, — kalbėjo
Andriejus savo tardytojui. —
Jūs mus gnuždote ir net į gal-
vą meateina, kad gnuždote pa-
ties save. Nuolat kartojate, kad
esate geležiniai... O man jūsų
gaila... Jūs mus gnuždote, bet
patys niekuomet nepažinsite lai-
mės. Tas mūsų šauksmas... mū-
sų kraujas... persekiojus visą
gyvenimą. Įsimylėsite, bet mes
ir toliau šauksime ir stausgime
— ir užnuodysimė jūsų laimę.

Turėsite vaikų ir pradėsite ven-
gti jų žvingsnio, nes iš jų akių ži-
rės mūsų veidai, o jų džiaugs-
mingame klyksme aidės mūsų
riksmas, mūsų nepaprastas
klyksmas... Neteksitė tėviško
džiaugsmo ir moterysės džiaugs-
mo, ir net motinų meilė bus jums
užnuodyta, nes jų akimis žiūrės
mūsų nesukaitomos motinos, o
jų ašaros mūsų kraujas... ir
amžinai mus girdėsitė — mūsų
šauksmą, mūsų aimaną, mūsų
klyksmą...

Situose Andriejaus žodžiuose
nejaučiame nė šešėlio to, ką mes
vadiname fiziniu ar dvasiniu pa-
lūžimu. Priešingai, — auka rei-
kia užuojautą aklam ir rankai,
kuris su pamėgimu išpildo „par-
tijos liniją“.

Taigi linija yra tikrai demo-
niška.
Kur nėra meilės tiesai, kur vis-
kas — ir žmonės, ir jų veiksmas,
ir net mintys — palekta vienam
tikslui, kur kiekvienas bijo savo
pažistamo, kaimyno ar net še-
mos nario, — ten žmogus neturi
jokios vertės.

Puikiai tai paliustruoja kita
tos pačios knygos ištrauka. Tar-
dytojas sudaužytam Andriejui
sako:
— Geriau sulaužyti kaulus
šimtui nekaltųjų, negu išleisti
vieną kaltą. Ranka mums nesu-
drebės. Tu čia mums viską pasa-
kysi. Nepasakysi stovėdamas, tai
pasakysi gulėdamas. Nepasakysi
su sąmone, tai pasakysi būdamas
be sąmonės. Bet pasakysi! Čia
dar nebuvo tokių, kurie didvyrio
pozicijoje ištvėrė iki pabaigos.
Tu čia nesididvyri ir netgi nesid-
žmogumi, tiksliai skylė sienoje.
Supratai? Nelauk jokio galėsio,
nes mes spjauiname į žmogų. La-
bai klysti, jei manai, kad su tavi-
mi ginčysimės. Mes neturime lai-
ko ginčytis. Ir tave, ir visus kitus
sutrinsime kaip musę, ir niekas
jūsų nepasigailės. Niekas net aki-
mi nemirktelės. Sovietų Rusijoje
žmonių užteks!

Šios dvi išraiškos rodo, prie ko
prieinama, kai žmogus neverti-
namas, kai jis paaukojamas par-
tijai ar valstybei.

Kartu su pasigėrėjimu galima
konstatuoti, kad ir slėgiamas,
nuo mažens persekiojamas ir lai-
vės nepažįstas žmogus vis dėl-
to visu savo vidumi jaučia, jog
esama dvasinės jėgos, kurios ne-
gali palaužti brutaliausias perse-
kiojimas.

Mirti pasmerktas Andriejus,
išreiškias užuojautą savo bude-
liui, vis dėlto iš kalėjimo išeina
laimėtoju.

Sitokios mintys kiekvienam
tremtiniui ar išeiviui teikia gai-
vinančios jėgos, kurios taip rei-
kalinga dabarties suraizgytame
gyvenime. Kartu jos kelia dau-
giaus klausimų: kaip mes atsilai-
kysime svetimuose kraštuose?
Ar nėra pavojaus dvasinai pa-
lužti, tačiau niekam nekankinant
ir net griežtai nereikalaujant?
Taigi, savo valia — lengvape-
diškai...

Nuėję į mūsų savaitgalio mo-
kyklas ir pasisukinėję jaunų lie-
tuviukų tarpe, negausime teigiam-
o atsako. Priešingai — rasime
vaikų, kurie jau pradeda nelie-
tuviškai galvoti ir svetima kalba
savo tarpe kalbėtis.

Svečiuodamasis vienoje lietu-
vių šeimoje, turėjau gražios pro-
gos matyti, kuo gyvena jauna
keliolik metų lietuvaitė. Jūs
kambaryje ant stalo ir lentynų
— angliški kino filmų žvaigždžių
žurnalai ir knygos. Jos rankoje —
trumpa, pretenzingu viršeliu
nuotykių knyga taipgi angliu
kalboje.

Mergaitė gerai žino daugelio
kinų žvaigždžių intymų gyvenim-
ą, lengvai suskaičiuoja kokios
artistės buvusius vyrus ir vai-
kus; vartydama žurnalus, leng-
vai dainuoja svetimas dainuokas;
atmintinai žino įvairiausių filmų
siužetus ir net vertę...

Ką gi tokia mergaitė žino apie
lietuvių rašytojus, didvyrius ir
tautos veikėjus? Ką ji žino apie
mūsų literatūrą, apie atskirus
kūrinius? Ar moka atmintinai
vieną kitą eilėraštį, liaudies
dainele?

Nė, viso to mes nevadiname
dvasiniu palūžimu. Vienas kitas
tėvas ar motina tuo dargi pasi-
didžiuoja. Tačiau ar ne laikas
šiandien, parafrazuoti I. Bahria-
nyj, pasakyti:

— Gaila man jūsų... Jūs Lie-
tuvai dvasiniai mirštate ir jums
net į galvą neateina, kad marina-
tie patys save... Jūs mirštate
Lietuvai ir patys vargu kada pa-
žinsite laimę. Ties kenciančių
tremtinių ir partizanų šauks-
mas... jų kraujas... persekio-
jus visą gyvenimą...

Kas darytina?
Pirmiausia, reikia teikti dva-
sinio maisto mūsų vaikams ir
jaunimui. Lietuviško maisto —
knygų, patrauklių sueigų, pra-
mogų, pobūvių, pamaldų, net
dvasinių rekolekcijų.

Neseniai dalyvavau dviejų
nedidelių chorų pobūviuose.
Nuosirdzioms kalboms ir pasi-
kalbėjimams bei prisiminimams
akompanuojant, lietuviška dai-
na veržėsi kaip vulkanas, kaip
pratrūkusios upės sriautos. Pora
tokių valandų, praleistų dainuo-
jant ir nuosirdžiai kalbant, jau-
nimui davė daugiau naudos, nei
ilgiusios kalbos apie dvasinę
stiprybę.

Neseniai kalbėjau su lietuviu,
kurį po keturių vedybinių gyve-
nimo savačių paliko žmona
anglė. Tik tokią brangią kainą
mokėdamas, jis įsitikino, kad
žmogus dar neviskas, kad svar-
biau to žmogaus dvasia, tradici-
jos, pažiūros, ateitį — tautybę
ir tikėjimas.

Neseniai mačiau lietuvių savo
pamaldose, kur juos subūrė ne
tik gyvas tikėjimas, bet ir lietu-
viško žodžio bei lietuviškos gies-
mės ilgesys.

Ne puikios teorijos, ne stori-
tomai samprotavimų apie lietu-
viškes išlaikymą, bet paprasti va-
dinami mažmožiai sustiprina lie-
tuvių sielą ir suteikia jai atspa-
rumo.

O gal tą temą judinantiems tik-
tų parafrazuoti ir ano tardytojo
žodžius:

— Geriau pabarti šimtus ne-
kaltųjų ir dvasioje stiprių lietu-
vių, negu leisti vienam dvasinai
numirti: mūsų skaičius yra ribo-
tas ir kiekvienas yra nekaino-
jamas.

J. Kuzmickis.

Būk „ŽIBURIŲ“ Spaustuvės savininku!
Pirk „Žiburių“ Spaudos Bendrovės šerų (akcija)
Vienas šeras (akcija) — \$ 10.—
„Žiburių“ Spaudos Bendrovė 941 Dundas St. W.
Toronto, Ont. Telef. EM 3-4265

Draugiškai nusiteikęs kritikas
paprastai nesivaržo savo bičiulį
sueiti ir laisvai savo pastabas
daryti. Visai kitoks įspūdis susi-
daro, kai tariamai „tiktąsio
tarptautinės organizacijos sekre-
torius“ pasikviečia pokalbui ne-
seniai atvykusį europietį, pakla-
jam „pluoštą žurnalų“, taria ke-
lis išminties žodžius savo svečiui,
ir anas skubiai rašo Kanados
laikraščiui, suregdamas tikrovę
su prasimanymais — niekad savo
pastabų nepatiekęs tiesioginiai
palieistos visuomenės įstaigos
vedėjai.

Taip pasielgė p. Gediminas
Galva su savo „Šūvis be taiki-
nio“ (Tėv. Žib., Nr. 6-59).

Nemanau, kad p. Galva ryž-
tusi Amerikoje gimusi, auklėta,
politiniame gyvenime nenaujoka
ir advokaturą per eilę metų
praktikavusi žmogų ar tai angliu
kalbos mokinti, ar tai įkvėpti
amerikiečių institucijų bei gal-
vosenos nuovoka.

Betgi man pasišovus paversti
LAIC — t. y. Lietuvių Ame-
rikiečių Informacijos Centrą —
„propagandos“ įstaigą ir apsvie-
ti tos įstaigos tarnautojus citato-
mis iš Goebbels, esu priverstas
dėl laiko skirti visai bergždžiam
reikalui: atsakyti į nepamatytus
priekaištus.

LAIC anaipol nėra „propa-
gandos įstaiga“, kurios visas dar-
bas būtų „du kartu ir metus“ iš-
leisti po 32 psl. „pustomius“ ir
prilygti prie p. Galvos surinktų
darbingumo statistikos trup-
menų.

LAIC yra Amerikos Lietuvių
Tarybos informacinė įstaiga,
kurios užduotis yra, Amerikos pi-
lietiųjų privatinės organizacijos
nariams prieinamais keliais, bu-
dėti ALTO koalicijai labiausiai
rūpimais klausimais. Tenka ste-
bėti savo krašto politikos raidą
(ir kiek imanoma ją paveikti),
palaikyti ryšius ir informuoti
valdžios (vykdamosios ir įstaty-
mų leidžiamosios) įstaigas bei
pareigūnus, santykiuoti su spau-
dos žmonėmis, sekti Jungtinių
Tautų posėdžius, „gaudyti vė-
jus“ besikeičiančios tarptautinės
būklės sąlygose, interuenuoti kur
pririekia, kai kam parašyti kal-
bų tekstus, atstovauti ALTA
tarptautiniuose sambūriuose, —
na, ir keliomis kalbomis leidi-
nius, pranešimus redaguoti, au-
toriams ir mokslininkams davi-
nių pateikti, ir tt.

Po kelių metų darbo, LAIC sau
laimėjo gera vardą vyriausybės
ir visuomenės sluoksniuose ir
spaudoje. Daugelis rašinių, viso-
kios kalboms įvairių asmenų
parašytų įvairiais laikotarpiais
eilėje valstybių, pasirėmė Lithu-
anian Bulletin ir įstaigos lais-
kų daviniais. Kai kur „kreditas“ su-
teiktas, kai kur šaltinis nutylėtas,
betgi yra aišku: grynai „propa-
gandinė“ medžiaga nebūtų bu-
visu naudota. Galop, mums „pro-
paganda“ niekad nerūpėjo: mes
tenkinomės skelbdami gryną
tiesą.

Tėvynėje okupantas jaučia
tautos priešingumą ir žiūri, jog
niekas neatgaivintų kenciančios
tautos vilties, tautiškuo. Teat-
ras, koncertų salės, baletas net ir
opera yra griežtoji kontrolė. Šių
metų pirmosiom savaitėm Vilniaus
dramos teatre buvo stato-
mi visai mums nežinomi, grei-
čiausia, bolševikiški kūriniai:
„Raudonkepuraite“, „Miškas“,
„Dviejų Ponų Tarnas“, „Kalvio
Ignoto Teisybė“. Baletas pasiro-
dė vos tris kartus: „Bachčisaraj-
aus Fontanas“, Laurensija“ ir
„Raudonai Agūna“. Koncer-
tuose paverstas lietuvis tegirdė-
jo Totorių Filharmonijos An-
samblį ir nusipelnusį artistą Je-
govą su Vilniaus Filharmonijos
orkestru. Opera pastatė daugiau
veikalų. Buvo suvaizdinta: „Faus-
tas“ — du kartus, „Borisas Go-
dunovas“ — 4-rius, „Sevilijos
Kirpėjai“, „Eugenijus Oni-
ginas“ — du kartus (vieną kartą
rusiškai), „Traviata“, su Kipru
Petrausku, „Parduotoji Nuota-
ka“, „Demonas“, „Pikų Dama“,
„Rigoletto“ ir „Karmen“. Kom-
pozitorius A. Raciūnas, kuris
sausio 11 bolševikinėje spaudoje
džiaugėsi lietuviškos muzikos ga-
jumu, savo straipsnyje tepakar-
tojo senas melodijas, būtent J.
Tellat Kelpšos Kantatą apie Sta-

liną ir B. Dvariono „Koncertą
smuikui su orkestru“. K. Gal-
kauskas sukūręs „Simfoniją D-
dur“ ir eilę tarybinių dainų: jų
tarpe o d. „Didžiam. Vėliavi-
ninkui“. J. Karosas per paskuti-
niuosius metus parašęs „Koncertą
fortepionui su orkestru“, „Kon-
certą smuikui su orkestru“, „Sim-
foniją“ tema su variacijoms
fagotui, vertingą, liaudišką savo
koloritu sonatą smuikui su for-
tepiu. Paskutinis jo darbas po-
simė „Bus taika“. Kompozitorius
Vainiūnas, panaudodamas liau-
dies dainų motyvus parašęs
„Koncertą vargonams su stygi-
niu orkestru“. Taip pat esanti pa-
žymėtina jo naujoji „Rapsodija
smuikui su orkestru“. Stalininės
premijos laureatas J. Švedas pa-
sirašė „Kantata Tarybų Lie-
tuvos Dešimtmėčiui“. K. Kav-
ecas parašė eilę populiarių tary-
binių dainų. Raciūnas prisimena
„tarybiniais metais“ baigusius
muzikos mokslus, o dabar gili-
nantis savo studijas jaunuosius
kompozitorius Juzeliūną ir Balsį,
kurie žengia gražiu kūrybinio
augimo keliu. Didelį kūrybinį
darbą atlikęs LTSR Valstybinis
Liaudies Dainų ir Šokių An-
samblis, Valstybinis Filharmoni-
jos Choras ir Radio Informaci-
jos Komiteto Choras.

Filharmonijos repertuare esą
daugiau kaip 300 „tarybinių“, ru-
sy, ir Vakarų Europos klasikų
kūrinių. Jos pastangomis buvę
suorganizuota 12 lietuviškos ta-
rybinės muzikos „apžiūrų“ su 35
koncertais. Plačiai populiariąs
liaudies masės choras lietuvių
liaudies ir naujaisios kompozito-
rių dainas. (A)

Prievartaujama muza

liną ir B. Dvariono „Koncertą
smuikui su orkestru“. K. Gal-
kauskas sukūręs „Simfoniją D-
dur“ ir eilę tarybinių dainų: jų
tarpe o d. „Didžiam. Vėliavi-
ninkui“. J. Karosas per paskuti-
niuosius metus parašęs „Koncertą
fortepionui su orkestru“, „Kon-
certą smuikui su orkestru“, „Sim-
foniją“ tema su variacijoms
fagotui, vertingą, liaudišką savo
koloritu sonatą smuikui su for-
tepiu. Paskutinis jo darbas po-
simė „Bus taika“. Kompozitorius
Vainiūnas, panaudodamas liau-
dies dainų motyvus parašęs
„Koncertą vargonams su stygi-
niu orkestru“. Taip pat esanti pa-
žymėtina jo naujoji „Rapsodija
smuikui su orkestru“. Stalininės
premijos laureatas J. Švedas pa-
sirašė „Kantata Tarybų Lie-
tuvos Dešimtmėčiui“. K. Kav-
ecas parašė eilę populiarių tary-
binių dainų. Raciūnas prisimena
„tarybiniais metais“ baigusius
muzikos mokslus, o dabar gili-
nantis savo studijas jaunuosius
kompozitorius Juzeliūną ir Balsį,
kurie žengia gražiu kūrybinio
augimo keliu. Didelį kūrybinį
darbą atlikęs LTSR Valstybinis
Liaudies Dainų ir Šokių An-
samblis, Valstybinis Filharmoni-
jos Choras ir Radio Informaci-
jos Komiteto Choras.

Filharmonijos repertuare esą
daugiau kaip 300 „tarybinių“, ru-
sy, ir Vakarų Europos klasikų
kūrinių. Jos pastangomis buvę
suorganizuota 12 lietuviškos ta-
rybinės muzikos „apžiūrų“ su 35
koncertais. Plačiai populiariąs
liaudies masės choras lietuvių
liaudies ir naujaisios kompozito-
rių dainas. (A)

liną ir B. Dvariono „Koncertą
smuikui su orkestru“. K. Gal-
kauskas sukūręs „Simfoniją D-
dur“ ir eilę tarybinių dainų: jų
tarpe o d. „Didžiam. Vėliavi-
ninkui“. J. Karosas per paskuti-
niuosius metus parašęs „Koncertą
fortepionui su orkestru“, „Kon-
certą smuikui su orkestru“, „Sim-
foniją“ tema su variacijoms
fagotui, vertingą, liaudišką savo
koloritu sonatą smuikui su for-
tepiu. Paskutinis jo darbas po-
simė „Bus taika“. Kompozitorius
Vainiūnas, panaudodamas liau-
dies dainų motyvus parašęs
„Koncertą vargonams su stygi-
niu orkestru“. Taip pat esanti pa-
žymėtina jo naujoji „Rapsodija
smuikui su orkestru“. Stalininės
premijos laureatas J. Švedas pa-
sirašė „Kantata Tarybų Lie-
tuvos Dešimtmėčiui“. K. Kav-
ecas parašė eilę populiarių tary-
binių dainų. Raciūnas prisimena
„tarybiniais metais“ baigusius
muzikos mokslus, o dabar gili-
nantis savo studijas jaunuosius
kompozitorius Juzeliūną ir Balsį,
kurie žengia gražiu kūrybinio
augimo keliu. Didelį kūrybinį
darbą atlikęs LTSR Valstybinis
Liaudies Dainų ir Šokių An-
samblis, Valstybinis Filharmoni-
jos Choras ir Radio Informaci-
jos Komiteto Choras.

Filharmonijos repertuare esą
daugiau kaip 300 „tarybinių“, ru-
sy, ir Vakarų Europos klasikų
kūrinių. Jos pastangomis buvę
suorganizuota 12 lietuviškos ta-
rybinės muzikos „apžiūrų“ su 35
koncertais. Plačiai populiariąs
liaudies masės choras lietuvių
liaudies ir naujaisios kompozito-
rių dainas. (A)

Filharmonijos repertuare esą
daugiau kaip 300 „tarybinių“, ru-
sy, ir Vakarų Europos klasikų
kūrinių. Jos pastangomis buvę
suorganizuota 12 lietuviškos ta-
rybinės muzikos „apžiūrų“ su 35
koncertais. Plačiai populiariąs
liaudies masės choras lietuvių
liaudies ir naujaisios kompozito-
rių dainas. (A)

Filharmonijos repertuare esą
daugiau kaip 300 „tarybinių“, ru-
sy, ir Vakarų Europos klasikų
kūrinių. Jos pastangomis buvę
suorganizuota 12 lietuviškos ta-
rybinės muzikos „apžiūrų“ su 35
koncertais. Plačiai populiariąs
liaudies masės choras lietuvių
liaudies ir naujaisios kompozito-
rių dainas. (A)

Šūvis pro šalį

Vokietijoje gyvendami Lietu-
vos išeiviai ir „išvietintieji asme-
nys“ nežinojo ir nežino kiek jų
likimas priklausė ALT-LAIC in-
tervencijos ir paskelbtų tiesos
dokumentų, VLIKO mums per-
teiktų per amerikiečius karių.
Kada tik buvo ar pasitaiko rei-
kalas, interesuoti spauda ir iš-
taigos yra gavusios, ir tebegau-
na, visą eilę „dažnų, greitų, ir ak-
tualių“ mimeografuotų „press
releases“. Bet visi tie „interven-
cijiniai rašiniai“ buvo paremti
grynais faktais, buvo dokumen-
tuoti (iškeliant aiškstėn netgi
slaptus UNRRA priklausius), — be
„propagandos“.

To dėlai, galime pasidžiaugti,
kad, turėdami su LAIC ryšius,
atskiri rašytojai ir įstaigos mus
vertina kaip „enciklopedistus“,
ne „propagandistus“. Galop, nei
panelė Marijona Kižytė (Lietu-
vos niekad nemaciusi, bet dar
Paryžiaus Taikos Konferencijo-
je ir ano karo Lietuvių Informa-
cijos Biure dirbusi), nei aš netgi
nesutikume vadovauti Goeb-
belso „mokslu“.

Einant prie p. Galvos teigimų,
norisi pastebėti, kad skonio ver-
tinime veik neįmanoma vienodai
sustoti. Po lietuvių amerikiečių
nori, yra aišku iš kiekvieno ALT
memorandumo ir Lithuanian
Bulletin numerio: pirmojo pus-
lapio antraštėje cituojamos At-
lanto Carterio ir Lietuvos-Sovie-
tų Taikos Sutarties ištraukos. Jei
kas skaitydamas atsisako supras-
ti, tai jo reikalas. Valdžios ir
spaudos ratieliuose tokio nesu-
pratimo neužtikta.

Amerikos Lietuvių Kongreso
nutarimai — pasauliui vaizduoja
tos Amerikos visuomenės dalies
nuotaikas, todėl jie ir spausdinami
ALTO leidiniuose. Tie nuta-
rimai yra gerai apgalvoti ir mi-
srios ekspertų komisijos aptarti,
be „biurokratinio stiliaus“. Anaip-
tol, jie kupini plaučių minčių ir iš-
dėstyti suprantama kalba. Tik
todėl tie nutarimai ir atskirai
buvo spausdinami, buvo pakar-
toti „Congressional Record“ pus-
lapiuose, bent viename Senato lei-
dinyje, ir turi pareikalavimą iš į-
staigų, amabasdu, pasiuntinybių,
knygynų ir redakcijų.

Tokio stiliaus kaip „Laisvė
keliauti ar sustoti už geležinės
uždangos“ mūsų Biuletene ne-
buvo. Betgi buvo straipsnis, ku-
ris vaizdavo „Judejimo ir Asi-
lialais Laisvė“, pacituota JT Uni-
versalinė Žmogaus Teisių Dekla-
racija — ir penkiais slaptais NK
GB-NKVD įstatymais pavaiz-
duota tikrovė anapus Gel. Už-
dangos. Žodžiu, sugretinta teori-
ja su praktika.

„Gyvenimas policinėje valsty-
bėje“ ir „Rusų pasirušimais ge-
nocidui“ yra tešinsys visos eilės
slaptų dokumentų, kuriuos Lie-
tuvos sukilėliai 1941 metais savo

liną ir B. Dvariono „Koncertą
smuikui su orkestru“. K. Gal-
kauskas sukūręs „Simfoniją D-
dur“ ir eilę tarybinių dainų: jų
tarpe o d. „Didžiam. Vėliavi-
ninkui“. J. Karosas per paskuti-
niuosius metus parašęs „Koncertą
fortepionui su orkestru“, „Kon-
certą smuikui su orkestru“, „Sim-
foniją“ tema su variacijoms
fagotui, vertingą, liaudišką savo
koloritu sonatą smuikui su for-
tepiu. Paskutinis jo darbas po-
simė „Bus taika“. Kompozitorius
Vainiūnas, panaudodamas liau-
dies dainų motyvus parašęs
„Koncertą vargonams su stygi-
niu orkestru“. Taip pat esanti pa-
žymėtina jo naujoji „Rapsodija
smuikui su orkestru“. Stalininės
premijos laureatas J. Švedas pa-
sirašė „Kantata Tarybų Lie-
tuvos Dešimtmėčiui“. K. Kav-
ecas parašė eilę populiarių tary-
binių dainų. Raciūnas prisimena
„tarybiniais metais“ baigusius
muzikos mokslus, o dabar gili-
nantis savo studijas jaunuosius
kompozitorius Juzeliūną ir Balsį,
kurie žengia gražiu kūrybinio
augimo keliu. Didelį kūrybinį
darbą atlikęs LTSR Valstybinis
Liaudies Dainų ir Šokių An-
samblis, Valstybinis Filharmoni-
jos Choras ir Radio Informaci-
jos Komiteto Choras.

liną ir B. Dvariono „Koncertą
smuikui su orkestru“. K. Gal-
kauskas sukūręs „Simfoniją D-
dur“ ir eilę tarybinių dainų: jų
tarpe o d. „Didžiam. Vėliavi-
ninkui“. J. Karosas per paskuti-
niuosius metus parašęs „Koncertą
fortepionui su orkestru“, „Kon-
certą smuikui su orkestru“, „Sim-
foniją“ tema su variacijoms
fagotui, vertingą, liaudišką savo
koloritu sonatą smuikui su for-
tepiu. Paskutinis jo darbas po-
simė „Bus taika“. Kompozitorius
Vainiūnas, panaudodamas liau-
dies dainų motyvus parašęs
„Koncertą vargonams su stygi-
niu orkestru“. Taip pat esanti pa-
žymėtina jo naujoji „Rapsodija
smuikui su orkestru“. Stalininės
premijos laureatas J. Švedas pa-
sirašė „Kantata Tarybų Lie-
tuvos Dešimtmėčiui“. K. Kav-
ecas parašė eilę populiarių tary-
binių dainų. Raciūnas prisimena
„tarybiniais metais“ baigusius
muzikos mokslus, o dabar gili-
nantis savo studijas jaunuosius
kompozitorius Juzeliūną ir Balsį,
kurie žengia gražiu kūrybinio
augimo keliu. Didelį kūrybinį
darbą atlikęs LTSR Valstybinis
Liaudies Dainų ir Šokių An-
samblis, Valstybinis Filharmoni-
jos Choras ir Radio Informaci-
jos Komiteto Choras.

liną ir B. Dvariono „Koncertą
smuikui su orkestru“. K. Gal-
kauskas sukūręs „Simfoniją D-
dur“ ir eilę tarybinių dainų: jų
tarpe o d. „Didžiam. Vėliavi-
ninkui“. J. Karosas per paskuti-
niuosius metus parašęs „Koncertą
fortepionui su orkestru“, „Kon-
certą smuikui su orkestru“, „Sim-
foniją“ tema su variacijoms
fagotui, vertingą, liaudišką savo
koloritu sonatą smuikui su for-
tepiu. Paskutinis jo darbas po-
simė „Bus taika“. Kompozitorius
Vainiūnas, panaudodamas liau-
dies dainų motyvus parašęs
„Koncertą vargonams su stygi-
niu orkestru“. Taip pat esanti pa-
žymėtina jo naujoji „Rapsodija
smuikui su orkestru“. Stalininės
premijos laureatas J. Švedas pa-
sirašė „Kantata Tarybų Lie-
tuvos Dešimtmėčiui“. K. Kav-
ecas parašė eilę populiarių tary-
binių dainų. Raciūnas prisimena
„tarybiniais metais“ baigusius
muzikos mokslus, o dabar gili-
nantis savo studijas jaunuosius
kompozitorius Juzeliūną ir Balsį,
kurie žengia gražiu kūrybinio
augimo keliu. Didelį kūrybinį
darbą atlikęs LTSR Valstybinis
Liaudies Dainų ir Šokių An-
samblis, Valstybinis Filharmoni-
jos Choras ir Radio Informaci-
jos Komiteto Choras.

liną ir B. Dvariono „Koncertą
smuikui su orkestru“. K. Gal-
kauskas sukūręs „Simfoniją D-
dur“ ir eilę tarybinių dainų: jų
tarpe o d. „Didžiam. Vėliavi-
ninkui“. J. Karosas per paskuti-
niuosius metus parašęs „Koncertą
fortepionui su orkestru“, „Kon-
certą smuikui su orkestru“, „Sim-
foniją“ tema su variacijoms
fagotui, vertingą, liaudišką savo
koloritu sonatą smuikui su for-
tepiu. Paskutinis jo darbas po-
simė „Bus taika“. Kompozitorius
Vainiūnas, panaudodamas liau-
dies dainų motyvus parašęs
„Koncertą vargonams su stygi-
niu orkestru“. Taip pat esanti pa-
žymėtina jo naujoji „Rapsodija
smuikui su orkestru“. Stalininės
premijos laureatas J. Švedas pa-
sirašė „Kantata Tarybų Lie-
tuvos Dešimtmėčiui“. K. Kav-
ecas parašė eilę populiarių tary-
binių dainų. Raciūnas prisimena
„tarybiniais metais“ baigusius
muzikos mokslus, o dabar gili-
nantis savo studijas jaunuosius
kompozitorius Juzeliūną ir Balsį,
kurie žengia gražiu kūrybinio
augimo keliu. Didelį kūrybinį
darbą atlikęs LTSR Valstybinis
Liaudies Dainų ir Šokių An-
samblis, Valstybinis Filharmoni-
jos Choras ir Radio Informaci-
jos Komiteto Choras.

Lietuvos Jaunimo Globėjas

Kauno Arkivyskupo laiškas tikintiesiems

Šitas ganytojinis Kauno Arkivyskupo J. J. Skvirecko laiškas buvo parašytas 1943 metais Kaune ir, švenčiant Šv. Kazimiero šventę 4 kovo, buvo paskelbtas Kauno Katedros bazilikoje iš sakyklos, o taip pat transliuotas per radiją. Ejes anuo metu Kaune dienraštis „Ateitis“ buvo pasidėjęs J.E. Arkivyskupo laiško atspausdinti savo skiltyje ir taip duoti jį ir savo skaitytojų rankas. Laiško tekstas buvo spausduojamas net jau surinktas. Bet daug anuo metu galinti vokiečių cenzūra laiško spausdinimą sustabdė ir jis negalėjo patekti į rankas tų, kuriems jis buvo skirtas. Dabar, kai jau yra paskelbtas Šv. Tėvo Pijaus XII raštas — Breve, kuriuo Jo Šventenybė paskyrė ir paskelbė Šventąjį Kazimierą ypatingu Danguje esančių Globėju visam Lietuvių Jaunimui, „T Žiburis“ redakcija randa tinkama Šv. Kazimiero šventės progą, pagerbiant šventąjį Lietuvių Jaunimo Globėją, duoti minėtąjį ganytojinį J.E. Arkivyskupo laišką savo skaitytojams.

Juozapas Skvireckas

Dievo gailėstingumu ir Apaštalo Sosto malone Kauno Arkivyskupas Metropolitais, Apaštalo Sosto Asistentas, Savo Arkivyskupijos Kunigijai, Vienuoliams ir visiems Tikintiesiems siūnia sveikinimą ir Ganytojo laiminimą

Lietuvos Katalikai, Mūsų Brangūs Dieceziečiai,

VISAGALIS, dangaus ir žemės Sutvėrėjas, įsakęs žmogui pavergti žemę ir viešpatuoti joje (1 Moz. 1,28,29), leido žmonijai susiskirstyti atskiromis tautomis.

Tautos sudarė savo kalbas, savo papročius, pradėjo valdyti mažesnius ar didesnius žemes maitintojus plotus, jais naudojosi, kaip buvo Dievo įsakta.

Turėjo vadus, jų valdomus žemes plotus laikė savo neličiamu nuosavybe ir gynė juos nuo užpuolikų, kad ir galingesnių, ryždamiesi verčiau žūti, negu savo turimos laisvės atsidavę.

Ir mes, Lietuviai, Dievo Apvaidai dalykus tvarkant, gyvenami pašonėje kitų didesnių tautų, iš kurių nieko nesame paėmę, neginčytinai esame atskira, Dievo leista tauta.

Mes turime atskirą senų seniausią kalbą, susidariusią ne dabartinių mūsų kaimynų artimybėje. Mes turime savo ypatingą būdą ir papročius. Nuo senų seniausių laikų mes turime užėmę ir tam tikrą vietą po saule, kurią turime teisės ir galime vadinti savo Tėvyne.

Mūsų tauta, kolei buvo laisva, visada turėjo tokius ar kitokius, ne skolinčius svetimtaučius, ne iš kitur atvykusius ar pakviestus, ne kieno nors mums primetus, bet savo vadus ir jų vedama ejo savo keliais.

Religinga lietuvių tauta ir krikščionišką tautų tarpan stoda, net pirmaisiais savo tikybos mokytojais turėjo savuosius, nes jų skaitome kronikų raštuose, kad patys Lietuvos kunigaikščiai, lankydami įvairias Lietuvos vietas, lyg kokie apaštalai, vertė lietuvių kalbon poterių, maldas, aiškino saviesiems tikėjimo tiesas.

Šiandieną mes švenčiame ypatingo mūsų tautos Globėjo, dvasinio jos Vado, Lietuvos (kunigaikščio) karalačio Šv. Kazimiero šventę. Siemet mes minime jau 340 metų metinę sukaktį, kaip Šv. Kazimieras mūsų Motinos Šv. Katalikų Bažnyčios nartarim buvo paskelbtas mūsų Tėvynės Globėju danguje.

Pasižūrėkime arčiau, kas buvo mums tas mūsų Globėjas ir savo žemiškame gyvenime ir vėliau, jau ilgo savo globėjimo metu.

Šv. Kazimieras gimė 1458 metais spalio mėn. 3 d. Jis buvo Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio ir vėliau Lenkijos karaliumi išrinkto Kazimiero antrasis sūnus, o Jogailos vaikaitis. Taigi, savo kilme Jis buvo tikrų tikriausias lietuvis, kūnu ir krauju mūsų brolis.

Šv. Kazimiero tėvas, Lietuvos d. kunigaikštis Kazimieras, labai jaunas išrinktas į lenkų karalių, ne laiko neturėjo įsigyti didesnio mokslo; tačiau gerai supradas mokslo vertę, labai rūpinosi savo vaikų mokslinimu ir auklėjimu.

Mažasis mūsų būsimas Šventasis, išeidamas iš labai pamaldžios motinos, Austrijos kunigaikštės Elžbietos, švelnios globos ir priežiūros, mokytoju gavo jau pagyvenusį vyrą, gyvo tikėjimo, aukšto, griežtos doros, žinomą istoriką Krokuvos Kanauninką Dlugosą, vėliau paskirtą Lvovo Arkivyskupu. Tai buvo vispasiškai išsilavinęs vyras, gerai nusimanąs ir politikos reikaluose. Jis galėjo pamokyti savo mokinius, kaip reikia ne tik save, bet ir valstybę valdyti.

Šio mokytojo vadovybėje Šv. Kazimieras pasiliko nuo devintų

savo grobuonišką ranką prie Lietuvos. Ji kurstė prieš Lietuvą jos pačius piliečius, rodė didelę nepakantą lietuvių katalikų tikėjimui, net nelaikė katalikų tikriesiems valdininkams. Savo gairais krikščionimis, pirmo savo stačiatikybe, skaldė Lietuvos valstybės jėgas.

Kalbamuojų laikotarpiu keletas Lietuvos kilmės surusėjusių kunigaikščių, nepatenkintų karaliaus Kazimiero nusistatymais, suruošė prieš karalių Kazimierą ir jo karališką šeimą samokslą. Vieno tų kunigaikščių vestuvių progą buvo nusistatę nužudyti karalių ir jo šeimą ir pagrobti sau valdžią Lietuvoje. Samokslas išėjo aikštėn ir negalėjo būti įvykdytas. Pirmutinis žymiausias samokslininkas pabėgo Maskvą ir ten rado sau globą, o kiti buvo sumti ir atiduoti teismui nubausti.

Šis skaudus įvykis padarė labai skaudus išpuolius jaunam Karaliaiui. Jis davė progos Jam giliai susimąstyti. Šis įvykis atmerkė ir daugelį Lietuvos didžiųjų akis ir pamokė juos būti atsargesnius.

Tada jaunas Kazimieras suprato, koks didelis yra Lietuvai pavojus iš Maskvos einančios stačiatikybės ir kokia jėga politinei Lietuvos galiai yra šv. katalikų tikėjimas, jungiąs visus ištikimus savo Tėvynės Lietuvos katalikus.

Pats neturėdamas valdžios, Kazimieras, kiek tik galėdamas, ėmė veikti prieš tą pavojų, darėdamas įtakos savo tėvui. Jo įtakoje tada buvo išleisti ir kai kurie valstybiniai potvarkiai, giną Katalikų Bažnyčios teises ir statų ribas stačiatikybės plitimui Lietuvoje. Tas nusistatymas virto lyg kokių politinių religinių šv. Kazimiero testamentu. Jo pagrindinė mintis buvo ši: pavojus Lietuvai eina iš rytų Maskvos su jos pasauline valdžia pavergta ir tos valdžios naudojama stačiatikybe, o Lietuvos stiprybė ir saugumas — iš Vakarų Europos civilizacijos bei kultūros ir ištikimybės savo katalikiškam tikėjimui.

Dėl vieno nepasisekimo Maskva savo siekių neišsivadėjo. Pasisekinimai prieš Lietuvą iš josios pusės buvo tik prasidėję. Jie turėjo testis amžiams. Ir iki šiai dienai Maskvos pasisekinimai vargina mūsų šalį.

Ji, stačiatikybės globėja ir nešėja, laikė savo pareigą globoti Rytų Lietuvos pasienyje gyvenusius ir čia iš jos pačios atvykusius stačiatikius. Jų gyvenamą vietą laikė sau priklausancia, o jos gyventojus buvo pasiryžusi, kaip jau tuomet skelbė, išlaisvinti iš po katalikų jungo.

Lietuvai silpnėjant, Maskvos valstybė siuntė į ją savo kariuomenės būrius. Pažadais ir kitomis priemonėmis mokojo rasti sau palankių šalininkų, savo tikrosios tėvynės išdavikų. Žlugus Lietuvos-Lenkijos respublikai, iš svetimųjų atimtomis žemėmis ir net visais kraštais padidėjusi ir išaugusi, Maskva vardan savo stačiatikybės prijungė sau ne tik rytų, bet ir visą Lietuvą, kruvinu persekiojimu sunaikindama Rytų Lietuvos pakraščiuose gyvenusius unitus, Rytų apeigų katalikus. Sugriovė čia dešimtis katalikų maldos namas ramstis bei stiprybę.

Būdamas Lietuvoje, jaunas Kazimieras turėjo progos suprasti, iš kur Jo Tėvynei eina didžiausi pavojai ir kas yra jos tikras ramstis bei stiprybė.

Pavojus visų pirma ejo iš rytų, iš Maskvos ir jos globojamos sustingusios, politinei valdžiai pasidavusios ir įrankiu virtusios stačiatikybės.

Pati Maskva dar ne taip senai buvo nusikračiusi totorių jungo. Jie per ilgus šimtmečius valdydami nemažus Rusijos plotus, buvo nuolatinis pavojus Vakarų Europai ir tik galingas anuomet Lietuvos ginklu priešinio buvo sulaikyti. Dabar ta Maskva ėmė vis labiau tiesti

karalystę. Čia jis pasirodė išmintingas, prityręs valdovas, nežūrint savo jaunatvės, sugebąs pataisyti net kai kurias savo tėvo seniau padarytas klaidas.

Skaistumu ir dorove spindintį savo gyvenimą buvo pavyzdys ir padaršimas visiems geriesiems valdininkams. Savo gairais, lėstingumu, jautrumu ir širdies gerumu buvo tikras tėvas vargšantiems, prislėgtiems ir skurdą kenčiantiems. Kietas pasirodė tikrai patvirkusiems, kad ir aukštą vietą prie karaliaus dvaro užimantiems. Vieną, kitą kartą išpėtiems, bet netaisantiems savo gyvenimo ir elgesio didžiūnams nebuvo vietos prie Kazimiero.

Bet pačiam Kazimierui artėjo Dievo Apvaizdos numatyta, tačiau Jam nežinoma didžiosios apskaitos valanda. Vėl tėvo paviktas į Lietuvą, jau nebedaug kalgėjo nuveikti, nes džiūvos liga baigė naikinti jo sveikatą. Niekio nepadėjo gydytojų pastangos, savųjų parodyta užuojauta ir meilė. 1484 metais kovo mėn. 4 dieną, apsupintas šventais Sakramentais, gaudžiomis paliekančių maldomis remiamas, karališkuose Vilniaus rūmose atidavė savo skaisčią sielą Sutvėrėjui, iš Kurio ją buvo gavęs. Mirė būdamas 25½ metų amžiaus.

Didelis liūdesys dėl kunigaikščio mirties apgaubė visą Lietuvą-Lenkiją. Su atitinkamomis Jo karališkai kilmei apeigomis ir

iškilmėmis Šv. Kazimiero kūnas buvo palaidotas karališkųjų rūmų koplyčioje.

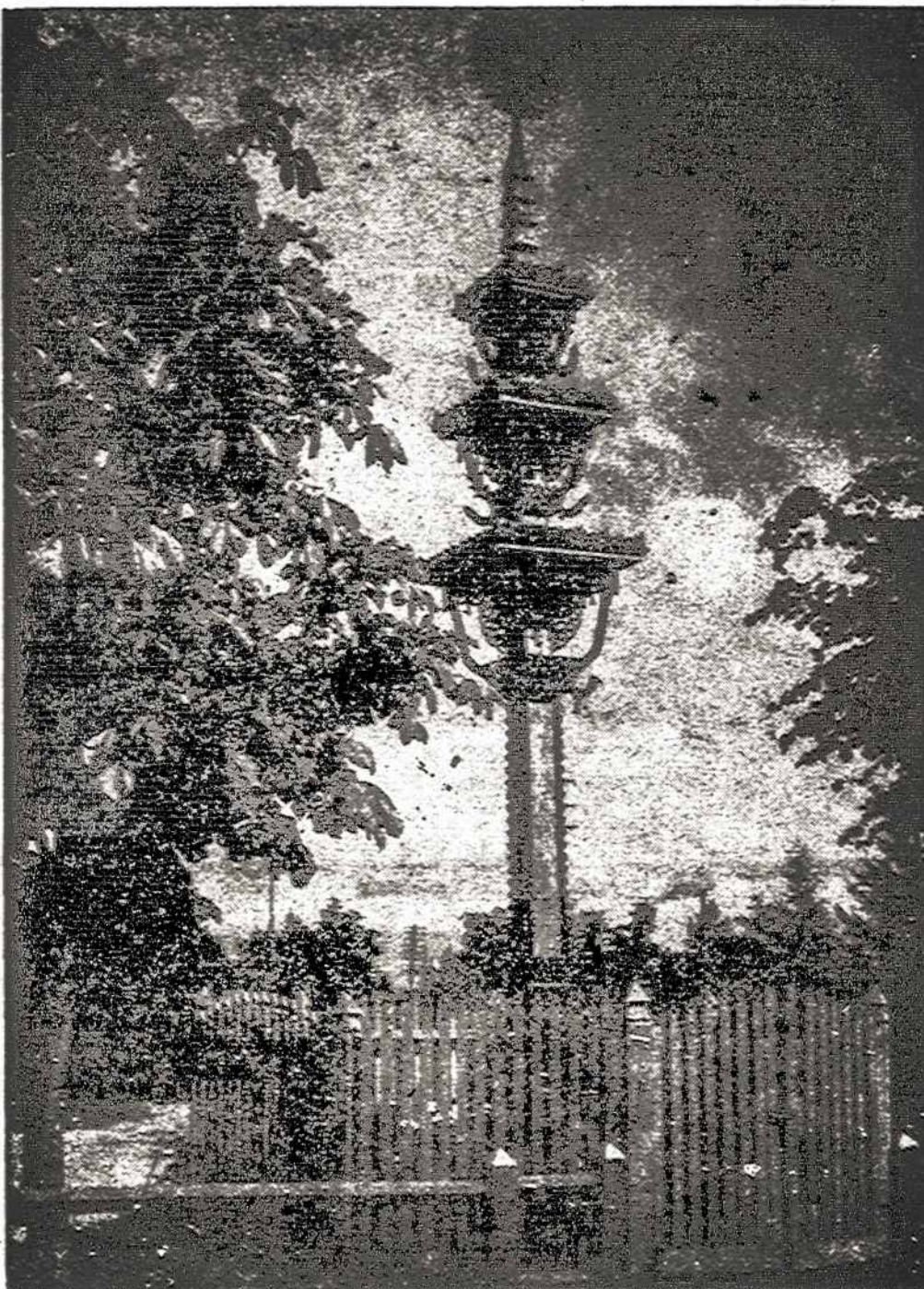
Neilgai reikėjo laukti po Karaliačio mirties, kad pagarbą, kuri Jam buvo reiškiamą, esant gyvenam, pavirstų tikru pamaldumu. Kaip gyvojo pagalbos šaukdavosi nelaimingieji, nuskriaustieji, taip mirusiojo užtarymo ėmė ieškoti ypač ligų suspaustieji.

Stebuklingi ne vieno neišgydomo ligonio pagijimai, atgijimas prie jo kapo vienos mergaitės, vardu Ursulės, sudomino ir Vilniuje ir toliau nuo Vilniaus gyvenusius.

Kazimiero pagalbos susilaukusi ir Lietuvos valstybė. 1518 metais didelei Maskvos kariuomenei apgulius svarbią Lietuvos pilį, Polocką, o nedidelei Lietuvos kariuomenei, atėjusiai gelbėti apgultą pilį, negalint persikelti per patvinusią Dauguvos upę, netikėtai pasirodęs ant balto žirgo karališkos išvaizdos raitelis pervedė kariuomenę per upę ir padarė jo pulti ir išsklaidyti josios nelaukusių priešių. Mūšiu laimingai pasibaigus, raitelio nebuvu surasta. Iš kai kurių žymių suprasta, kad tai buvęs karališkas Kazimieras.

Taip Kazimieras pradėtą laikyti Dievo palaimintuoju ir šven tuoju.

Jo tikras, daug už Jį jaunesnis brolis, karalius Zigmantas, (Nukelta į 4 psl.)

Tėviškos sodybos šventovė

ŠŪVIS PRO ŠALĮ

(Atkelta iš 2 psl.)

muo iš eilės redaktorių, tiek telefonu, tiek raštu. Tarp kitko, redaktoriai pageidauja juo daugiau davinų apie lietuvių amerikiečius, — pastarajame Biuletenio numery sudėti daviniai daugelį „akis atidarė“, jų pačių žodžiais.

„Kuriam galui“ dedamos 1941 m. instrukcijos rusų kalba? Jau aukščiausiai minėta, kad tai didelis mūsų turtas, vienintelis tos rūšies originalinių dokumentų rinkinys iš NKGB-NKVD „inner sanctum“. Tyrinėtojas ir rašytojas nesitenkina kieno nors per tiekimu — jis nori originalą matyti, vertimą patikslinti (ar bent du gretimai sudėti vertimai kada nors sutinka?), pritaikinti kalbos dvasią kiton kalbon vėrciant. Amerikietis mėgsta faktus, ne propagandą, ir didžiulį savo teise išvadą daryti iš patiekto originalinės medžiagos — vienam įdomi viena dalis, kitam kita. Aš Goebbelso niekad neskaiciau, bet esu studijavęs tyrinėtojų ir rašymo metodologiją, kurios vienas pagrindinių dėsnių yra: „Nėra dokumentų — nėra istorijos“. Komentaras niekad nepavadojus originalaus dokumento.

Tikiuosi, kad ne tik p. Galvai bus kiek aiškiau „kokiam tikslui“ ir „kam patarnauja“ Lithuanian Bulletin. Jei jis būtų Amerioje gyvenęs 1944-6 m., jam būtų buvę lengviau susivokti apie mūsų nugalėtas klūtiš ir kodėl mes atsisakome „propagandos“.

Kai dėl p. Galvos išvadų: (1) LB niekad nepretendavo „propagandai“ tarnauti ir nesivadovavo nei Goebbelso nei Agitatoriaus Bloknoto „mokslu“. Informacijos reikalams pasitarimą vertinti geriau yra pajėgūs ALTas, VLIKas, Pasiuntiniai, ir

nuolat augas pareikalavimas, iš žymių istaigų, nors vos apie 400 lietuvių biuletenį gauna — ir daugelis tik — „gauna“, t.y., neskaityto. LAIC mieliai vertina iš šalies gautus patarimus ir pageidavimus.

(2) Profesorius, menininkų ir kitokių žvaigždžių dalyvavimas „politinei propagandos akcijai“ ne nuo mūsų priklauso. Mes neturime nei totalitarinio nei kitokio aparato ir, galop, pusėtinai gerai pažįstame amerikiečių nemėgimą „gauti nurodymus iš aukšto“. Lietuvos naujaisieji išeiviai, atrodo, turėtų jaustis ipareigoti savo parbloksčiai Tėvynei pagalbėti. Kas iš jų panorės bendradabauti — visuomet pas mus ras visiško pasirušimo jiems padėti savo patarimais, medžiaga ir tt.

(3) Koks „paralėlizmas“ gali būti tarp privatinės Amerikos piliečių koalicijos ir svetimos valstybės Pasiuntinybės leidinių? Kai p. Galva prieina išvados, būk „JAV turime tik gražiai besivadinantį LAIC“ — tegalima pastebėti, kad jis nežino pačių pagrindinių faktų.

(4) Iškirti politinę informaciją nuo propagandos yra sveika mintis, kurios ALT—LAIC laikosi. Bet kad politinė informacija būtų „propagandos dalis“, negalima sutikti: priemonė statoriau aukščiau tikslo — vežimas priešaky arklio.

(5) „Panaudoti JAV ir kitų kraštų institucijas“ visuomet mėginama, ir šis tas yra laimėta. Vėliausias laimėjimas šiomis dienomis išsirsyškis.

(6) „Prisitaikyti vietos papročiams ir atskirų skaitytojų lygiui“ nėra p. Galvos išsėdymas, bet visiškai jam pačiam pritaikintinas. ALT—LAIC veikla vi-

Liet. Dramos Teatras Kanadoje

(Antrojo spektaklio proga)

Montrealyje praeitais metais įsikūręs Liet. Dramos Teatras Kanadoje debiutavo, pastatydamas A. Skėmos „Živilę“. Spaudoje tuo metu buvo daugiau kalbėta apie literatūrinę veikalo vertę, negu apie aktorių vaidybą ir patį pastatymą. Tuo tarpu, režisoriui J. Blekaičiui vadovaujant, aktoriai pasirodė puikiai. Jie įtikino visuomenę, kad gimes teatras nėra kokių nors atsisakinių mėgėjų lipdiny, bet rimtas, profesionalų lygio, dramų teatras. Teatro gyvenimą pažįstantieji, tuo faktu nelabai ir stebėjosi, nes B. Pūkelevičiūtės, Alg. Dikinio, J. Akstino, K. Veselkos pavarde jie buvo jau girdęję arba Lietuvoje arba tremty, Vokietijoje. Nebūtų perdrąsu tvirtinti, kad „Živilę“ LDTC pavyko išvesti scenonė kiek neblogiau, negu Lietuvių Dramos Teatrui Amerikoje, nors pastarasis to paties režisoriaus vadovybėje buvo sutelkęs visą eilę senesnių ir daugiau patyrusių aktorių. Kiekviena atveju, po „Živilės“ pastatymo Kanadoje nepakilo panašios audra, kaip Čikagoje, kuri ten net naujagimio teatro pamatus supurtė.

Kanados Liet. Dramos Teatras visai neseniai vėl pasirodė viešumoje, pastatydamas A. Gustaičio vienvieksmę komediją „Silkinis pančius“. Apie ją norėtusi kiek plačiau pakalbėti. A. Gustaičio komedija parašyta gyvai ir šamojingai. Ji sceninga (A. Gustaitis yra buvęs dramų teatro aktorius) ir jos charakteriai kondensuoti ir ryškūs (išskyrus kiek suschematintą Jeronimą). Alg. Dikinis, režisavęs Gustaičio komediją, visas veikalo gerąsias ypatybes sugebėjo išryškinti ir tinkamai perkelti scenon. Jis ložiškai išvystė augančią veikalo įtampą ir kiekvienam personažui sukūrė pateisintų ir būtinų sceninių uždavinių. Tai ypač sunku, atrodo, buvo išspręsti pradiniose Tirlvelės ir Jeronimo dialoguose, kurie vietomis net buvo komedijos autorius kiek ištęsti.

Ir K. Veselkos scenovaidis buvo lygiai kultūringai ir meniškai sukurta. Kiekviena detalė buvo skoninga ir nepamainoma. Labai gerai pavyko scenovaidininkui išspręsti, nepaprastai mažos scenos apribotą, bendrąją charakteringų detalių kompoziciją. Šia proga prisimintina, kad Kazys Veselka atliko (pagal dail. Bielskio eskizus) panašiai meniškai ir įspūdingai „Živilės“ trijų veiksmų scenovaidžius.

Alg. Dikinis ir antrajam spek-

takly pasirodė subrendęs ir pažymėtinai talentingas aktorius. Jo Tirlvelė (seniau šioje pusėje vandenyno gyvenęs lietuvis) buvo šiltas ir įtikinantis nuo pirmosios ligi paskutinės replikos. Kiekviena Dikinio frazė buvo kruopščiai išstudijuota ir tinkamai patiekta klausytojams: kiekvienas jo judesys buvo nepakeičiamas ir būdingas vaizduojamo personažo charakteriui. Lietuvių žiūrovai Kanadoje dar labai gerai prisimena A. Dikinio puikiai sukurta Asauto vaidmenį „Živilėje“, todėl galima tikėtis, kad kartą pabrėžti jo neabejotiną talentą ir aktoriską sugebėjimą.

Kiek blankesnis (ypač pirmosiose scenose) buvo J. Akstinas (Jeronimas, senesniai iš tremties atvykęs pas savo dėdę Tirlvelę jaunas tremtinys). Reikia pastebėti, kad šioji rolė bendrai buvo viena nedėkingiausių — dėl jos schematiškumo ir dėl paties personažo neryškumo, ir, žinoma, todėl kiekvienam aktoriui sunkiai apipavidalinama. J. Akstinas yra taip pat neabejotinai davinų aktorius ir tai jis labai ryškiai pademonstravo komedijos antrojoje pusėje. Tačiau jis per daug, atrodo, pasitiki savo improvizacija ir todėl ne taip pagrindinai išstudijuoja savo vaidmenį. Tenai, kur jo nuotaininė improvizacija pasiseka (kaip pav. Karijoto vaidmeny „Živilės“ 2 ir 3 veiksmė) jisai yra sugestvus ir šiltas. Jeigu J. Akstinas ateityje įstengs planingai ir aiškiai užsifikuoti puikiai suimprovizuotąsias savo vaidmenų detales, jis bus šio kolektyvo vienas pagrindinių dalyvių.

Birutė Pūkelevičiūtė (sukūrusi dar Lietuvoje, Kauno Jaunimo Teatre, tokių nepamirštamų vaidmenų, kaip Hanelė, G. Hauptmanno „Hanelė“) Gustaičio „Silkinuose pančiuose“ labai gerai atliko Elenos, Tirlvelės žmonos, vaidmenį. Nepriklausomai Lietuvoje Tirlvelės palikta žmona, kuri vėliau su tremtiniais banga vėl sugrįžta pas savo vyrą, buvo scenoje kaprizinga, kiek tuštoka, bet esmėje gera ponitė, kuri labai ryžtingai ir gudriai pasieka savo tikslą — pabūdina ją pametusio Tirlvelės sentimentus ir meilę. B. Pūkelevičiūtė yra aukšto lygio scenos menininkės sugebėjimus parodė pirmajam spektakly, puikiai atkurdama Živilės sunkų ir vietomis nelabai sceningą vaidmenį. Šioje komedijoje ji tikrai dar ryškiau pademonstravo savo plačią ir spalvingą davinų skalę.

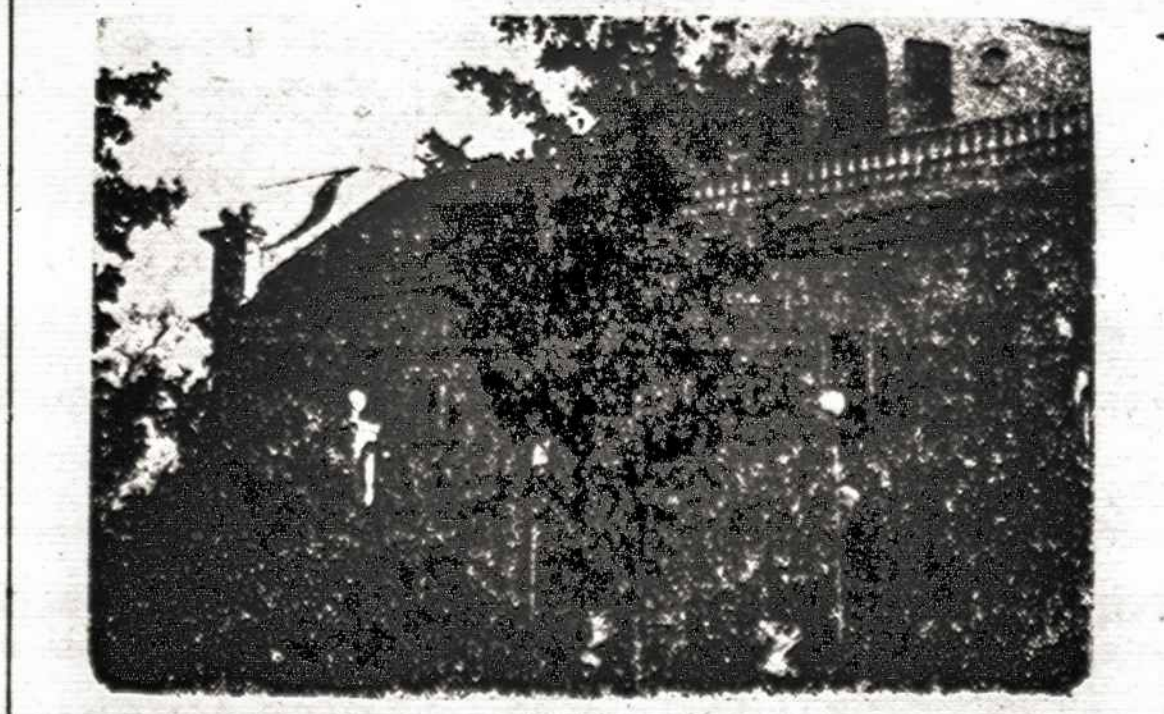
Ir Kazio Veselkos patiekta Pustapeakas (Eleną įsimylėjęs našlys tremtinys, atvykęs kartu su Elena ir Dibiene aukso šalin) buvo nemažiau spalvingas ir gerai išstudijuotas. Veselkos trumpa, bet dėkinga rolė buvo ligi smulkiausių mizansceninių detalių žmogiškai pagaunanti, nesubanalinta, lengvai galėjusi pasipiršti, išoriniu juforu. Kelios neilgos scenos su Elena (B. Pūkelevičiūtė) buvo visais atžvilgiais abiejų aktorių atliktos taip be priekaišto, kad jos išauktų (panašiai kaip ir daugelis puikiai patiektų Alg. Dikinio replikų) pritarimo audrą salėje.

B. Dikinė (vaidinusi nepriklausomai Lietuvoje) visai puikiai įsiliejo kolektyvo savo trupm, bet charakteringų, tremtinės moterėlės (Dibiensės) vaidmeniu. Įgimtu scenišku temperamentu ir igudusios aktorės patyrimu ji tobulai išsprendė savo roles ilgų, nelengvų pauzų užpildymus.

L. Barauskas labai trumpą Džako Akivaro (Tirlvelės prietelį, buvusio policininko) pasirodymą atliko įtikinamai. Šitas keliu sakinių vadmuo, deja, nelidžia nieko išsamesnio pasakyti apie L. Barauską, „Živilėje“ talentingai išpldžiusį vieną pagrindinių vaidmenų — Gluosnį.

Bendrai, antrasis Lietuvių Dramos Teatro Kanadoje spektaklis laikytinas pasisekusiu labai gerai. Tai geras ir džiuginantis reiškinys. Paminėtinas taip pat ir mūsų publikos kultūringas reagavimas, kuris įrodė, kad ji pradeda atskirti aukšto meninio lygio pastatymus nuo tragikominių mėgėjų „lošimų“. Žinoma, tai taip pat jaunąjį teatrą ipareigoja toliau dirbti ir dar ne vieną naują veiklą parodyti scenoje. Kiek teko patirti, sekantis pastatymas jau planuojamas, būtent, A. Rūko „Bubulis ir Dundulis“.

M. Butvilas

Kauno arkivyskupo metropolito vasaros rezidencija Linkuvelėje

Winnipeg, Man.

VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS

Dainų koncertas per radio
Winnipeg lietuviai dvigubai atšventė Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Vasario 16 d. vakare „Simkaus“ choras, vadovaujamas p. P. Šopagos, akomponuojant ponai Janek-Yčaitė, davė dainų koncertą iš radiofono transliuojant per CKSB radio stotį. Buvo sudainuota: „O kas sodai, da sodeliai“, „Miškų gele“, „Siuntė mane motinėle“, ir „Namų broliukai“. Buvo taipgi transliuojamos lietuviškos dainos iš CJOB vasario 18 d., sekmadienį, tarp 12:30 ir 1:00 val. vidurdienį.

Lietuviai su pasigerėjimu klausosi savųjų dainų. Mūsų dvasios vadovas, tėvas Barnabas Mikalauskas, žada parūpinti dažniau panašių radio pusvalandžių, jei tik choras suspėtų pasirošti.

Pamaldos bažnyčioje

Vasario 18 d., sekmadienį, 11 val. rytą, St. Paul College koplyčioje, buvo atliktos iškilmingos šv. Mišios už Lietuvą, dalyvaujant beveik visai lietuvių kolonijai. Progai pritaikant pamokslą pasakė kun. B. Mikalauskas, O. F. M. Mišrus bažnytinis choras, p. Pr. Šopagos vadovybėje, garžiai giedojo lietuviškas giesmes.

Po sumos buvo suteiktas Palaiminimas šv. Sakramentu ir atliktos gedulingos pamaldos už žuvusius. Tarp dviejų lietuvių, pasipuošusių tautiniais rūbais, stovėjo Lietuvos trispalvė. Baigta Tautos Himnu.

L. K. Moterų dr. ja prisidėjo prie iškilmingosios Vasario 16-os minėjimo nupirkdama gražių gėlių, kuriomis buvo papuoštas bažnyčioje altorius.

Minėjimas salėje

Tos pačios dienos vakare, 7 val., Lietuvių klubo salėje įvyko oficialioji Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo programa, kurią pradėjo p. V. Dar-

gužas, pakviesdamas sugiedoti himną „O Canada“, po kurio naujai pakviestieji sustoti ir minutę tylėjimu pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę.

Trumpą paskaitą skaitė L. B. pirm. p. J. Šmaižys; pagrindinę kalbą pasakė Manitobos Parlamento narys Mr. J. McDowell.

Po to buvo pastatytas istorinis dramos veikalas „Mirga“ — Vytauto, Didžiojo Liet. Kunigaikščio, išgelbėjimas. Gabūs artistai gražiai suvaidino. Publika buvo patenkinta. Režisavo p. V. Šmaižienė. Gražias dekoracijas pagaminė p. A. Kupčiūnas ir A. Lingė.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Rūta

— Kovo 4 d., 2 val. popiet. Lietuvių klubo šaukiamas visuotinis L. Bendruomenės Winnipeg'o susirinkimas.

— Kun. B. Mikalauskas yra pakviestas dalyvauti Pan Amerikos Ukrainiečių konferencijoje, kuri įvyksta kovo 4 d. 3 val. popiet. Playhouse teatro salėje.

— Sekantis parapijos bankietas su pasilinksminimu įvyks kovo mėn. 31 d. Lietuvių klubo salėje.

Timmins, Ont.

M. Agurkis, išdirbęs aukso kasyklose dvidešimt aštuonis metus, išėjo pensijon. Šiuo metu kasyklų bendrovė moka jam mėnesinę keturiasdešimties dolerių pensiją, iš kurios abu su žmona pragyvena savo nuosavuose namuose.

M. Agurkis yra nuolatinis „T. Z.“ skaitytojas ir rėmėjas. Pasakutiniame laiške rašo: „Nors ir sunku mums dviem pragyventi iš 40-ties dol. per mėnesį, bet mielai užsimoku prenumeratą ir siunčiu \$1.00 auką laikraščio parėmimui“.

Jaunimo Globėjas

(Atkelta iš 3 psl.)

matydamas pagarbą, reiškiamą mirusiui, kreipėsi į šventąjį Tėvą, prašydamas Bažnyčios vardu pripažinti Kazimierą šventuoju. Tuometinis Popiežius Leonas X, per savo įgaliojimų Ferej su rinkęs reikamas žinias, karaliaus prašymą patenkino. Kanonizacijos bulė buvo įteikta karaliaus įgaliojimų Vitieliui. Šiam Romoje susirgus ir mirus, bulė kaimui kur dingo ir Kazimiero pripažinimas šventuoju nebuvo Lietuvoje paskelbtas. Pačioje Lietuvoje kilus kai kuriems sumišimams, visas Kazimiero šventuoju paskelbimo reikalas nutęsė ir buvo atnaujintas tik po 80 m.

Karalius Zigmantas Vaza, priitariant Lietuvos visuomenei, vėl kreipėsi Romon Kazimiero kanonizacijos reikalu. 1603 metais karaliaus pasiuntiniai parvežė iš Popiežiaus Klemenso VIII gautą bulę, kuria buvo leista Lietuvos ir Lenkijos valstybėse švęsti šv. Kazimiero šventę kovo mėn. 4 d. ir garbinti jį, kaip šventąjį. Druge su bulė buvo parvežta Popiežiaus pašventinta dovana—šventoji vėliava su Jo paveikslu.

Su negirdėtomis iškilėmis šventojo kūnas buvo paimtas iš kapo ir perkeltas į katedrą viešam garbinimui. Senoji karališkoji koplyčia, kur pradėjo būti laikomas šventojo kūnas, ilgainiui buvo perstatyta, labai išpuošta ir paskirta šventojo palaiminimui laikyti ir būti amžinojo sargyboje Lietuvos Sostinės ir visos, ypačiai Rytų Lietuvos.

Audringas Lietuvos istorijoje vėlesniais laikais teko ir tiems šventojo palaikams pasitraukti iš Vilniaus į Lietuvos vakarus ir čia per ilgus laikus pasilikti paslėptiems nuo sudeginusių patį Vilnių Maskvos gaujų, nuo ne vieną skerdynę padariusių kazokų. Bet audrai praėjus, šv. Kazimiero relikvijos vėl buvo grąžintos į Vilnių savo vieton. Ir šiandien ta šventa visai Lietuvai brangenybė pasilieka ten, kur ją tikrinčiųjų pagarbą ir meilę prieis 340 metų padėjo.

Šv. Kazimieras karalaitis mirė jaunas, vos pražydes tebedidamas. Nepasiekė Jis karališkojo sosto, kuriame buvo skirtas ir ruošiamas. Nebuvo apvainikuotas karaliaus vainiku, tat, rodos, neteko didelės Jam priklausiusios garbės. Bet argi Jam tekusi garbė buvo mažesnė už kitų Lietuvos karalių garbę? — Vieton žemiškojo vainiko, Jis apvainikuotas danguje „nevyntančių garbės

vainiku“, kaip sako šv. Petras (1 Petr. 5,4). Nukrinta nuo galvos karalių vainikai, jei mirtis nesukumba jų atimti. O ar nustos kada nors žibėjus šv. Kazimiero dangiškas vainikas? Ar galį jį kas atimti?

Turėjo šv. Kazimieras penkis brolius, kurių keturi nešiojo karalių karūnas, o penktasis buvo papuoštas Romos Kardinolo purpuru. Penkios jo seserys buvo ištejęsios už kunigaikščių, buvo kunigaikščių ir karalių motinos. O kas šiandien apie juos kalba, kas juos mini?

Ne taip šv. Kazimieras! To šventojo vardu, vos dvejius metams nuo Jo šventuoju ir Lietuvos Globėju paskelbimo praslinkus, Vilniuje jau buvo baigta statyti šv. Kazimiero šventovė. Danguje Lietuvos žymiesni vietų, o net ir Amerikos išeivijoje šv. Kazimiero vardu pastatyta didesnių ir mažesnių šventovių. 1621 metais šv. Kazimiero garbinimas buvo praplėstas visai Katalikų Bažnyčiai ir atsirado ne viena vieta, kur Jis pradėta garbinti ypatingu atsidėjimu.

Ir Amerikoje ir Lietuvoje šv. Kazimiero vardu buvo įsteigta ne viena draugija, mokykla. Jo globai pasidavė ir pirmosios naujos lietuviškos vienuolės. Ne taip jau daug Lietuvoje yra katalikų šeimų, kurių vienas narys nesididžiojęs Kazimiero vardu. Ima jį savo globėju tie visi Lietuvos Kazimierai, ima Jį Globėju Lietuvos Jaunimas, žiūri ir šventojo dorybės, taria jį ir tautos savo gyvenimui.

Tos visos šventovės, tie visi šventojo sekejai, visi Lietuvos Karaliai mylėtojai ir garbintojai skelbia Jo garbę; nes Jis yra iš tų, kurių „gyrių skelbia susirinkimas“ (Eccli. 44,15), kaip sako išminčius.

Turi šv. Kazimieras ir priešą. Tas priešas Jo taip gerai pažinęs, kolei buvo gyvas, yra Maskvos galybė. Ji buvo pareiškusi savo nusistatymą atimdama Vilniuje šv. Kazimiero dievnamį ir paversdama jį stačiatikių cerkve. Ji buvo suvaržiusi ir uždraudusi šv. Kazimiero garbinimą, Jo šventės šventimą. Reikėjo laukti, kolei Apvaizda, grąžindama Lietuvai Nepriklausomybę, pašalins tuos pančius.

Šiandien mes su džiaugsmu švenčiame šv. Kazimiero šventę, bet ir su nemažu susirūpinimu keliame maldaujančias rankas į dangų, prašydami šv. Kazimierą ypatingos globos ir užta-

Sudbury, Ont.

Vasario šešioliktoji

Sudburio lietuviai Vasario 16 dieną minėjo vasario 18 d. Kristaus Karaliaus bažnyčios salėje. Priešpiept buvo atliktos pamaldos už tėvynę. Pamaldas atlikė ir pamokslą pasakė Sudburio lietuvių kapelionas kun. A. Sabas. Jis savo pasakyme pamokslė priminė maldos reikšmę kovojant dėl mūsų tėvynės laisvės.

Vakare toje pat salėje įvyko iškilmingas šventės minėjimas. Minėjimą trumpu žodžiu pradėjo KLB Sudburio apylinkės valdybos vicepirm. J. Striška. J. Gulevičius inėse scenon mūsų trispalvę, kuriai asistavo tautiniais drabužiais pasipuošusios A. Poderytė ir N. Indriulytė. Visų sugiedotas Tautos Himnas. KLB Sudburio apyl. vald. pirm. R. Bagdonas skaitė paskaitą — Vasario 16 ir mes.

Meninėje dalyje — baletas, eilėraščiai, tautiniai šokiai ir trio.

Keletą vaikiškų baletų dalykėlių išpildė: O. Paulaitytė, L. Poderytė ir V. Jasiūnaitė. Eilėraščius pasakė: O. Laurekaitė, V. Galeckas, V. Jasiūnaitė ir L. Poderytė.

Šį kartą scenoje pasirodė nemažas tautinių šokių šokėjų būrys — aštuonios poros. Jie pašoko Kubilą ir Šustą. Špoko — R. Bagdonienė, M. Žižienė, St. Gasiūnienė, I. Povilaitienė, O. Semašienė, N. Indriulytė, A. Poderytė, A. Sulmistraitė. Iš vyrų — R. Bagdonas, J. Dženkaitis, R. Maldūnas, J. Gudelevičius, Pr. Visockas, St. Cipkus, Vl. Skilandžiūnas ir V. Staškevičius. Lenciūgėlių pašoko: A. Siemaška, M. Žižienė, R. Bagdonienė, O. Semašienė ir N. Indriulytė.

Trio Bijūnėlių padainavo: R. Bagdonas, A. Siemaška ir A. Kusinskas. Šokiams akordeonu grojo A. Kusinskas.

Minėjimas baigtas giesme Marija Marija.

Minėjimas praėjo susikaup-

rymo mūsų Tėvynei Lietuvai.

Taip senesniai ir taip negarbingai išsivartė iš mūsų Tėvynės su savo bedievišku bolševizmu Maskvos galybė, kuri čia trumpu laiku yra padariusi tiek begalinį skausmą ir skriaudų, išspaudusi tiek kruvinų asarų, išliejusį tiek kraujo, blykstelėjus šokiui tokiai atsivargimo vilčiai po iškentėtų smūgių, vėl skelbiasi norinti „išlaisvinti Lietuvą“, kurią ji laikanti Rusijos dalimi.

Mes netikime, kad pasaulyje daug atsirastų pasiryžusių įtikėti klasingiems bolševikų pažadams net ir tarp tų, kurie nėra arčiau pažinę bedieviško Rusijos bolševizmo. Savo patyrimu bolševikus pažinusias tautas, taigi ir mus lietuvius katalikus, viena mintis apie galimą bolševikų grįžimą pripildė tikro pasibaisėjimo. Mes turime būti pasiryžę padaryti visą, kas nuo mūsų pareina, kad panašus pavojus nebegrįžtų, mums niekadoms nebegrįstų. Mūsų nedaug, bet mes tikime, kad Dievas bus mums gailėstingas, kad Galybių Viešpats bus su mumis.

Ne vieną kartą senesniais laikais Lietuvos sūnūs, atsiradę dideliuose pavojuose iš mūsų Tėvynę puolusių gausių Maskvos būrių pusės ir iš kitų panašių priešų, šaukdavosi pagalbos šventojo Karaliaus Kazimiero ir Jis stebuklingai jiems padėdavo.

Taigi ir dabar dažniau kreipkime savo mintis į tą savo Globėją, esantį danguje ir maldaukime Jo užtarymo, kad to baisaus mūsų ir paties Dievo priešo kova niekadoms nepalietų mūsų Tėvynės žemės.

Uolus Marijos garbintojas čia žemėje mūsų Globėjas šventas Kazimieras teismeldžia pagalbą švenčiausios Dievo Motinos, kuri ypatingu visos Lietuvos pamaldumu yra garbinama Aušros Vartuose, tame pačiame Vilniuje, kur ir šventojo Kazimiero šventi palaikai.

Šventasis Kazimierai, Garbinas Lietuvos Globėju, mes kreipiamės šiandien ir Tave ir šaukiame litanijs žodžiais:

„Šv. Kazimierai, gnyneju pavojuose, melski už mus!“

Šv. Kazimierai, priešų pergalėtojai, melski už mus.“ Amen.

Rašyta Kaune 1943 metais kovo mėn. 1 dieną.

Juozapas Skvireckas

Kauno

Arkivyskupas Metropolitas.

mo nuotaukoje. Ypač gražų išpildį paliko minėjimo užbaigimas giesme. Surinkti prie įėjimo pinigai 45,35 dol. numatyti paskirti lietuviams džiovininkams Vokietijoje.

— KLB Sudburio apyl. Valdybos nariai pradeda rinkti Tautos Fondui aukų lapais. Jie apilankys visus Sudburio ir apylinkės lietuvių. Būtų gerai, kad, kurie gali, tą auką įteiktų rinkėjams toms progoms, kada vienoje vietoje susirenka daugiau tautiečių, pav. sekmadieniais po pamaldų. Tuo būtų parodytas nuosirdumas iš tautiečių pusės ir rinkėjams sutaupytų daug brangaus laiko.

— V. Žižys, kurs autobuso nelaimėje buvo sužeistas, iš ligoninės išėjo ir gydosi namuose. Jo sužeidimas nėra pavojingas.

— Kovo pradžioje, 4-11 d., Sudburio lietuviams bus prastos kolektyvijos. Tam tikslui numatomas pakviesti kunigas iš kitur.

— Siemet Sudburyje daugiau „Tėviškos Žiburių“ skaitytojų, negu praeit. metais. Skaitytojai laikraščiu labai patenkinti. Siemet laikraštis gaunamas punktualiai.

J. V.

Sault Ste. Marie, Ont.

Nepriklausomybės šventės minėjimas

Sekmadienio rytmečio tyloje, susikaupę bažnyčioje, prisiminėme žuvusius už mūsų tautos laisvę ir dėkojome Aukščiausiam, kad tų didvyrių aukomis pažindami laisvę, pamilome ją.

Mintimis peržvelgdami pasirinktą karčią paniekinto bėglio dalį, tvirtai ryžtamės būti žmonėmis ne tik sau, kad pagrįžtė tvirtynėn galėtume pažvelgti broliams tiesiai į akis.

5 val. p.p. įvyko iškilmingas minėjimas ukrainiečių salėje. Atrodo, kad tik pirmą sykį į šią salę susirinko tiek daug lietuvių.

Minėjimą pradėd p. Eug. Kutkevičius, pirmiausia iškviestas ir garbės prezidiumą Nepriklausomybės kovų dalyvius savanorius p. Ad. Daugirdą ir p. V. Sakalauską. Toliau buvo tai dienai pritaikinta paskaita ir pagerbti tylos minutę kovojusieji už brangią mūsų laisvę.

Po to sekė meninė dalis, kurią pradėd p. J. Stoškūnienė. Eilėrašius deklamavo mūsų jaunė: L. Akelaitytė, B. Levisauskaitė, R. Karnėnaitė, R. Motuzas, A. Okmanas, kuris dar paskaitė Malzaitės „Legendą apie nežinomą kareivį“.

Kadangi čia lietuviai gyvena išsiskirstę įvairiose miesto dalyse, kad taip gausiai susirinkti ne visada gali, tai po meninės dalies buvo aptarti einamieji reikalai.

Tautos Fondo aukų reikalų kalbėjo p. Eug. Kutkevičius, ragindamas tautiečius išpildyti šią

AUKOS TAUTOS FONDUI
Montreal, Que. KLTarybos skyrius surinko aukų \$65.50; N. N. \$10.00; F. Dubauskas \$2.00.

Toronto, Ont. J. Prišas \$25.00; Po \$10.00 J. Bersenas, V. Tamošiūnas, S. Zaldokas.

Vancouver, B.C. Kazys Skrinkis \$25.00; Feliksas Skrinkis \$5.00; Ottawa, Ont. Lietuvių Bendruomenės suaukota \$24.35.

St. Catharines, Ont. Po \$10.00: J. Sukauskas, A. Staigaitis.

Lethbridge, Alta. KLB ALOK 10 dolerių.

Edmonton, Alta. A. Virbickas 10 dolerių.

London, Ont. A. Miškinis \$5.00. Saskatoon, Sask., Nežinomas 3 doleriai.

Petewawa, Ont. J. Astra \$ 1.00. Spirit River, Alta. V. Taraškevičius \$1.00.

Visiems dėkui nuoširdžiai.

M. Arlauskaitė.

AUSTRALIJA

Sydnejuje įsteigtas pabaltiečių bendradarbiavimo komitetas.

Kultūros Fondo skyriaus Sydnejuje valdyba: Rataršienė, Ustjanauskienė ir Baltramiejūnas, o rev. komisija: Bogušas, Bičiūnas ir Karitonas.

šventą pareigą, prašydamas juos, kad pasitiktų toms aukomis dispanuojančiais žmonėmis, nes jų aukščiausia pareiga yra, kad kiekvienas mūsų auoktas doleris neštų galimai didžiausią naudą tėvynės išlaisvinimui. Susirinkusieji tam pritarė ir komitetas pareiškė greitai laiku padarysias rinkliavą.

Minėjimas užbaigiamas Tautos Himnu ir apleidžiame salę, kurion renkasi sportuotai, mums draugiškai nusiteikusios, ukrainiečių tautos jaunimas, nepažinęs dar laisvės, bet tvirtai siekias jos.

V.

Delhi, Ont.

Vasario 16 minėjimas bažnyčioje

Sekmadienį vasario 18 d. 12.45 buvo lietuviams laikomos pamaldos. Buvo minima mūsų nepriklausomybės 33 metų sukaktis. Romos katalikų bažnytelė prisirinko arti pusės žmonių. Buvo atvažiuę solistai iš Londono p. M. Chainauskas, latvė ponija Luks ir vargonininkas K. Bagdonavičius. Jie visi per pamaldas giedojo. Šv. Mišias atlikė ir pamokslą pasakė kun. V. Rudzinskas. Pamaldos buvo baigtos Lietuvos himnu.

Prie lietuviškų pamaldų palaikymo energingai prisideda pp. Julius ir Ona Stradomskiai. Taip pat ir visi lietuviai kiek galėdami remia savas lietuviškas pamaldas.

JUOZAS KRALIKAUSKAS

KRIOKLYS

(Tėsinys iš praeito nr.)

IX.

Rita kentėjo. Jau viskas buvo jai nemela. Neturėjo ramybės. Naktimis ilgai neužmigdavo, dažnai iki švintant pragulėdama atviromis akimis. Sublogo, dar labiau pajudėjo.

O nervinga ir irzlį pasidarė. Kibdavo prie Maiko kartais jau ir visai dėl menko nieko. Jei vyras nebuvo pasidavęs dar spyriuodavos, Rita žiauriai įsūdavo ir griebdavos pagalio, šluotos ar kas pakliuvo. Žmogus ką bedarys — išmoko laiku nutilti ar išsiskubinti į alinę. Paskutinįkart bemaž ausų jam neširovė, nagais nuardama žandus. Paskui kieno klausiamas, meluodavo sakydamas, kad kasyklose nuo kopėčių paslydęs. Po šio paskutinio neapykantos prasišveržio Maikas pradėjo bijoti, kad gal jo žmona jau iš proto išsėdinėja.

Ar taip ar taip neužmigdama, prasimanė naktimis išeiti kur parymoti. Drungni vėjoko pūksčiojimai jai gavindavo. Kada ne kada atklysdavo iš kur tolimi nakties garsai — ramindavo, guosdavo kažkokia viltimi. Kažkas turėtų dar būti. Turėtų atsitikti kažkas, ir nuo tada pakryptų viskas vėl į gerąją pusę. Prakiutodavo kur ištisas valandas, žiūrėdama į žvaigždžių mirgėjimą. Drebulys jai perbėgdavo, kai retkarčiais viena iš daugybės krisdavo į mišką...

Tą pačią šiaurės pašvaistės naktį Rita perėjo tiltelį. Sustoję prie krioklio — toje pacoje vietoje, kur jai Berniukas pirmąkart pabučiavo. Rūščiai užėję krioklys. Nepaluijamai krisdama, banguos jėgos pilna masė gundė ją, kaip anais metais indėnė. Kvietė kartą užbaigti viską, kristi į poilsį, į miegą be jokio sapno...

Bet kas anapus? Nežinia kas. Rita žiūrėjo į vandenį, kuriame ji pranyktų. Juoda masė kraupiai žvilgėjo, glesčiojant šiaurės pašvaistei. Taip, anapus — nežinia kas. Ar ten yra kas, ar gal visiški nieko? O jei yra ten kas, tai ar bus ten jai lengviau? Ir švystelėjo, kaip žaibas, mintis — nepalikti jų abiejų laimingų pačių išnykstant! Su ta mintimi kėlėsi rūstus noras atkeršyti, žūt ar būt — perskirti juos...

Krioklys užėję rūščiai. Pašvaistei glesčiojant tamsiai sužvilgėdavo krisdama vanduo, lyg baisyus slibinas ir verpetų gelmę nardamas. Nepalikti jų abiejų laimingų! Kas būtų jiems jos mirtis —

IŠ LIETUVIŠKOJO PASAULIO

JA VALSTYBĖS

Lietuviškas Amerikos Balsas jau kalba

Vasario 16 d. prabilo „Voice of America“ lietuviškoji transliacija. Lygiai 11 val. trumpomis bangomis 13, 16, 19, 25, 30, 31, 41, 48, 49 ir visą pasaulį nuskrido pirmieji lietuviški žodžiai: „Pradedame lietuviškąją transliaciją iš Naujorko...“ Pirmiausia buvo lietuvių tauta pasveikinta Vasario 16-tos proga — toliau sekė žymių asmenų trumpos kalbos.

Šiuo metu lietuviškame štabe dirba pulk. K. Grinins ir S. Labanauškas ir laikinas tarnautojas V. Dambra. „New York Times“ ta proga išidėjo vedamąjį „Laisvės Balsas“, kuriame nurodė, jog lietuviškosios transliacijos įsivedimas patvirtina griežtą ir neatmainomą JAV nusistatymą niekadoms nepripažinti agresijos Baltijos pakrantėse.

Lietuviškoji programa yra antroji organizuojamoji „VoA“ Baltijos grupėje. Pirmoji buvo suomių. Netrukus žadama pradėti taip pat latvių ir estų kalbomis transliacijas.

alm.

„Crusade for Freedom“ siųstas, skiriamas Europos išlaisvinimui iš komunizmo, dabar kalba 6 kalbomis, o nuo balandžio 1 d. bus sustiprintas ir praplėstas. Nuo tada jis bus skiriamas ir Iie-

tuvai. Komiteto direkt. Frank C. Wright, atsakydamas į laišką kun. A. Kontautui tarp kitko rašo: „Mums yra malonu Jums užtvirtinti, kad Lietuva yra mūsų planuose, mūsų širdyse ir mūsų mintyse. Aš turiu viltį, kad artimoje ateityje tai galėsime įrodyti“.

Clevelande vasario 11 d. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą surengė Lietuvių Latvijos Vieniūbė, o programą išpildė latviai ir latviškai, nors viskas buvo lietuviškai — muzika, dainos, poezija ir tt. Tai gal pirmas toks broliškos tautos mostas visoje mūsų sugyvenimo istorijoje.

T. Marijonų Seminarijoje (Hinsdale, Ill.) Vasario 16-oji buvo paskelbta nedarbo diena. Ta proga kun. J. Vaškas, MIC, celebravo šv. Mišias ir pasakė gilią pamokslą. Vakare minėjimas pradėtas maldą. Kun. M. Urbonavičius MIC skaitė įdomią paskaitą. Broliis A. Kleiva ir brolis J. Petraitis šį tą paskaitė iš mūsų poezijos ir prozos. Minėjimui vadovavo kun. V. Bagdonavičius MIC. Šios brangios šventės minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Gyd. V. Karoliš išlaikė reikalaujamus gydytojo egzaminus Columbus mieste.

LONDON, Ont.

Vasario 16 minėjimas

Vasario 18 d. 7 val. vakaro buvo minima Vasario 16 p. Statkūnas salė. Žmonių prisirinko pilnos patalpos. Salė buvo išpuošta tautiniais kaspinais. Vytį ant sienos supo iš šonų Lietuvos ir Kanados vėliavos.

Iškilminga susirinkimą atidarė KLB pirmininkas p. Eimantas. Garbės prezidiumam kviečiami vietos klebonas kun. V. Rudzinskas, latvių atstovas prof. Dreimanis ir p. Kulvinskienė. Skautai per salę iškilmingai įneša tautinę vėliavą. Atidaromąją kalbą pasakė kun. V. Rudzinskas, kviesdamas visus dirbti vieningai tautinį darbą. Prof. Dreimanis linki mūsų Tėvynei greitai atgauti laisvę ir pasimatyti Vilniuje. Estų atstovas p. Art. Kairgas linki greitai atgauti laisvę ir ilgų laimingų metų Lietuvai.

Turiningą paskaitą skaitė p. Dragunevičius. Primeną, kad vienos kovojančios tautos atgavo laisvę ir mes atgausime. Po trumpos pertraukėlės tautinių šokių grupė, vadovaujama p. M. Chainausko, pašoko, rugia-piūtę, šienapiūtę ir kt.

Londono lietuvių mišrus choras, p. K. Bagdonavičius dirliuojamas, sudainavo kelias lietuviškas dainas. Choru pjaninu akomponavo p. Matukaitė. Inž. Kulvinskis kelis kartus nufotografavo chorą ir žiūrovus.

Vancouver, B.C.

Dingo lietuvis

Žinomas Vancouverio spaudos platintojas P. Visockas praeitą vasarą apledo Vancouverį ir dingo be žinios. Sužinota, kad policija radusi jo lavoną rytinėje Ontario provincijos dalyje ir

MOTERŲ ŽOBIS

Gavėnios rimty

Visam katalikiškam pasauli gavėnia laikoma maldos bei susitelkimo laiku. Mūsų krašte buvo nusistovėję net tam tikri gavėnios papročiai — tradicijos. Nutildavo daina ir muzika, o jų vietą užimdavo laiko rimčiai pritaikinta giesmė ne tik bažnyčiose, bet vakarais neretai nuskambėdavo ir ūkininko pirkioje. Kas iš mūsų neprisimenam organizuotai — dideliu būriu einamų „Kryžiaus Kelių“ bei sekmadieniais giedamų „Graudžių Verksmų“. Mums netrūkdavo tam nei laiko, nei noro ir Velykas pasitikdavome su pakilusiu dvasios nuotaika.

Cia mus supa visai kitokia aplinka. Bažnyčia aplankome dažniausia tik sekmadieniais ir tik vieną kartą. Sunkus fizinis darbas dulkinam ir nešvariam fabrikas atima daug jėgų ir energijos. Pinigų reikalas ir jo vertė nejučiomis atstovai pirmoje vietoje. Tokiose sąlygose lengva pamiršti laiko prasmę, nes nebelieka valandėlės „sustoti ir pagalvoti“. Kiekvienas pripažįsta, kad niekada laikas taip greit nebeįeina, kaip čia, nežiūrint, kad mes kartais tą tremties nedalia karčiai pakeikiame. Mes jaučiame, kaip pamažu atbunka mūsų dvasiniai jausmai ir, nežiūrint kaip išsikibę laikomės ir savą spaudą, savą meną, pilkėjame ir prastėjame. Gal tai neišvengiama, nes esame saujai išmesta svetimoje žemėje tarp svetimų žmonių, kurių kalba jau nešasi mūsų mažuosius ir kurių gyvenimo būdas palieka daugiau ar mažiau pėdsakų suaugusiui.

Ir mes vienodai išgyvename šv. Kalėdas ar vienodai ruošiamės ir sutinkame gražiausią Velykų šventę? Ar mums daug ką primena čia šv. Kazimiero ir šv. Juozapo šventės? Lietuvis jos buvo dviejų didelių šventųjų ir parskrendančių paukščių šventės, tam tikrą džiaugsmu surišdamos pradedančią pavasarį žemę su dangumi. O čia pro jas praeina ma tyla kartais net neprisimenant, kas jau yra dideliu nuotoliu lietuviškam — katalikiškam pasauliui.

Cia mes ypač turime būti atsargūs, nes atsidūrėme tarp daugybės religinių srovių, kurių dauguma mūsų lietuviškai katalikiškų papročių nepalaukys. Gavėnios metu jos nedraudžia pasilinksminimų, neorganizuoja gavėnios rimčiai pritaikintų pamaldų, nepalaiko pasninko. Daug

Dievas žada saugią tėvynę, bet neramų praėjimą į ją. Tas, kuris skundžiasi, turi per daug. Protingas žmogus nesirūpina tuo, ko jis negali turėti.

Viskas žemėje išskiriamas žmogaus sielai, praeina šešėliu.

Drašos dideliems gyvenimo rūpesčiams ir kantrybės mažiems. Tada, kada esi atlikęs dienos darbus, eik ilsėtis ramus — Dievas budi.

Kas yra išmintingas? Tas, kas iš kiekvieno moko. Kas yra galingas? Tas, kas suvaldo savo aistras. Kas yra turtingas? Kuris visuomet patenkintas. Kas tokiu yra? Niekas.

Prisiminimas, ką gero esame padarę tiems, kuriuos mylėjome, lieka vieninteliu suraminimu jų netekus.

Grozis dalinai yra tame, kas jį mato.

Mergaitės pasauliniame gyvenime

Pasaulinės Katalikių Mergaičių Federacijos dvasios vadas — patarėjas vysk. A. C. Ramselaar parašė šiuo reikalu labai įdomų straipsnį olandų laikrašty „Dux“. Norėčiau šį straipsnį paduoti to straipsnio pagrindines mintis.

Jaunimas dažnai galvoja, kad tarptautinis veikimas susideda tik iš kelionių, kongresų, šventiųjų kalbų mokymosi. Ne! Tarptautinio auklėjimo pirma sąlyga yra ne kelionės ar suvažiavimai, bet atsisakymas savo egoizmo: reikia galvoti, ką mes galim duoti tiems, o ne tik ką galime iš jų gauti. XX-to amžiaus jaunimas turi pasaulinę atsakomybę.

Norint suprasti tarptaut. gyvenimą ir galėti jame pasireikšti, reikia taip pat mokėti pažinti kitų žmonių akimis ir problemas, aplėisti savo tašką.

Štai svarbiausios tarptautinio pasirusimo sąlygos:

1. Suprasti savo gyvenimą ir veiklą kaip dalį pasaulinio vienetą. Kiekvienas pareiga yra asmeniškai įsijungti į plautį tarptautinį gyvenimą. Neužmirškime, kad kiekvieno tikro kataliko pažymys yra gyventi su šimnija ir dėl jos ir tas katalikiškas universalumas turi pasireikšti ne vien malda ar finansine auka dėl netikintųjų atsivertimo ar paklydusių sugrįžimo! Jis turi uždegti mūsų širdyse amžiną meilės ugnį visiems žmonėms, nes jie yra mūsų broliai. Kri-

stus lipe mylėti, kaip Jis pats mylėjo, t. y. nieko neišskiriant, iki savęs paties užmiršimo.

2. Turėti visur specialią, kurios stengtųsi suprasti svetimačių galvą būdus ir apgalvoti problemas tarptautiniu mastu, tam kad galėtų informuoti mus ir rodyti iniciatyvos bei pasiūlymų duoti tarptautiniam broliškumui ugdyti.

Todėl yra labai naudinga, kad kiekviena jaunimo organizacija galėtų pavesti specialistams tarptautinius reikalus ir santykius ir tuo būdu sekėti didžiųjų pasaulio organizacijų — kaip UNO ar UNESCO — veikimą, nes ten problemos yra svarstomos tarptautiniu mastu.

3. Išsibrėžti tarptautinę galvoseną. Tam reikalingos savybės: — platus ir diskretiškas protas, kuris nežiūri į tai, kas neatitinka jo tautos žmonių galvą būdai ar jausmams kaip ir klaidas ar trūkumus. — švelnus ir jautrus stilius, tas tikrasis vidurinis mandagumas, kuris leidžia atspėti tai, kas galėtų įžeisti ar nudžiuginti: tarptautinio gyvenimo didžiausias pavojus yra vienas kito nesupratimas: todėl reikia saugotis ne tik asmeniškų, bet ir tam tikrų tautinių ydų, kurios sau pačiam yra neįjuntamos, bet galėtų kitus nemaloniai veikti.

Tik kriščiūniška tarpusavio meilė duoda tarptautiniams santykiams tą brolišką nuotaiką, nuo kurių priklauso jų vaisingumas.

4. Būti plačiai ir tiksliai informuotoms. Plati informacija, kuri yra palyginamai lengva, turi būti taip pat ir tiksli — kitaip ji nustoja savo vertės. Kriščiūniška sąžinė jaučia reikimą ištirti idėjas ir sprendimus neketamųjų principų šviesoje ir kaip tik šitos nepavadojamos kritikos link reikia kantriai auklėti jaunimą. Kas gi nemato to didelio vaidmens, kurį galėtų vaidinti šioje srityje specialistas tuo labiau jeigu jų darbas būtų daugiau su-

Jaunoji karta džiugauja vasaros stovykloje

Natūralaus grožio išlaikymas

Kaip neišrodytų keista, jaunystėje moterys sensta daug sparčiau, negu vėlyvesniuose metuose. Išpūdziai jaunystėje gilesni ir ilgesni, jie greitai laiku formuoja žmogų. Tada ateina stagnacija. Yra moterų, kurios tarp 40-50 metų beveik nesikeičia, lieka „visuomet jaunos“. Fizinio grožio vietoj iškyla dvasinis grožis — asmenybė. Duoti šiai asmenybei rūpūs yra išvaizdos reikalas.

Mūsų laikai nustūmė senėjimą 20-čiai metų. Praeito šimtmečio pabaigoje moteris tarp 40-50 metų buvo jau išbraukta iš gyvenimo scenos, tuo tarpu šiandien ji yra judri, dažnai ant dviračio važiuoja supirkinėti ir dalyvauja visų gyvenimo problemų sprendime. Dvasinis ir fizinis judrumas grąžina jai jaunystės išvaizdą. Maži džiaugsmai pavaduoja didelius jaunystės pergyvenimus. Iš dalyvių jos išsivystė ir patyrusias jaunimo žaismų stebėtojas. Niekuomet moteris neprivalo pamiršti savo išvaizdos. Ir žili plaukai privalo būti tvarkingi, oda prižiūrima. Ir protiną senutę gali patikti ir sau ir aplinkai.

tykiams tą brolišką nuotaiką, nuo kurių priklauso jų vaisingumas.

4. Būti plačiai ir tiksliai informuotoms. Plati informacija, kuri yra palyginamai lengva, turi būti taip pat ir tiksli — kitaip ji nustoja savo vertės. Kriščiūniška sąžinė jaučia reikimą ištirti idėjas ir sprendimus neketamųjų principų šviesoje ir kaip tik šitos nepavadojamos kritikos link reikia kantriai auklėti jaunimą. Kas gi nemato to didelio vaidmens, kurį galėtų vaidinti šioje srityje specialistas tuo labiau jeigu jų darbas būtų daugiau su-

JULIJA ŠVABAITĖ

Amžinybėn

Greit paliksim žemės karalystę, Apsuptą šešėlių ir mirties, Nebešauks gyvenimą sugrįžti Brangūs atminimai praities.

Tik ramus ir šventas įkvėpimas Vės tolyn pavargusias vėles, Kol sustos kelionėj begalinėj Paštos naujos Buities strėlė.

Kai pranyks pasaulis palengva Ir nulinks pavargusi galva Pilna rūpesčių ir kasdieninio vargo,

Gal į šventą prieglobstį dženų, Kur nėra gyvenimo kovų, Susirinksim tylūs ir pavargę.

Virtuviniai reikalai

Su daržovėmis užkeptos silkės

Imti: 3 silkės, 5 bulvės, 5 pavidorus, 2 kietai virtus kiaušinius, saujelę mažųjų ar didžiųjų svogūnėlių laiškų ir truputį citrinos rūgšties.

Išvirti nuluptas ar neluptas bulves ir supiaustyti plonomis riekelėmis; pavidorus perplauti pusiau ir išimti sėklas. Išvirti kietai kiaušinius. Kiaušinius ir pavidorų puseles taip pat supiaustyti plonomis riekelėmis. Silkės išmirkyti, nulupti, išimti kaulus ir kiekvieną puselę supiaustyti į 4 dalis. Kepimui skirtą indą ištepti taukais ar sviestu ir pabarstyti pyrago džiūvelėmis. Paskui dėti eilę piaustųjų bulvių, ant jų — eilę kiaušinių, ir trečia eilę dėti silkų gabalėlių ir ketvirtą eilę — pavidorus, kuriuos truputį pasūdyti, jei silkės gerai išmirkyta; ant viršaus pabarstyti smulkiai kapotais svogūnėlių laiškeliais, kad būtų stipresnio skonio, palaistyti praskiesta citrinos rūgštimi, ir į paskutinę eilę dėti vėl bulvių. Viską sudėjęs, užpilti padažu.

Padavui imti ½ litro grietinės, 1 kiaušinių, žiupsnelį kapotų krapų, druskos ir pavidorų vidurių. Pavidorų vidurius pertrinti per sielę, kad atsiskirtų sėklos. Pertrintus sumaišyti su išplaktu kiaušiniu ir grietine. Pridėti kapotų krapų, druskos, išmaišyti ir užpilti. Kepti apie 45 min. Paduoti į stalą su visu indu.

Agonų pyragas

Imkime: 1 kg. miltų, 1 stiklinę pieno, 1 stiklinę cukraus, 1 stiklinę sviesto, 8 kiaušinius, 30 gr. mielių, 1½ stiklinės agonų, ½ lazdelės vanilijos ir trintos citrinos žievelės.

Pieną pašildykime ir užmaišykime jame ½ visų pyragui skirtų miltų. Mielės ištrinkime su šaukšteliu cukraus ir sudėkime į užmaišytą pyragą. Dubenį su pyragu pastatykime į šiltą vietą, kad

pasikeltų. Po 1 val. pakilusią tešlą gerai išplakime, sudėkime iki baltumo su cukrum ištrintus trynius, citrinos žievelę ir pabaigoje tirpintą sviestą. Labai gerai išminkytą pyragą vėl pastatykime pakilti. Kai pakils antrą kartą, tešlą iškočioti (mažojų piršto storumu) ištekime paruoštomis aguonomis, laisvai suvyniokime į volielį, kiaušinio baltymais pateptus kraštus gerai suspauskime, dėkime ant išteptos skardos ir leiskime dar sykį truputį pakilti. Prieš dedant į krosnį patepkime plaktu kiaušiniu ir švarių šakalėlių išbadykime skylutes, kad galėtų išeiti aguonų masėje susidare vandens garai ir kad pyragas nesplogtų.

Aguonų paruošimas. Švariai nuplaukime, sugrūskime ligi baltumo, pridėkime apie 150 gr. cukraus, smulkios vanilijos ir 3 gerai išplaktus kiaušinių baltymus; viską sumaišius, tuoj tepi ant iškočiotos tešlos. Pyragą kepti apie 45-50 min. Išėmus iš krosnies, kol karštas suvynioti į drėgną skudurą. Tada pyrago pluta bus minkšta ir skani.

Kaip valomos dėmės?

Rašalo dėmės imamos: 1. iš medvilninių medžiagų — praskiestu actu, citrinos sūka, citrinos rūgštimi, spirite ištriptu muilu. Paskui švariai išskalbi, kad valymo priemonės nepakenktų medžiagai. Išsienėjusias dėmes 10 minučių pamerkti į mišinį iš ½ acto ir ½ benzino; paskui tą vietą gerai išskalbi. Arba dėmę pavilginti vandeniu su amoniaku ir merkti į šiltą vandenį su oksalio rūgštimi. Jei dėmė greit nepranyksta, dar kartą pakartoti.

2. Iš šilkinų medžiagų imti pamuilų ir amoniako mišiniu arba šiltu sūriu vandeniu su amoniaku ir merkti į šiltą vandenį su oksalio rūgštimi. Jei dėmė greit nepranyksta, dar kartą pakartoti.

3. Iš vilnonių medžiagų imti glicerino ir išskalbi šiltomis pamuilėmis. Iš baltų vilnonių medžiagų dėmes imti citrinos rūgštimi ar rūgšiu pienu. Tą vietą išskalbi švariam šiltam vandenyje.

Riebalų dėmės iš lininių ir medvilninių medžiagų valomos šiltomis pamuilėmis. Iš šilkinų ir vilnonių medžiagų neblogai išima košėlė, padaryta iš eterio arba benzino ir krakmolo arba talko. Ta košėlė patepti dėmę ir ją išprošinti. Kaip apdžius (pirm prosinimo), išpurtinti.

Iš juodo šilko naują dėmę valyti odelononu ir paskui išlaityti. Išsienėjusias dėmes valome spirito ir amoniako mišiniu; paskui reikia atsargiai išskalbi minkštu vandeniu ir išlaityti, padėjus tarp skudurėlių. Taip pat galima valyti benzinu ir eteriu. Išėmus riebalines dėmes benzinu ir kitais tirpalais, tuoj drėgnas vietas apiberti krakmolu ar talku, kad sugertų skysčių likučius. Kiek palaikyti išpurtinti, iššepčiuoti. Tada nepasilieka vadinamųjų ratų.

Iš pliušo ir aksomo dėmės galima išimti terpentinu ar benzinu, labai atsargiai trinant prieš plauką. Arba į švarų, baltą maišelį įpilti įkaitinto smėlio ir juo atsargiai trinti dėmę, prieš tai suvilgus benzinu.

Iš tamsių vilnonių medžiagų dėmės dar galima išimti praskiestu amoniaku (6-8 dalys vandens ir 1 dalis amoniako). Po to, tą vietą gerai išplauti vandeniu ir išlysti skudurėliu.

tesnė pakrūmės tamsa tesykė abi moteris. Rita užgirdo, kad Pangonienė verkė. Ne tik užgirdo, bet ir pamatė.

! — Pangonienė verkia!

?! —

Nustebimo ir klausimo prismeigta, Rita paliko savo vietoje. Mastė spėliojo, kodėl Pangonienė verkdamas parejo? Kodėl galvą nuleidus, šnirpsčiodama ir atgalia ranka per akis nubraukdama? Ir kodėl viena? Tik viena pati. Kas buvo? Kas atsitiko šią naktį?

X.

Po tos nakties, jau užtekėjus saulei Pangonis nusialinęs grįžo iš kasyklų. Šviežias oras buvo atgaivus, išsikėlus iš požemio. Dangus buvo švariai išpūstas stiklo. Bet nesigirdėjo niekur jokio paukštelio. Rytas visai be dinamikos, sustingęs tyloje. Tačiau einant tarp pušelių akmenuotu taku, matant anapus upės mišką ir uolotas pakrantes, Pangonius šis rytas atrodė kažkoks didingas. Savotiškai gražus buvo šis rytas laukinėje tylumoje.

Tarp pušaičių ant tako susitiko Ritą su pintinėle rankoje.

— Halou! Kaip laikaisi? — dar iš atokiau parodė dantis samsame veide.

— Halou! Neblogai. Kaip jūs?

— Gerai. Uogaut einu.

— Rytas gražus uogauti.

— Bet kokie buvo naktis! Su didžiule šiaurės pašvaiste. Tavo žmona tau papasakos. Smagiai ji praleido šią naktį miške.

— Mano žmona miške? Naktį?

— Ne viena.

— Jūs abidvi?

— Ne su manim! O ne! Kam reikalinga naktį miške moteris? — Cha cha cha, — Rita juokėsi nueidama.

— ?...

Laikomas šuo būtų ištikimesnis. Šuo naktį nepalieka namų ir nenudoklina kažin kur. Tas nepasitrauktų naktį nuo miegančio vaiko, nepalikytų Algučio vieno... Taip, šuns širdis ištikimesnė už tokios žmonos. Žiūrį nekaltutėm akim ir tyliai šypsosi angelo šypsenė, o apsimetus, o slapukė, su užkuliais. Tylūs gyvatės būdai ji turi. Jis ją taip mylėjo! Kokią menkystę! Kokio nieko jis taip iki skausmo ilgėjos, kai ji buvo likusi Europoj —

! Lova buvo palikta tuščia. Kam skausmą kėlė tuščios lovos vaidinys: skausmą su nejaukumu ir šleikštumu dėl išdavystės. „... Kam reikalinga naktį miške moteris? — Geriau būtų jai dabar apie jos mirtį pranešę. Žmona būtų išlikusi mylima atminty, nors ir mirusi. Prie tos lovos jis būtų labai verkęs savo

Karolės. Meilė būtų išlikusi ir po jos mirties. O dabar nieko neliko dar jai gyvai tebesant. Karolė sėtonas pavertė gyvatę, kuri iš šeimos lovos iššauzė į krūmus...

— Karolė! — dejuote sudejavo.

— ... — neatsiliepė, nebėra. Nebėra niekur pasauli Karolės, kokia buvo. Ne mirtis Karolės sunaikino: mirtis negali sunaikinti mylimos moters. Ji pati save sunaikino, jos nusikaltimas ją sunaikino. Sėtonas pavertė ją gyvatę, naktį nuo kalvos šliaužiančią į krūmus —

Pangonis atsitokėjo, kad jis tebestovi dar toje pačioje vietoje. Apsidairė. Pušelės nemišios, niekas nebemiša. Viskas tuščia. Pasijautė sunaikintas, visiškai baigtas. Kas iš to, kad dangus toks, lyg išpūstas stiklas. Žalsvai pilksvas dangus, kaip skysta, vos žymi akvarėlė... Staiga jam pasidarė taip graudu, kad jis užsimerkė: —

Ji iš rankų į rankas? Eis per rankas vis su užkuliais? Keis vyrus meilės vardu, palikdama vis nešvarėnė? Pigi ir pavalkioti vis prieinamus naktį j bus. O bus dar gyvas ir jis tame pat pasauly — be jos bus sename, tuščiam pasauly. Baimė ir neįtikėjimas apėmė Pangonį. O iki šiol Karolė jam atrodė tokia nesudėtinga. Lygi, tyra ir be dėmių ji atrodė. Gyvatė Karolė!

Išsukęs iš tako, po keliųolikos žingsnių nuvirtė tarp pušelių ir išsitiesė aukštieninkas. Dirbus visą naktį, kaipgi netrauks atsigulti. Buvo nuvargęs kiekvienas sąnarys, ir tat dabar pasijauktė lengviau. Nusiziovavo ir pasidėjo patogiai galvą. Namų jau nebuvo ko skubėti. Pušelės buvo tirštai žalios, kamienai rudi, švarūs, tarytum nuplauti. Kvepėjo drungnu šviežumu. Keletą minučių jis gulėjo beveik be jokios minties. Tylėjo žemė, pušaitės ir tarp šakų suplėšytas dangus. Geriausia dabar pabūti čia vienam, lyg po vandeniu, nieko gyvo nematant ir negirdint — pagalvojo ir užmerkė akis. Jau kuris laikas jis įtarė, o šiandien štai išaiškėjo visa tiesa. Gal taip net geriau: bus geriau žinoti tikrą tiesą negu abejoti. Ar negalėtų jis dabar, sukaupęs valią, prisiversti čia užmigti? Vargiai pasiseks priveikti save, pamanė, nes atrodė, kad širdis perstipriai belsdžiui. Ir ne tik širdis — toli giliai viduje kažkoks kankintojas vis nepaliaujamai klabeno...

Širdies dūžiai nesilpnėjo. Giliai viduje klabenimas nesiliovė. Namie jis dar labiau neužmigytų. Visas jo dėmesys susitelkė į tą vienintelį ir didžiausią jo priešą...

— — — Salvėjus.

Buvo jis kažkur bevadis, nežinomas, kaip nereikšmingiausias smulkmena. Reikėjo jam atsirasti irgi čia, tame pačiame žemės

taške. Tiesiog iš rankų išplėšė jis Karolę. Kaip vanagas užpuolė šeimą. Niekas dar tiek blogo nebuvo padaręs, kaip šitas žmogus. Baisiausias žmogus, užėjęs iš prieš. Buvęs nereikšmingas tipelis nulenkę visą jo likimą. Taigi, ir brolis lietuvis, galvojo karčiai Pangonis. Nebūtų jis čia pasitaikęs, gražiausiai būtų ligi mirties pragyventa. Ne indėnų, ne kitų svetimųjų reikia saugotis — labiausiai savų. Kuo toliausia nuo „brolių“...

Bet iš tokiųjų, ar Salvėjus čia kalčiausias? Kodėl bernui nepaėminti? Tikimiau kas: kepturė ant galvos. Karolė daug kaltesnė. Ko lauks alkanas vilkas, jeigu pas jį pati avėlė atlenka į krūmus. Pati savo valia naktį išlinko: nieks prievarta jos ten neišvarė. Ko? Šniukštinti aukštesnės prasmės? Laimės? Ar žmona ji? Negali būti su ja gyvenimo. Net ir ji pati ką gali krūmuose atrasti? Kokią laimę ir prasmę, išsivogdama iš šeimos naktį?...

Atsiskirti?

Zinoma, atsiskirti — vistiek jau nėra nei žmonos, nei šeimos. Surado artimesnį draugą, tegu sau ir eina šalin. Nei kur sutikti, nei bent ką nors apie ją daugiau girdėti. Jį plūktis prakaite, kad šerum į kitą? Ryšiai jau nutrūkė. Ji jau svetima, daug blogiau negu svetima... Vienas su nusivylimu kartybe. Su neapykanta tai, kuri buvo viskas. Labiau vienišas negu laukdamas jos iš Europos...

Bet Algutis? O kaip su vaiku tada? Neatiduos jai jokių būdų. Netekus jau ir Algio, neliktų nieko — tik tuštuma. Ji ir be vaiko nebus viena: turės Salvėjų, paskui bus iš eilės kokie nors kiti. O jam tegali tik vaikas belikti. Be Karolės dar kaip nors reikės gyventi. — Be Algučio negalėtų. Vaikas bus vienintelis džiaugsmas. Tik su vaiku tegalės palikti prasmę gyventi...

Prasmę gyventi? Ar yra, ar gali būti prasmė gyventi, žinant, kad laimės nei yra, nei bus? O tėvai ten kaime, ar jie gyvena laimėi ieškoti? Ar jie buvo radę laimę savo nuolatiniuose nepritekluose, ligose ir sunkiuose darbuose? Bet pareigą ir prasmę gyventi jie gerai žinojo. Žinojo, dėl ko kasdien sunkiai vargo. Laimės jau nėra, Pangonis aukštieninkas žiūrėjo pro spygliuotus šakas ir suplėšytą dangų. Jau jos ir nebus. Bet ir Karolėi ir meilei pranykus, prasmę gyventi dar liko. Su Algučiu ir dėl Algučio yra prasmė gyventi. Viskas netikra, viskas praeina. Pastovūs išlieka tik tie gyvenimo prasmė ir gyvenimo skausmai —

— Kodėl šiandien taip vėlai? — Karolė klausė sugrįžusį vyrą.

— Taip išėjo.

— Pradėjau labai rūpintis. Sakau, atsitiko kas.

(Bus daugiau)

IŠ PLATAUS PASAULIO

Vakariečiai nori kalbėtis apie viską

Vakariečiai dėl siūlomos 4 didžiųjų konferencijos jau atsakė Maskvai, siūlydami, kad kovo 5 d. Paryžiuje susirinktų visų 4 kraštų užsienių r. viceministeriai aptarti konferencijos darbų planą. Tačiau vakariečiai nemano kalbėtis vien dėl vakarų Vokietijos ginklavimosi, bet ir dėl Rytų Vokietijos, dėl grėsmės Jugoslavijai, kurios puolimas pranašaujamas balandžio viduryje ir dėl daugelio kitų problemų. Kad rusai nuosirdžiai norėtų susitarimo, netikima, nes taip be pagrindo priekaištų notse neversų. Manoma, kad Maskva su viceministerių pasitarimais sutiks.

Savo kalboje California universitete Achesonas nurodė šiuos 6 klausimus, kurie turės būti 4 didžiųjų aptarti: 1. susitarti dėl taikos sutarčių su Vokietija, Austrija ir Japonija; 2. išvedimas sovietų armijos iš policijos iš komunistinių satelitinių kraštų; 3. kad Sovietų Sąjunga sutiktų su efektyvia atominės energijos kontrole ir ginklavimosi apribojimu; 4. panaikinimas komunistinio aparato kituose kraštuose, kur vyriausybė to nenori; 5. Sovietų Sąjunga turi priimti tarptautinį statutą steigimų diplomatių traktavimui; 6. uždrausti propagandoje iškreipti kitų vyriausybės politikos veiksmus bei jų sumetimus.

Viena Europos armija

Nenorint leisti Vokietijai sukurti savo atskirą armiją, yra sunku įtraukti į Europos gynymai. Prancūzai betgi rado išeitį. Jie siūlo sukurti vieną Europos armiją, su viena vadovybe ir viena ministerija. Tuo reikalu dabar Paryžiuje susirinko 5 valstybių konferencija: Prancūzų, Vokietų, Italų, Belgų ir Luksemburgo. Buvo kviestos taip pat D. Britanija, Norvegija, Danija, Olandija ir Portugalija, kurios betgi tik stebėtojus tepasiuntė — kaip ir JAV bei Kanada.

Pagal prancūzų mintį pirma turint atsisairi vienalytę Europos armiją, kuriai pagalbon ateišią amerikiečiai ir kanadiečiai ir britai.

Slaptas ABN posėdis

Reuteris paskelbė, kad praėjusią savaitę Miunchene įvyko slaptas ABN posėdis, kuriame dalyvavę ir britų ekspertai Balkanams. Dalyvavę posėdy ukrainiečiai, lenkai, azerbeidžianiečiai, turkai, gruzinai, kazokai, kroatiai, čekai ir slovakai. Lietuviai kažkodėl nedalyvavo. Kokiais reikalais tartasi, žinoma, neskelbiama.

Naujieji prancūzų ginklai

Vokietijoje, Rheinlande, Baumholder poligone, kur kadaise Romėlis atliko apmokymą savo armijos Afrikos žygiui, prancūzai parodė sąjungininkų kariuomenės savo naujųjų ginklų dalį, kurių betgi neleidė fotografuoti.

Iš naujųjų prancūzų ginklų labiau kreipė dėmesį raketų svaidytojas, aptarnaujamas lengvai vieno žmogaus, patranka, iš didelio atstumo pataikanti į judantį tanką; žvalgybinis šarvuotis su 8 ratais, sverias 12 tonų, galis vienodai greitai važiuoti pirmyn ir atgal; 50 tonų tankas su 100mm pabūklų ir mašina apkasmas kasti.

Svarsto St. Lawrence kanalo reikalą

JAV kongreso komitetas vasario 20 d. pradėjo nagrinėti dar 1947 m. iškeltą ir daug kartų jau svarstytą, bet vis atmetą, St. Lawrence kanalo klausimą. Kadangi už jį yra pasisakęs prezidentas Trumanas ir eilė buvusių didelių priešų ir jį labai remia plieno kompanijos, manoma, kad šimet klausimas bus baigtas. Samata numatyta 1 bilijonas dolerių, bet kai kas spėja, kad tai kaštuos 3 bilijonus.

Sudėtai — dykuma

Vokietijų spauda pastaruoju metu paskelbė, kaip atrodo dabartinis metu Sudetų kraštas, iš kurio buvo ištremti vokiečiai. Žinios esą gautos per dar dabar pasprunkančius iš Čekoslovakijos pabėgėlius.

Krašte, kuriame gyveno 3 milijonai gyventojų, belikę jų apie 600.000. Apie 300 kaimų ir miestelių esą visai tušti ir tik sulaukėjusi šunų bei kačių tegyvenami. Pora tuzinų tokių kaimų praeitais metais čekoslovakų kariuomenė bombardavusi per manevers, panaudodama juos taikiniais. Visame krašte nesą vietovių, kuriose būtų daugiau 20% buvusio gyventojų skaičiaus. Čia atgabendų čekų daugumas pabėgė, nes nieko paruošta neradę, o patys tuštumos kurtis nemorėje. Daugely miestelių telikę žiemojančių cigonų stovyklos, pakeitusių visą jų veidą. Ūkis visiškai apleistas, žemė nedirbama, fabrikai stovi. Garšieji Sudetų miškai netvarkomi ir kenkėjų naikinami netrukdomai. Vyriausybė nežinanti, kas ten dedasi, kur dar yra gyventojų, kur visai nieko nebėra. Ten buvę likę apie 350 tūkstančių vokiečių, bet iš jų vos 10% belikę — kiti išsikraustę toliau į Čekiją.

Vokiečius spaudžia

Vakariečiai paskelbė, kad jie V. Vokietijai pateikia 9 bilijonų markių arba 2 bilijonų dolerių sąskaitą savos kariuomenės išlaikymui, kol Vokietija neturi savos kariuomenės. Iki šiol Vokietija okupacinių išlaidų mokėjo per metus 5.462.000.000 markių. Beabejo tai sukelia Vokietijoje audrą, kur ir iki šiol didžiausias priekaištas vakariečiams buvo jų imamas mokėstis okupacijos išlaidoms padengti.

Dviejų blokų pajėgos

JAV saugumo žiniomis šiuo metu Sovietų blokas turis 4.200.000 karių, o vakarų pasaulis 3.891.000. Valstybėmis tai šitaip skirstosi:

Sovietų Sąjunga — 2.500.000 ir dar 400.000 saugumo policijos, Rytų Vokietija — 350.000, Albanija — 60.000, Bulgarija — 190.000, Čekoslovakija — 160.000, Vengrija — 65.000, Lenkija — 200.000, Rumunija — 275.000.

Demokratijų pusėje: D. Britanija — 375.000, Prancūzija — 500.000, Belgija — 85.000, Olandija — 175.000, Danija — 10.000, Norvegija — 35.000, Italija — 250.000, Portugalija — 65.000, Kanada — 62.000, JAV — 591.000. Tai sudaro 2.148.700. Be to, šio bloko pusėje turėtų veikti šios armijos: Jugoslavijos — 500.000, Ispanijos — 422.000, Graikijos — 146.000, Turkijos — 675.000.

Italų komunistų krizė

Paspriešinimas Maskvos komandai Italų komunistų tarpe vis plečiasi. Vis nauji ir nauji komunistų vadai atsisako paklusti partijos dabartinei vadovybei ir ruošiasi sudaryti naują partiją. Oficialiai pareiškimus padariusių skaičius jau siekia 400. Parlamento atstovai Aldo Cucchini ir Valdo Magnani iš Bolonės grįžta į Romą ir savo vietas, neužleisdami jų ištikimiesiems. Apulijos Gravinoje pasitraukimo iš partijos pareiškimus padarė iš karto net 220 narių.

Ryšų su šiuo skilimu Italijoje pasireiškė įdomus reiškinys, kad policija nuolat užtinka vis naujų ir naujų ginklų sandėlių, kurių anksčiau jokiu būdu negalėjo susiekti. Manoma, kad sandėlių vietos išduoda patys komunistai, kai pamato, kad jie patenka į priešingos grupės rankas. Greičiausia taip bus atidengti visi sandėliai, nes atsilikusių daugumas yra buvę partizanai ir sandėlių vietos gerai žino, tad norės juos paimti savo žinion.

— Londonas. — Anglijoje vasaris mėnuo labai lietingas ir nepaprastai patvino upės, milžiniški krašto plotai — ištisos 9 provincijos apsemtos vandens.

— Londonas. — Edenas savo kalboje Glasgove pasisakė, kad britų diplomatija turinti būti paremta didesnę karinėm pajėgom. Ginklavimasis negalės kliudyti numatomųjų 4 didžiųjų pasikalbėjimų.

— Vašingtonas. — JAV prekybos sekretorius pareiškė, kad JAV galinčios nupirkti visą aliuminijų, kiek tik Kanada galės jo parduoti.

— Hong Kongas. — Apskaičiuojama, kad per Hong Kongą iš Kinijos į pasaulį kontrabandos kelių per metus išsiųsta 50.000 uncijų opiumo. Šitą kontrabandą varo pati kom. vyriausybė, kuri šiuo metu turinti tam paruošus specialius opiumo sandėlius: Tientsine 400 tūnų, Kantone 200 tūnų ir Hankowe 180 tūnų. O kontrabandai geriausias sąlygas sudaro nuolatinis lankymasis šioje kolonijoje kinų ir daugybės sėlių, kuriose kontrabandininkai įrengia savo stotis.

Eisler nepatikimas

Buvęs JAV komunistas Nr. 1, iš jų pabėgęs ir dabar esąs Vokietijos rusų zonos pr. agandas Šefas, buvo priverstas paskelbti savo atgailos išpažintį, kad anksčiau pasireiškęs priešingai Stalinui bei jo bendradarbiams. Kažin ar nereikės jam dar vieną kartą bėgti? Tik kur?

— Kalkuta. — Tibeto delegacija, nuvykusi į Indiją derėtis su kom. Kinija dėl Tibeto autonomijos, nepasiekė vaisių, nes Kinija nenori turėti nieko bendra su senuoju Tibetu ir nori visiškai jo prijungimo prie Kinijos.

Andre Gide mirė

Prancūzų novelistas Andre Gide, 1947 m. Nobelio premijos laureatas, vasario 19 d. mirė nuo pneumonijos.

Gide buvo gimęs 1869 m. lapkričio 22 d., Paryžiuje, literatūrinę karjerą pradėjo 1891 m.

KANADOS ŽINIOS

Kanada remia Colombo planą

Pietų ir Pietryčių Azijos ūkiam pakėlimui numatytam 6 metų 5 bilijonų dolerių planui Kanada paskyrė pirmiems mėnams \$25.000.000. Tačiau jį pridėjo sąlyga, jei atitinkamą sumą paskirs JAV, kurios dar tebetyli.

Anie kraštai — Indija, Pakistanas, Ceilonas, Britų kolonijos šiam regione ir Vietnam, kuris vienintelis nepriklauso Commonwealthui pastaruoju metu prisidėjo prie šio plano, — jau sudarė projektus, kuriems reikia 5,5 bilijonų, o savų vos 2 bil. tesudaro. Be Kanados paramą pažadėjo D. Britanija, Australija, N. Zelandija ir žada JAV.

Kanados užsienio prekyba

Kanados užsienio prekybos apyvarta 1950 m. pakilo iki \$6.000.000.000, kai 1949 m. buvo \$5.783.700.000. Eksportas pakilo iki \$3.157.100.000, o importas iki \$3.174.300.000. Importas pakilo veik \$400.000.000. Tuo būdu Kanados prekybos balansas 1940 m. buvo neigiamas — \$17.200.000. Pirmą kartą nuo 1931 m. Skirtumas betgi yra tas, kad 1931 m. pasyvas susidarė dėl žemų kainų, o dabar dėl to, kad daug įvežta prekių, ypač iš JAV, su kuriomis prekyba labai padidėjo. Į JAV eksportas padidėjo 34% ir pasiekė \$2.050.000.000, o importas padidėjo 9% — iki \$2.130.500.000.

Siūnčia aukšą apsaugai

Praeito karo metu Kanada buvo pasidariusi brangenybių ir aukso saugotoja. Gryno aukso buvo prisiūta apsaugai net 25.114.000 uncijų. Šiuo metu vėl vyksta tas pats reiškinys ir prisiūstas aukso kiekis pasiekė 15.885.000 uncijų, kurių vertė 400.000.000 dolerių.

Psichinės ligos Ontario

Ontario sveikatos ministeris Philips nurodė, kad psichinės ligos jau sudarą didelę problemą provincijoje. Visų provincijos pajamų 5% esą skiriamos psichinių ligų ligonims. 27% visų provincijos tarnautojų dirba šioje srityje. Iš 1000 gyventojų 4 gydytoji, 1941 m. kovai su psichinėmis ligomis buvo skiriama \$5.000.000, o dabar jau \$15.000.000. Vyriausybė tam skiria vis naujas ir naujas sumas. Pagerėjimo nepastebima. Pav., iš 3000 ligonių, kurie 1940 m. buvo paleisti į gyvenimą bandomam laikui, 1922 vėl grįžo į ligonines. Baigiantis 1950 m. 2.287 psichinių ligonių buvo šeimose ir šiaip polisiui išsiųsti.

— Toronto. — Influenzos epidemija Kanadoje vis plečiasi. Ontario provincijoje 6 žmonės nuo jos jau mirė.

Namų pardavimas (Real Estate) ir draudimas visiems dalykams

A. DAGELIS

repzentuoja KENNETH J. COOPE Real Estate and Insurance
707 BARTON ST. E., HAMILTON, Ont.
Tel. 45446 arba 36594

Parduodamos farmos, namai, gazolino stotys ir įvairiausi bizniai
Kreiptis minėtu adresu I A. DAGELI.

LUNA Foto studija

575 WELLINGTON ST. W. TORONTO, TEL. PL 5717

"Geros valios" komisija veikia

Vargais negalais sudarytoji JT Organizacijos vad. "geros valios" komisija pradėjo darbą. Visi trys nariai vasario 20 d. tarėsi uždarą posėdį ir nei vienas nesutiko žurnalistams ką nors tuo reikalu pasakyti.

— Londonas. — D. Britanijoje, Man saloje, rasta uranijaus. Iki šiol britai jį importuodavo iš Belgų Kongo.

— Londonas. — Churchill vasario 20, šį mėnesį jau penktą kartą, bandė pasiekti nepasitikejimo pareiškimą Attlee vyriausybei, puldamas dėl nenušėkimo ir nuostolingų užsimojimo Tangankijoje užvesti žemės riešutų plantacijas, tačiau vėl prašio surinkęs 295, kai už vyriausybę balsavo 302.

— Landsberg. — Mirti nuteistųjų 7 nacių malonės prašymai atmeti, ir jie bus pakarti.

Nori pakeisti šventes

Kanados parlamentas svarsto projektą įstatymo, kad Victoria Day ir Dominion Day nebūtų švenčiama bet kurią savaitės dieną (gegužės 24 ir liepos 1 d.), bet nukelta į pirmadienį.

Žemės ūkio pajamos mažesnės

1950 m. žemės ūkio pajamos sumažėjo 12% palyginus su 1949 m. Praeitais metais žemės ūkio produktų parduota už \$2.170.000.000, o 1949 m. — už \$2.459.000.000. Daugiau žemės ūkis gavo ir 1948 m., bet 1947 m. buvo gavęs daug mažiau — vos \$1.967.000.000. Praeitais metais žemės ūkis ypač daug neteko iš pardavimo javų, kurių kaina nuo rugpjūčio 1 d. buvo sumažinta 35 centais už bušelį — vietoje \$1.75 mokama \$1.40.

Lėktuvų pramonė

Šiuo metu vyksta pasitarimai tarp Kanados, JAV ir D. Britanijos dėl lėktuvų gamybos suderinimo. D. Britanija nori, kad JAV ir Kanada pagamintų jai bent 300-400 sprausminių F-86 Sabre naikintuvų, nes nenorinti turėti naikintuvų, kurie atsiliktų nuo sovietinių. Numatoma, kad liemenis gamins Kanada, o motorus JAV. Be to, D. Britanija užsako JAV 70 sunkiųjų lėktuvų B-29.

— Otava. — Kanadiečiai per 1950 m. Europos gyventojams paremti išsiuntę siuntinių už \$206.000. Buvo išsiųsta 127.931 svaras maisto ir 11.000 sv. rūbų, vaistų ir kt.

— Otava. — Kanada, taupydamą plieną ir kt. metalus, numato automobilių gamybą apriboti.

— Otava. — Ontario provincijos organai tyrinėja priežastis dėl ko taip labai sumažėjo sugavimas žuvų didžiuosiuose ežeruose: 1936 m. buvo sugauta 2 milijonai svarų, o 1949 m. vos 3,207 svarai.

— Otava. — Žemės ūkio ministeris Gardiner išskrido į Londoną derėtis dėl primokėjimų už anksčiau eksportuotus kviečius.

— Montreal. — Šiuo metu komunistų valdomoje Kinijoje tebėra dar 40 įėjusių misijonierių. Jų tarpe 3 amerikiečiai ir 37 kanadiečiai.

BATES & DODDS

Funeral Services Limited
Laidotuvių direktoriai
931 Queen St. W.
Toronto 3, Ont.
Tel. EM 3-0681
A. E. Raper — adm. direktorius

DRAUDIMAI

Apmokame ligonines, operacijas ir daktarų sąskaitas bei prarastą darbo laiką.
Draudimą išmokame namuose arba ligoninėje
amžius
nenustatytas
Skambinkite: G.A. Mc GUIRE
Charles E. REA Ltd.
2047 Yonge St.
Tel. MA 0377 arba LL 9624
Draudžiame nuo ugnies, automobilis ir tt.

SPORTO ŽINIOS

Pr. Gvildys Toronto stalo teniso meistris

Vasario 14-15 d. Ryerson Institut of Technology patalpoje įvyko st. teniso miesto ir apylinkės indiv. pirmenybės. Šioje sporto šakoje, gal būt, pajėgiausi būdami, lietuviai šiam mieste dar kartą įrodė savo pranašumą kanadiečiams.

Vyrų vieneto nugalėtoju tapo Pr. Gvildys, baigėme įveikęs R. Paškauską (21:17; 21:11; 19:21; 21:6). Jam teko š.m. Toronto m. meistrerio titulas, pereinamoji taurė ir asmeniška dovana.

Pusiau finale vienoje pusėje Gvildys po sunkios kovos įveikė J. Ranojį, antroje į Paškauską nugalėjo E. Porterį. Vyrų dvejetainio meistreriais tapo du jauni ukr. Biliouisi ir Trofimovicz, įveikdami stiprius priešinkus Rathlou — Ralbowsky.

"B" vyrų grupėje pirmąją vietą iškovojo jaunas liet. žaidėjas H. Vilfembrekas. Antra vieta atiteko Biliouisiw. Moterų vieneto baigėme susitiko dvi nuolatinės konkurentės tai Joan Jessop ir Andrey Perkins (dabartinė Kanados meistrė), kuri ir šį kartą laimėjo. Moterų "B" grupėje lietuvaitė A. Kasperavičiūtė, pralodama finale, laimėjo antrą vietą. Mišriojo dvejetainio nugalėtojai tapo Jessop — Rathlow.

Iš komand. st. t. varžybų Toronte

Po sėkmingo komand. st. teniso I-mo rato varžybų užbaigimo mūsų vyrai, per daug pasitikėdami savimi truputį atsilėjo. Pirmoji komanda pralose prieš Broadview Aces 7:14. Antroji komanda ir toliau tęsia savo pralaimimų ciklą. Senior div. dalyvaują vyčiai irgi pralose prieš ukr. 4:17. Žg.

Stalo teniso varžybų laimėtojai — R. Paškauskas ir Pr. Gvildys.

Sportas pavergoje Lietuvoje

— Sovietų krepšinio komanda, kuri neseniai žaidė komunistų Kinijoje, buvo keturi lietuviai krepšininkai: Butautas, Petkevičius, Lagunevičius, Sabulis — visi iš Kauno. Visas rungtynes laimėjo sovietai. Apie jas buvo rašyta net Amerikos spaudoje, pabrėžiant, jog sovietai iškraipo net sporto taisykles.

— Po Kalėdų dvimetę sporto trenerių mokyklą Kaune baigė 48 sportininkai, jų tarpe rekordininkas lengvaatletis Zekas, imtynininkas Variokejis, lengvaatletas Kalpokas ir kiti.

— Praėjusiais metais lietuviams sportininkams suteikti TSRS sporto meistrių titulai: krepšininkams V. Kulakauskui, St. Butautui, J. Lagunevičiui ir šachmatininkui V. Mikėnui.

— Vilniuje veikia trys čiuožyklos, kurių didžiausia Valstybiniame Stadione.

— Vilniaus miesto moterų krepšinio pirmenybių nugalėtoja išėjo ASK Universiteto komanda nugalėjusi "Spartaką" 37:32.

— Sausio 9-tą Vilniaus Vingio parke įvyko slidininkų pirmenybės, kurias surengė "Žalgirio" klubas. Geriausias rezultatus parodė 3 km. Baranova(?) iš Universiteto ir J. Kolovskis (?) iš "Tiesos" spaustuvės.

— Vilniaus vyrų krepšinio pirmenybėse smarkiai varžėsi

R. MacIntyre Aylesworth

ADVOKATAS IR

NOTARAS

B. 61, 880 Bay Str.
(Bay Grossvenor Bldg.)

Tel. RA 2107-8 arba RA 1787

Kalbame vokiškai ir rusiškai

BLUSTEIN FURNITURE COMPANY

TORONTO

Tel. WA-6376 721 QUEEN ST. W.
(vienas blokas į vakarus nuo Bathurst)

... Didžiausias, naujusias, puikiausias pasirinkimas,
... Visur žinomos rūšies prekės,
... Pigiausios kainos.

Lietuviai radio mechanikas

L. KOCIUS

949 Dundas St. W. netoli lietuvių bažnyčios. Tel. WA 1691
priima pataisymus visų rūšių radio aparatų. Darbas atliekamas gerai ir sūžiningai. Kreiptis nuo 9 iki 2 val. popiet.
Pataisymus palikti galima bet kuriuo metu

UKRAINIEČIAI SAVININKAI
G. LUKE'S
& Electrical Appliance Co.
797-799 Dundas St. W.
Toronto,
Tel. WA 9228 Tel. WA 9228
Parduodame
SKALBIAMAS MAŠINAS
DUODAME IŠSIMOKĖJIMUI
Kas pirs šias mašinas, gaus 2-jų metų garantiją.

Jeigu norite pirkti virtuvę ar šaldytuvą, geriausiai pirkti fabriko
MOFFAT
Parduodame piano akordeonus
Norėdami elektros reikmenų ar sofų (chesterfields) paskambinkite mums ir mes pristatysime Jums į namus.

Nauja priemonė
Prieš galvos odos ydas, pleiskaną ir prieš plaukų kritimą. Tinka vyrams ir moterims. Buteliukas kainuoja \$1.25
Užtikriname geras pasekmes arba grąžiname pinigus. Pabandykite, įsitikinsite patys.
Veltui duodame įvairius patarimus. Jeigu turit rūpesčių su plaukais, kreipkitės į mus
GOLDENBERG'S HAIRDRESSING
1138 DUNDAS ST. W. (netoli Ossington Ave.)
Telef. ME 8177, Toronto
Plaukų ir galvos odos specialistas

Pristatytas šį kuponą sutaupysite \$2.00

SPECIALUS garantuotas šaltas nuolatinis sušukavimas GOLDENBERG'S HAIRDRESSING

1138 Dundas St. W. (prie Ossington)
Išbandyk mūsų specialų pasiūlymą ir susitark su mumis iš anksto. Mes taip pat esame specialistai nudažyti jūsų žilus plaukus. Nudažome natūralia spalva. Pagal susitarimą dirbame vakarais.
Šis specialus pasiūlymas galioja iki kovo mėnesio 1-mos dienos.

Sutaupykite \$2.00

Pirmos eilės lenkiška rankinė Telefonas EM 3-0360
SKALBYKLA — WOODBINE HAND LAUNDRY
Rūbų valymas
Mes paimame iš namų ir pristatome. Kainos neaukštos
205 Euclid Ave. (prie Dundas St.), Toronto, Ont.

Duona, pyragaičiai, tortai

pristatomi į namus, skambinkite: LL 7445
BEAVER BREAD LIMITED
103 Lightbourne Ave. Toronto

MARGIS DRUGS

JONAS V. MARGIS Phm B.
19 St. John's Road (prieš 3131 Dundas St. W.)
Parduodama Penicilin, Streptomycin ir kiti moderniški vaistai.
Paruošiami vaistai pagal receptus
Kosmetika: Yardley's, Richard Hudnut — Max Factor ect.
LAIKOMOS PALANGOS Telefonas MU-9543
TREJOS DEVYNERIOS Telefonas MU-9543

UKRAINIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
įsikūrę prieš 27 metus
CARDINAL & SON
366 Bathurst St. Toronto Telefonas WA 9954

LONDON FURNITURE CO
Pilnas baldų pasirinkimas. Minkšti baldai—parduodami nauji ir atnaujinami seni.
Kalbame europ. kalbomis
875 Queen St. W. Toronto. Tel. 2010

Kas nori namus arba biznį pirkti

arba parduoti, kreipkitės į mus.
Rasite teisingą ir nuosirdų patarimą
Kalbame lietuviškai — klauskite Peter
ROBERT P. RICE REAL ESTATE
656 BLOOR ST. W., TORONTO. TEL. LA 1277.

Prityręs kvalifikuotas lietuvis laikrodininkas
STINSON'S JEWELLERY
2186 DUNDAS ST. W. TORONTO
Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes
Garantuotas darbas ir prieinamos kainos
Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 val. vakaro.

Lietuviška Baldų Krautuvė
"ATLANTIC CITY UPHOLSTERING CO"
Sav. J. Kamishaitis
899 BLOOR ST. W. TORONTO Tel. LO 1438

"Reiškite jausmus gėlėmis" — skambinkite AD 1618
THE VICTORY FLORIST
Vestuvių puokštės, vainikai, dekoratyvinės gėlės bei vazonom
Sav. A. MERKER 576 QUEEN ST. W. TORONTO

Užsisakykite anglis
PARLIAMENT FUEL CO.
Savininkas lietuvis Augustinas Undraitis (A. Underhill)
Telefonas RA 4414 304 Sackville St. Toronto

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes
rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas
LAIKRODININKA
turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai
M. MALINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

LIETUVIŠKAI KALBĄS KAILININKAS
Sausio mėnesio IŠPARDĖJIMAS pagigintos kainos
Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai.
Kailinių taisymas ir persiuvimas.
Duodama lengvam išsimokėjimui
BERGMAN FUR CO TORONTO
197 Spadina Ave. Prieš atėdami skambinkite: EL 6509

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išstiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą
Kalba slavų kalbomis
470 College St. W. Toronto Tel. RA 3924

MANNING CARTAGE & MOVERS
184 Manning Ave. Tel. WA-0791
Perkraustome ir pervežame įvairius daiktus vakarais ir dienos metu. Kalbame vokiškai, rusiškai ir lenkiškai.

SHIFF'S VALYMAS — PROSAVIMAS — PATAISYMAS —
Kalbame lietuviškai
909 Dundas St. West. Toronto Telefonas ELgin 0649

Dr. Chas. OKUN DANTISTAS
838 Dundas St. W. Toronto (kampas Euclid Ave.)
Priima vakarais pagal susitarimą. Tel. WA 9822

DR. F. TICKETT
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto Telef.: WA 3754

BR. BUKOWSKA, R.O. AKIŲ SPECIALISTE
Tikrinu akis ir pritaikau akinius suaugusiems ir vaikams.
Priėmimo valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak.
Sėkmadien. pagal susitarimą.
55 St. John's Rd. W. Toronto kampas 94 Laws St. Tel. LYndhurst 0052

DANTISTAS J. A. GORCHYNSKI B.A., D.D.S.
312 Bathurst St. Bathurst Medical Building Telef. AD 6373 Toronto

STANLEY SHOE STORE
Aukščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs (EE—EEE)
1438 Dundas St. W. Toronto (prie Gladstone)

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN B.A., M.D., L.M.C.C. GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo valandos 2-4.30 ir 7-9 po pietų
386 Bathurst St. Toronto Tel. WA 1344

ATSILANKYKITE! NESIGAILĖSITE! "PARK RESTAURANT"
1002 Dundas St. W. (pora minučių kelio nuo lietuvių bažnyčios)
Čia tikrai erdviausioje Toronte lietuviškoje valgykloje
Jūs gausite pigiai, šonai ir skaniai pavalgyti didelį pasirinkimą lietuviškų ir kanadiškų valgių ir nusipirkti išsineštinai krautuvių kainomis įvairių maisto gaminių naujai atidarytame delikatesų skyriuje.
Atidaryta nuo 6 val. ryto iki 11 val. vakaro. Tel. ME 0023
Su pagarba sav. A. Šmigelskis

TEL. WA 6812 587 QUEEN ST. W. TORONTO
QUEEN WEST FURNITURE CO
Didelis pasirinkimas naujų ir varėtų baldų.
Dirbame pagal užsakymus baldų — chesterfield ir studio — komplektus ir parduodame kilimus.
• lovų komplektai,
• suvamos mašinos,
• krosnyės ir tt.
Kalbame rusų kalba

Ar laimingas tavo vyras?

Laimingumas priklauso ne tik nuo paties žmogaus, bet taip pat nuo santykių su kitais. Darbas, draugai, vedybos — ir ypatingai tu — daug prisidedi prie vyro laimingumo. Pagalvok ir rūpestingai atsakyk į šiuos klausimus:
1. Ar tavo vyras paprastai būna linksmas ir patenkintas?
2. Ar daugeliu dalykų nori tave pradžiuginti?
3. Ar bendrai visuose gyvenimo dalykuose yra nuosaikus?
4. Ar dažnai parodo tau, kad tave myli?
5. Ar suinteresuotas lygiai savo darbu ir namais?
6. Ar mieliau jaučiasi namuose negu kur kitur?
7. Ar retai jaučias sutrukdytas ar užpykęs?
8. Ar greit susiranda draugus ir juos draugais išlaiko?
9. Ar tiki, kad tu esi laiminga su juo?
10. Ar tu matai, kad jis turi užtenkamai poilsio ir miego?
11. Ar įvertini jo darbus?
12. Ar padedi jam suvesti savaitinį ar mėnesinį balansą?
13. Ar tau lengva su juo gyventi?
14. Ar dažnai jį pagiri?
Jei tu galėsi pasakyti "taip" į 11 ar daugiau klausimų, galimas daiktas, tavo vyras yra laimingas ir patenkintas. Jei atsakysi "taip" tik į 9 ar dar mažiau, kažkas tarp jūsų netvarkoj. Tuomet patikrink visus neigiamus atsakymus ir pagalvok, kaip galėtum jį ir save laimingais padaryti.

Dvinukai
Viena amerikiečių draudimo firma paskelbė 1934-1947 m. savo davinius, kurie rodo, kad per tą laiką JAV gimė 10.589 dvinukai ir 98 trinkukai kiekvienam milijonui gyventojų. Tuo tarpu ketvirtųjų buvo vos 1 milijonui gyventojų. Pasirodė, kad dvinukų daugiausia susilaukia motinos tarp 35-39 m., o motinos 20-24 m. jų pagimdo dvigubai mažiau.

Užmušė 15.000 varnų
Amerikiečiai visur pirmąja. Ir varnų naikinimui jie panaudojo tokius metodus, kokių kitiems kam ir į galvą neateitų.
Illinois valstybės ūkininkai pasijuto apsesti varnų ir jokių būdu negalėjo nuo jų atsikratyti. Kadangi varnos darė ūkininkams didelių nuostolių, tai kovos su jomis ėmėsi centro valdžios organai. Buvo nupirktas vienas medžiagis gausiai apaugęs ūkis, kur varnos labai mėgsta rinktis, ir vieno tokio jų susibūrimo metu ten buvo susprogdinta keletas šimtų dinamito užtaisų. Iš trobesių ir medžių teliko tik skeveldros. Bet ir varnų kritę apie 15.000.

D. HOLOTA REAL ESTATE
Pirkimo — pardavimo tarpininkas
496 Queen St. W. (prie Denison Ave.) Tel. WA 5232 Toronto

"EUROPA" FOTO STUDIO
Tel. WA 6849
615 Queen St. W. Toronto
Mūsų specialybė vestuvinės, šeimų nuotraukos ir spalvoti portretai
Darbas pirmos rūšies

DANTISTAS Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais priima taip pat 7-9 popiet
386 Bathurst St. Toronto Tel. EL 6515

Kas yra tremtinys
JTO Socialiniai kultūrinė komisija 15 balsų prieš 5, 17 susilaukusi, priėmė tremtinio sąvokos aptarimą. Pagal šį aptarimą, tremtinys yra asmuo, kuris tarp 1941 m. rugpjūčio 1 d. ir 1951 m. sausio 1 d. "verčiamas įvykių arba pagrįstai bijodamas persekiojimų dėl rasės, religijos, tautybės arba politinių įsitikinimų apieido kraštą, kurio buvo piliečiu ir dėl tos pačios baimės arba dėl kitų ne asmeniškos naudos priežasčių negali arba nenori grįžti to krašto globon".
Vokiečių spauda nurodo, kad šis aptarimas neapima vokiečių, išstremtų iš rytinių Vokietijos žemių, tekusių Lenkijai arba Čekoslovakijai, kurie naudojami Vokietijos globa.

— **Berlynas.** — Berlyno-Brandenburgo protestonų sinodas komunistinės Rytų Vokietijos vyriausybės reikalavimą savo centrą perkelti į Brandenburgą atmetė. Jis liks vakary Berlyne, o rytų Berlyne bus įkurdintas skyrius, per kurį bus palaikomi ryšiai su rytų zonos bažnyčiomis.

JAV nebus naujų automobilių modelių
Kadangi automobilių modelius keičiant reikia keisti fabrikų mašinas, kurių gaminimas trukdytų karinės promanės mašinų gamybą, tai JAV nusprendė naujų automobilių modelių gamybą uždrausti. Bus išleisti 1952 m. automobiliai, kurių gamybai firmos jau pasirodė, o po to naujų nebus išleidžiama tol, kol nepalengvės padėtis. Be to, nuo balandžio 1 d., kad sutauptyti pieno, vario ir aliuminijaus, visą automobilių gamybą numatoma sumažinti nuo 25 iki 40%.

Ar daug energijos svare
Jei kas paklaustų, kur daugiau yra šilumos, parako ar kokios kitos degamos medžiagos svare, daugumas atsakytų parako naudai. Bet tai neteisinga. Degancio parako efektas gaunasi tik dėl greito degimo. Toks greitas energijos atpalaidavimas duoda sprogmą. Kolorijomis skaičiuojant svaras parako degdamas tediada 350 kalorijų, tuo tarpu medžio svaras duoda apie 1500 kalorijų, benzino net 5000 kalorijų.

Kur daugiau protekcionizmo
Tai gali paaiškinti, kad ir šių dviejų faktelių suderinimas.
Popiežiaus Pijaus XII pusbrolis Pacelli tik neseniai pardavė maisto krautuvėlę Cherche — Midi gatvėje Paryžiuje ir žada išgyti kitą verslą. Jo sesuo, taip pat Paryžiuje Vieux Colomberg gatvėje turi pyragaičių krautuvę.
Stalino sūnus, apie kurio išdaigas jau daug kartų rašė pasaulio spauda, yra jauniausias sovietų generolas.

GERRY & DAVIDSON
Indai ir geležies reikmenys
Skubiai pristatome į namus
848 Dundas St. W. PL 1849
Kalbame rusiškai

W. A. LENCKI, B. A.
Advokatas — Notaras
73 Adelaide St. W. Room 322
Telefonas EL 3161 Toronto

Kai norisi nusišypsoti...

Teleperykla
Vienas peryklos vedėjas norėjo sužinoti kur yra moderniausia perykla pasaulyje.
Paklauses vieną tos rūšies specialistą, nusigando.
— Kaip tai Kremliuje, juk tai atsilikęs kraštas.
— Atsilikęs, tai atsilikęs, bet, kad Stalinas sugeba išperinti komunistus Vašingtone pats būdamas Maskvoje, tai faktas!

Atsargiau su dažais
Dažai tai puikus dalykas. Sakysim nori iš balto ar geltono padaryti žalia tai tik pamozini ir jau turi. Seniau geriausi dažai buvo germaniški, t.y. tie ant kurių dėžucių buvo užrašyta "Made in Germany". Bet kai vėliau Vokietija pražlubo, t.y. parpuolė, tai ir amerikoniški dažai buvo neblogesni už jų. Žodžiu, jie "šakar-makar" sugebėjo padaryti. Bet staiga Maskva, užgiedoj, kad geriausi dažai yra maskoliški. Išsigandę biznierių jų kokybę ištyrė ir pasirodė, kad jų dažai tikrai puikūs, o nepaprastai aukštos kokybės buvo raudonieji. Čia — taip į ausį pasakius — jau mes rusų nepralenkiam, tik žvilgtelkim į visus satelitus, Kiniją, tai pamatysime, kad jie raudoni lyg virti vėžiai. Jeigu Stalinas galėtų gerai pasiekti, tai ir Italija ir Prancūzija būtų raudonos. Geriausio dažytojo vieta jau ir be konkurso Stalino laimėta!

Atspėjio
Nekomunistas sako komunistui Amerikoje:
— Kaip tu pavadintum žmogų, kuris pistolietai bandytų nusišypsoti bombonešį?
— Tai tikras laukinis ir visai kvailas!
— Na, tai klausyk, 1940 m. kilus karui tarp Vokietijos ir Sov. Sąjungos atsitiko toks dalykas. Kauno gatvė jojo politrukas, staiga išgirdo lėktuvą. Nušoko nuo arklio, išsitraukė savo pistoletą ir paleido seriją lėktuvo link, žinoma tai negalėjo pakenkti, lakūnas gal nė neįėjo.
— Ciort vazmi, nepapal...

Sumokės
Vyrėsnysis brolis, jau buvo vedęs, sako jaunesniajam:
— Jonai, štai imk du dolerius ir atveš mano uošvę iš stoties.
— Bet jei aš nerasiu jos?
— Tai aš tau duosiu dar du.
Sutaria
— Žinai ką Petrai, tavo žmona labai įdomi. Kai ji kalba, man neatsibosta klausyti.
— Visai teisingai, aš nuo pat vedybų daugiau nieko ir nedarau, tik klausau!
Ne jo mintis
Ljucija: Aš niekada negalvočiau, kad Pranas turėjo idėją tave vesti!
Ona: Aišku, jis tokios idėjos ir negalėjo turėti, tai yra grynai mano sumanymas.

Paieškojimai
"Čigonės Azos" Jonukas, Pulp & Papan Co., Camp 40, Longlac, Ont., ieško Aprašo, prieš du ar tris metus, iš Vokietijos emigravusio Australijon. Jį patį, ar jo adresą žinančius, prašau atsiiepti.
Kenstavičienės Jadvygos ieško
Jonas Kundrotas — 4641 S. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill. USA.
Filomenos Biržietienės, gyvenančios Kandoje, ieško brolis Juozas Budrevičius, gyvenęs Exter, Anglijoje. Prašo atsiiepti per Kanados Raudonąją Kryžį—350 Christie St., Toronto, Ont.
Henriko Kučinsko ieško Juozas Lukošius. Pranešti 59 Seaforth St., Toronto, Ont.
Praksėdą Olšauskaitę, 1946-47 metais gyvenusią Vokietijoje, Lūpburge ir Amberge, maloniai prašau atsiiepti, adresu: E. Prošiv, 48 Manning Ave., Toronto, Ont. Canada.
Jonas Rankauskas, Kandon atvykęs 1950 m. rugsėjo 15 d. laivu "General Hary Taylor". Ieško Edvardas Vembrė, 4920 Brock St., Cote St. Paul, Montreal, P. Q.

LIETUVIS LAIKRODININKAS FRANK BOCHULIS
Taiso ir parduoda naujausius įvairių rūšių laikrodžius. Galime išgyti žiedų, Toronto suvenyrų, Parduodamos įvairios auksinės ir sidabrinės prekės. Už darbą garantuoja. Kainos prieinamos.
Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro
272½ QUEEN ST. W. TORONTO

SUSIRGUS KREIPKIS Į YARMEY CLINIC
314 BATHURST ST., TORONTO
Slavų medicinos klinika, vadovaujama Dr. W. I. YARMEY
Telefonas: EM 4-7146.

JEIGU NORITE NESIOTI GRAŽIAI NUKIRPTUS PLAUKUS eikite į LIETUVIŠKĄ KIRPYKLĄ
867 DUNDAS ST. W. (prie Manning Ave.) TORONTO
Kerpame skubiai. Nesugaišite brangaus laiko.
Sav. Br. Pakėnas

TEL. EL 6597 849 DUNDAS ST. W. TORONTO
Canada Chrome Furniture
Pilnas pasirinkimas elektrinių reikmenų. Chromo stalai ir kėdės
Lengvos išsimokėjimo sąlygos

Spausdiname

laikraščius, žurnalus, knygas ir įvairius smulkius spaudinius: pakvietimus, aivirutes, blankus, pažymėjimus, vizitines korteles, vokus ir kit.
Darbą atliekame lietuviškomis raidėmis ir švari linotipo rinkimu.

„ŽIBURIŲ“ Spaudos Bendrovė

941 DUNDAS ST. W., TORONTO. Telefonas AD 4265

LIETUVIŠKA MOTERŲ PLAUKŲ KIRPYKLA
JANET'S BEAUTY SALON
Skambinkite: GE 6620
346 Broadview Ave. Toronto
Sav. J. Viliūnienė
Atidaryta kasdien 9-9 val.

RUTH FROCKS
Moteriškos suknelės, kostiumai, paltai, apatiniai, kojines ir kt.
Duodame lengvam išsimokėjimui
1637 Queen St. W. (prie Roncesvalles) Toronto. Tel. LO 7882

TORONTO, Ont.

Maldos diena už Lietuvą

Lietuvos Globėjo Sv. Kazimiero šventėje, kovo 4 d., sekmadienį, yra skelbiama Maldos diena už Lietuvą. Tą dieną Toronto lietuvių bažnyčioje šv. Mišios yra laikomos prie išstatyto Šv. Sakramento pavergtos Tėvynės intencija. Sekmadienio vakare, nuo 7-8 val. yra laikoma Šventoji vanda. Pageidautina, kad šios reikšmingos šventės proga tikintieji gausiai eitų prie sakramentų. Šv. Kazimiero dienos išvakarėse, šeštadienį, 7-9 val. bažnyčioje bus klausoma išpažinčių.

Sv. Kazimiero minėjimas

Kovo 4 d., sekmadienį, Toronto skautai mini Sv. Kazimiero — Lietuvos jaunimo patrono šventę. Ryte 9 val. 30 min. skautų intencija bus laikomos Sv. Mišios, kurių metu skautai pagdos liet. giesmių.

3 val. po pietų 736 Bathurst įvyks įskilminga sueiga — minėjimas. Meninė dalį praves sk. vyčių draugovė. Rengėjai kviečia sk. tėvelius ir bičiulius savo dalyvavimu prisidėti prie šio minėjimo. Tenka pastebėti, kad iš St. Catharines radio stoties liet. vlandėlės metu sktn. Vl. Šarūno iniciatyva bus išpildyta trumpa Sv. Kazimiero minėjimo programėlė.

Rekolekcijų vedėjas

Toronto lietuvių parapijoje šimet rekolekcijoms vadovauti yra pakviesti lietuviai Tėvai Jėzuitai. Teko patirti, kad rekolekcijas ves Tėvas J. Kidykas, Amerikos lietuvių jėzuitų provinciolas. T. Kidykas lietuviams yra gerai žinomas kaip uolus visuomenininkas, laikraščio "Žvaigždė" leidėjas ir geras pamokslininkas. Konferencijos prasidės Verbų sekmadienį prieš pietus.

Andrejs Lindbergs

pasižymėjęs latvių jaunas smuikinkas, pasirodęs penktadienį, kovo 2 d., Kanados Legiono salėje — 22 College St., Toronto. A. Lindberg yra baigęs Latvijos Konservatoriją 1944 metais ir grojo solistu Rygos operoje ir radiofone. Tremtyje, Vokietijoje, dirbo BBC radiofone. Buvo solistu ir simfoninio orkestro dirigentu, išpildydamas latvių baleto muzikinius dalykus.

Dabar jis gyvena Bostone ir koncertuoja Amerikos klausytojams. A. Lindbergs smuikuoja Stradivarijaus smuiku ir Amerikos kritikų po koncerto buvo gražiai įvertintas.

Filma jaunimui

Ateinantį sekmadienį 8 val. v. parapijos salėje bus rodoma filmas "Young Tom Edison" — Jaunasis Tomas Edisonas, su aktoriumi Mickey Rooney. Šis filmas yra susilaukęs didelio pasisekimo jaunimo tarpe.

Mokinių išpažintis

Prieš Sv. Kazimiero šventę lietuviškos mokyklos mokinių išpažintis įvyksta šeštadienį tuojaus po pamokų, o bendra komunija Maldos už Lietuvą dieną, sekmadienį, 9 val. 30 min.

BSF rinkliava

Ateinantį sekmadienį, kovo 4 d., Bažnyčios Statymo Fondo valdyba per visas pamaldas fondo naudai praves rinkliavas.

Paskaitos vyrams ir moterims

Liet. Kat. Moterų Draugijos Toronto skyriaus rūpesčiu kovo 3 ir 4 dd. iš Otavos atvyks į Torontą psichologijos daktarė p. Agota Sidlauskaitė, kuri kovo 3 d., šeštadienį, 5 val. pp. parapijos salėje skaitys paskaitą vyrams, o kovo 4 d., 5 val. pp., moterims. Suinteresuoti kviečiami dalyvauti.

Didelis koncertas

Kovo 10 d., šeštadienio vakare, erdvioje Katedros salėje, Bond St., prieš Sv. Mykolo katedrą, lietuvių Bažnyčios Statymo Fondo valdyba rengia didelį koncertą. Programoje dalyvauja op. sol. Radzevičiūtė, sol. Vilčinskaitė, Ščepavičienė, Marijošius, smuik. Kairys ir pianistė Rautinė.

Meno Mėgėjų Grupė

praneša, kad kovo 17 d., šeštadienį, Torontė parodys St. Pilkos 3-jų veiksmų komediją "Žemės Rojus". Pastatymo vieta ukrainiečių salė 404 Bathurst St.

Lankėsi p. Mikelėnas

Praeitą sekmadienį "TZ" redakcijoje lankėsi KLB Delhi, Ont., apylinkės Laikinojo Organizacinio Komiteto sekretorius p. Mikelėnas. Ta proga buvo plačiai išsikibalta įvairiais to rajono visuomeniniais reikalais.

Padėka

Praeitais metais gruodžio mėn. MLB Dr-jai Torontė buvo padariusi rūbų rinkliavą, kurios metu duosnūs Toronto lietuviai nesi-gailėjo geriausių atliekamų rūbų Vokietijoje varge gyvenantiems mažlietuviams paaukoti. Buvo surinkta iš viso 1674 svarai rūbų ir avalynės, iš kurių 54 sv. pasiūta atskirais pakieteliais su maistu įvairiems asmenims ir 1620 sv. pasiūta Mazosios Lietuvos Tarybos dispozicijai. Taip pat laike tos rinkliavos buvo surinkta ir pinigais 27 dol. 25 ct.

MLB Dr-jos Torontė sk. valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems rūbų aukotojams, kurie taip jautriai atsiliepė į savo tautiečių vargą. Taip pat gili padėka žemiau išvardytiems asmenims, pasidavusiems rūbus priimant ir su-pakuojant: M. Abromaičiui, V. Abromaičiui, G. Jotautienei, A. Masionui, A. Kuolui, J. Morkūnui, St. Zaldokui, P. Sidarui, M. Kūi, Ratkui, Kilinskiui, Steponiui.

Už pasiūvimą 10 maišų be atlyginimo — J. Kasticinui, gerb. Torontė liet. par. klebonui kun. Azubalui už rūbų rinkliavos skelbimus per pamokslus ir už jo malonų ledimį pasinaudoti parapijos sale rūbų rinkliavai praversti.

MLB Dr-jos Torontė sk. V-ba. Išnuomojamas kambarys vienai mergaitei. 841 Euclid Ave. Telefonas LA 0440.

Toronto mišrus choras, vadov. Ad. Narbuto

"The Globe and Mail" apie "Dainavos" koncertą

Rimčiausias Toronto dienraštis, dažniausiai praeidavęs tylo-mis pro lietuvių šventes, šį kartą labai palankiai atsiliepė apie Lietuvos Nepriklausomybės šven-tę ir "Dainavos" ansamblio kon-certą. Laikraščio muzikos kriti-ko nuomone choras labai gražiai atlikęs tautines dainas. Tik in-tonacija ir viršūnės kartais šlu-bavusios. Solistas Brazilis turįs pažymėtino stiprumo balsą. Solistė Klimaitė pirmoje dainoje paro-džius natūralaus grožio balsą. Choras savo gražiomis dainomis ir margais tautiniais kostiumais padaręs neužmirštamą įspūdį.

Pakels pieno kainą?

Toronto pieno išvežtojų uni-ją pareikalavo išvežtojųms sa-vaitinį atlyginimą pakelti \$7. Tuo tarpu Pieno Paskirstymo Sąjun-gą pareiškė, kad šitokis atlygini-mo padidinimas yra galimas tik arba pakėlus pieno kainą net 1½ cent. kvortai arba pieno išvežio-jimą viena diena sumažinant — nevažant trečiadieniais. Unija betgi su pastarąja išeitimu nenori sutikti, nes tai reikštų, kad dalis išvežtojų būtų atleista — net 600, — o likusieji turėtų daugiau dirbti — per 5 dienas išvežti tą patį kiekį, kaip išvežioja per 6 d. ir didesnio skaičiaus išve-žtojų. Tam, esą, tektų sugaišti daugiau laiko — ilgiau dirbti. Unijai, esą, tai nepriimtina.

Pieno išvežtojųms pr. rugsė-jio mėn. buvo pridėta po \$3 sa-vaitei. Jų unijos sutartis, sudary-ta 1949 m. balandžio 1 d. pasibaigė 1950 m. spalio 1 d. Dabar turi būti sudaryta nauja sutartis. Unija betgi nereikalauja priedo nuo spalio 1 d.

Sprendimo šiuo reikalu laukia-ma šiomis dienomis.

Daug ligonių

Išgalejęs Torontė gripo epide-mijai, tenka nugarsti, kad daug serga ir lietuvių. Daugumas ser-gančiųjų nusiskundžia staigiai pakylančia temperatūra ir dide-lyje galvos skaudėjimu. Sv. Mykolo ligoninėje po skėmingos operacijos gyja lietuvis Povilas Plėta. Torontiečiams jau anks-čiau girdėtas ligonis Ruzgė West-ton sanatorijoje taip pat laimin-gai pakėlė operaciją ir tikisi greit pasveikti.

AUKOS "TZ"

Garbės prenumeratoriai: Kun. A. Tamolūnas, Jemez Springs, N.M. \$10.— V. Kazlauskas, Hamilton \$10.— Aukojų: LKM D-jos Winnipeg sk. \$15.— A. Stankevičius, New York 2.— V. Barisas, Vancouver, BC 1.— B. Cvirka, Toronto, Ont. 1.— P. Jarašiūnas, Toronto, Ont. 1.— L. Rudaitis, Toronto, Ont. 1.— A. Tamulionis, Cleveland 1.— M. Agurkis, Timmins, Ont. — M. Arlauskaitė, Montreal 1.— Visiems aukotojams nuošir-džiai dėkojame.

Administracija.

KANADOS ŽINIOS

Platus įgaliojimai vyriausybei

Kanados premjeras St. Lau-rent vasario 20 d. pateikė parla-mentui įgaliojimų vyriausybei įstatymo projektą, pagal kurį vyriausybei suteikiamos teisės, pa-našios į turėtas praeito karo me-tu, skelbti potvarkius krašto sau-gumo ir išteklų bei žmonių tel-kimo reikalu. Tačiau visi šie po-tvarkiai turės būti siunčiami parlamentui ir igaus galios tik tada, jei parlamentas jų nesulaikys. Tuo tarpu karo metu parla-mentui ir šios teisės nebuvo rezervuota.

Vyriausybei suteikiamos teisės gamybos, prekybos, importo, ty-rimų, susisiekimo ir visokios rū-šies transporto srityse. Vyriausy-bei paliekama teisė kontroliuoti žemėlapius, planus ir fotografa-vimą, bet tik ne spaudos cenzū-ros, o taip pat neduodama teisės ką nors suimti ar deportuoti. Vy-riausybei tai suteiktų teisę be atskiro įstatymo ir toliau palikti nuomų kontrolę.

Kanados biudžetas

Šių metų Kanados biudžeto sausio 31 d. balansas rodo pajamų \$2.380.100.000, o išlaidų \$1.831.400.000. Perteklius \$548.700.000. Išlaidos šiais metais padide-jų \$170.500.000. Iš tos sumos \$151.500.000 padidėjusių išlaidų teko krašto gynimosi reikalams. Toliau \$14.500.000 buvo išmokėta Winnipeg potvynio nuostoliams padengti, \$10.100.000 šeimų para-mai, \$8.400.000 senatvės pensijom ir \$3.300.000 nedarbo drau-dos fondui. Šių metų sausy išleista \$18.000.000 daugiau, kaip pernai metų sausy. Iš tos sumos vėl \$16.200.000 išleista krašto gyny-mo reikalams.

Prieš infliaciją

Praeitą savaitę darbininkų unijos kreipėsi į vyriausybę, pra-šydamos gelbėti nuo infliacijos įvedant kainų kontrolę. Tuo tarpu Prekybos Rūmai nurodo, kad tai negali būti ilgai efektyvi prie-monė, tad siūlo suvaržyti kredi-tavimą, pakelti mokesčius ir vy-riausybei susiaurinti savo išlai-das, kurios nesurištos su krašto gyny-mu.

Kanados kviečiai Indijai Paskyrusi Colombo planui 25 milijonus dolerių, Kanada nuta-rė iš tų pinigų pasiūsti badau-jančiai Indijai kviečių, paremsiant taip pat ir Pakistaną, ku-riam duonos užtenka. Jam kažką kita pasiūsi. Indija jau užpirkusi Kanadoje 11.000.000 bušelių kvie-čių, tad prie jų dovana būsianti pridėta.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ nuo kovo mėn. pradžios pasto-viam nuolatiniam darbui fabako farmoje. Galėtų būti ir vyras su žmona. Dėl atlyginimo susitar-sim laiškais. Rašyti: M. Taras, c.o. Toni Skodis, R. R. 2, Tillsonburg, Ontario.

ZIEDUS, PINIGINĖS IR ALBUMUS

su lietuviškais ženklais ir įvairius laikrodžius, gausite tik pas vienintelį "Adrian Jewellers" atstovą

JONAS BERZINSKĄ

872 Dundas St. W. Tel. WA 2429
88 Anette St. Tel. LY 2816

Ir ten pat užpildysiu Jums "Income Tax" pareiškimus.

MONTREAL, Que.

Triklasė mokykla

Iš Quebeco provincijos vado-vaujančių sluoksnių yra gautas leidimas Montrealyje steigti tri-klasę mokyklą lietuvių vaikams. Mokykloje pamokos bus dėsto-mos trimis — lietuvių, anglų ir prancūzų — kalbomis. Gauna-mos specialios patalpos ir apmo-kamos algos mokytojams. Be to, tikimasi gauti ir specialus auto-busus, kuris rytais atveš moki-nius į mokyklą, o vakarais juos išvežios namo.

Paminklas žuvusiems

Montrealio D'Arcy Mc Gee gimnazijoje, kurioje mokosi taip pat nemaža lietuvių, šį sekmadienį įvyko šventinis paminklo žuvusiems mokiniams atminti. Šventinimo apeigas atliko Mont-realio vyskupas.

Išrinktas parapijos komitetas

Iš Jo Ekscelecijos Arkivys-kupo gautas raštas, kuriame Jis oficialiai pripažino Aušros Var-tų parapiją su pilnomis teisėmis, tuo pačiu padalindamas parapi-joms teritorijas. Sv. Kazimiero parapijai palikti Montrealio ry-tai. O Aušros Vartų parapijai — vakarai. Parapijai vadovauti skiriamas Tėvas Kubilius SJ. Be to, rašte buvo feista išrinkti nau-ja parapijos komitetas.

Rinkimai įvyko praėjusį sek-madienį, vasario 25 d., tuojaus po pamaldų, dalyvaujant gausiam skaičiui parapijiečių. Į naują ko-mitetą išrinkti: Kęsgaila, J. Žemaitis, Rukšėnas, Balsys, Vil-činskis, P. Lukoševičius, J. Lu-koševičius ir K. Žemaitis.

Pagal padarytą klebono Kubi-liaus pranešimą, naujai išrinktas komitetas parapijos kasoje rado 1133 dolerius.

Rosemounto apylinkė šiais rin-kimais nebuvo pilnai patenkinta. Pagal Jo Ekscelecijos Arkivys-kupo raštą, parapijos komiteta-n gali būti renkami tik tie, kurie gyvena jos ribose arba iš anksto bus padavę atitinkamus pareiš-kimus. Dėl šios kliūties Rose-mountas liko nepravedęs nei vie-šo atstovo į parapijos komitetą.

— Otava. — Pirmosiose kauty-nėse Korėjoje kanadiečių žu-vusių nėra. Yra tik lengvai sužeistų.

Vyrų darbo jėgos paskirstymas Kanadoje

Kanados vyriausybė jau pa-ruošė planą vyrų jėgos registracijai, kuris bus perduotas su-darytajai tam reikalui specialiai komisijai, kuri jau posėdžiavus dvi dienas — vasario 20 ir 21 d. — ir išsiskirstė, pavedusi valdžios aparatui pasiruošti registracijos vykdymui.

Vyrų jėgos rezervų registra-cijai pirmiausia manoma panau-doti Nedarbo Įstatig žinias. Ka-dangi vasario 1 d. dar buvo krās-tė 300.000 bedarbių, tai darbinin-kų trūkumo tuo tarpu nėra. Yra tik klausimas, kaip juos paskirs-tyti ten, kur labiausiai reikia. Pirmiausia reikia 53.000 kariuo-meni. Čia yra nemaža proble-ma, nes paprasto verbavimo me-tu praėjais metais tebuvo su-rinkta vos 17.000. Toliau per 1951 ir 1952 m. ginklavimosi pramonei reikės 100.000 darbininkų, nes da-bar esamas jų skaičius turės pa-dvigubėti. Toliau bus problema.

Derybos su anglais nepasisekė

Kanados žemės ūkio produktų pagrindinis pirkėjas yra Anglija. Tačiau pastaruoju laiku čia atsi-rado didelė nemaloni trintis. Pa-gal 1946 m. sutartį Kanada pa-yginus pigiomis kainomis pa-davė Anglijai kviečių: du metus po \$1.55 bušeli, o kitus du metus po \$2.00. Pirmiausiai 2 metais parduota po 160.000.000 bušelių. Prekybos sutartyje buvo numa-tyta, kad Anglija atsivėlgs į tarptautinės rinkos kainas ir, jei jos bus žymiai aukštesnės, pasi-stengs skirtumą išlyginti. Dabar betgi Anglija bent kiek primo-kėti atsisako, o Kanados ūkinin-kai laukia, kad jiems už tuos kviečius būtų primokėta bent \$100.000.000.

Tuo reikalu praeitą savaitę į Londoną buvo nuvykus speciali delegacija, vadovaujama žemės ūkio min. Gardiner, tačiau nie-ko nepasiekė ir grįžo nusivylusi. Anglija ir dabar kiek nors pri-mokėti atsisako. Ūkininkams primokės greičiausiai pati Kana-dos vyriausybė, kuriai teks tam reikalui paskirti apie \$84.000.000.

Aiškus dalykas, kad šitas kon-fliktas turės atsiliepti į Kanados prekybos santykius su Angli-ja. Kanada nurodo, kad ekspor-tuodama savo žemės ūkio gami-nius į kitus kraštus galėtų dau-giau gauti ir kad rinkų netrūkstą.

Pasveiko

Sv. Kazimiero parapijos kle-bonas kun. Bobinas, ilgėsnį laiką sunkiai sirgęs, dabar jau pasvei-ko ir pereitą sekmadienį laikė su-mą. Laikiniai kleboną pavadavęs kun. Navikevičius, grįžo atgal į JAV tęsti studijų.

Platina laikraščius

Aušros Vartų parapijos kios-kas atidarytas kiekvieną sekma-dienį tuojaus po pamaldų. Kios-ke galima užsiprenumeruoti ir įmokėti pinigų už senas prenu-meratas "Tėviškės Žiburių", "Ne-priklausomos Lietuvos", "Laisvo-sios Lietuvos", "Draugo", "Ai-dų", "Eglutės" ir kt. laikraščius. Daugumas iš jų platinami ir ats-kirais numeriais prie bažnyčios durų bei pačiame kioske. Taip pat gauta naujų knygų siunta, kuria kviečiami pasidomėti kny-gos mėgėjai.

Kuriasi Katalikų Akcijos skyrius

Prie Aušros Vartų parapijos organizuojasi Katalikų Akcijos skyrius. Šiuo metu studijuojama, kuri Kat. Akcijos forma priimtinausia, linkstama už tai, kad sk-remtūsi ne tiek esamomis kata-likų organizacijomis, kiek bend-rai parapijos aktyviais katalikais. Tokiu atveju ir skyriaus valdyba būtų sudaryta ne iš organizacijų atstovų, o būtų išrinkta bendro Montrealio katalikų susirinkimo.

Tėvo Kuibliaus, SJ, paskaita

Praėjusį šeštadienį tėv. Kubi-lius, SJ, skaitė paskaitą "Tauta ir religija". Buvo iškilė nemaža diskusijų, kurios užsitęsė iki vė-lyvo vakaro. Ateinantį šeštadienį kun. Kubilius, SJ, taip pat žada paruošti kitą paskaitą, būtent: "Tauta ir komunizmas". Paskaita įvyks, kaip kad ir pereitą šešta-dienį, Aušros Vartų parapijos sa-lėje, 8 val. vak.

MAS susirinkimas

Pereitą sekmadienį, tuojaus po pamaldų, Aušros Vartų parapijos salėje, įvyko Moksliejių Ateiti-ninkų susirinkimas. Susirinkime buvo aptarta tolimesnė veikla, bei apsvarstytas ruošiamo vaka-ro reikalas.

Gripas tebesiaučia

Gripo epidemija Montrealyje vis dar nepraeina, vėl daugins lietuvių serga. Pereitą savaitę gripas aplankė ir kun. Vilkaitį, bei kitus, bet reikia tikėtis, kar- atėjant pavasariui ir dingstant žiemos sniegiui, dings ir visokios epidemijos.

— Pereitą šeštadienį, Vytauto Didžiojo Klube, buvo paminėtos Naruševičių penkiolikos metų vedybų sukaktuvės.

— Kun. Kulbis kuriam laikui vėl buvo išvažiavęs iš Montrea-lio. Buvo išvykęs į Port Arthur, Ont., bet jau pereitą savaitę grį-žo ir sekmadienį pavadavo ser-gantį kun. Vilkaitį atlaikydamas Aušros Vartų bažnyčioje pamal-das.

AR JUS PAGEIDAUJATE ?
PIRKTI NAMUS !

1. Auto liemens (body) ir radiatorių taisymo įmonė.

Šį gerą biznį su visais įrengimais galima pirkti už \$4.000 (pilną kainą). Savininkas suteikia ilgą sutartį nuomai, jei pageidaujama.

2. Parduodamas namas krautuvei

ir du butai (apartmentai) Dundas gatvėje (prie Howard parko). Prašoma kaina \$10.500. Įnešti reikia tik \$3.500.

★

Mes turime Toronto mieste pasirinkimui daug senų ir naujų namų. Kalbame: lietuviškai, latviškai ir slavų kalbomis.

Kreiptis: A. GARBENIS

H. M. DAVY & Co

REALTORS

105 RONCESVALLES AVE.

Tel. LA — 2763, LA — 6101, vakarais — KE — 5364

Vertimai — Pamokos — Konversacijos

Surašomi ir verčiami įvairaus turinio raštai į anglų kalbą. Duodamos anglų kalbos pamokos ir konversacijos pažengusiems

A. BAJORINAS

53 Oakwood Ave. Toronto, Ont. Tel. MELrose 891
Kreiptis vakarais nuo 5.30 iki 6.30 val., išskyrus sekmadienį ir švent.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak. Jaukiai apšildyta — grynas oras

Ketvirtadienį — šeštadienį, kovo 1-3 d.

1. IN THE NAVY — Abbot & Costello
2. UNDER CALIFORNIA STARS — spalv. su Roy Rogers

Pirmadienį — trečiadienį, kovo 5-7 d.

1. CHINA SKY — su Randolph Scott, Ellen Drew
2. MISS TATLOCKS MILLIONS — su Vanda Hendrix ir Bary Fitzgerald

LINKSMI IR IDOMŲ PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ

Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$100.00

ir daugiau grąžinta 1950 metais

Zinoma, šiais metais ir Jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankus užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius rei-kalus sutvarko prityrę specialistai.

Užեikite arba parašykite

Jonas J. JUŠKAITIS

Teisinės — Kalbinės Pagalbos Įstaiga

997 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Telefonas PL 4889